

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ιππόκαμποι

Καλπάζοντες

Τέσσερις Νουβέλες

ΒΟΥΝΙΜΑ 6

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	
ΚΟΝΙΤΣΑΣ	
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ	50845
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ	25.5.06
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ.	889.3 ΛΥΜ

κωδ. εγ. 4456

Ιππόκαμποι Καλπάζοντες

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΒΟΥΝΙΜΑ 6

2006

© Γιάννης Λυμπερόπουλος
Αγίου Δημητρίου 44
15452 - Ψυχικό, Τηλ. 210 6711302
e-mail: glib@mie.uth.gr

Διάθεση: Βιβλιοπωλείο ΝΙΚΟΣ ΠΛΟΥΜΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ - 44100
Τηλ. 26550-24574

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ
Γαριβάλδη 10 Ιωάννινα
Τηλ. 2651077358

Αγωνίες σε Χαλάρωση

Τηλεφώνησε ο Έντυ βιαστικά για να ζητήσει απ' το γιατρό Νίκο Στρατήγη φωτοαντίγραφο του ανώνυμου γράμματος που είχε δεχτεί πριν από μέρες.

Το γράμμα έφερε ως αποστολέα την Εταιρία του Έντυ και το ταχυδρομικό γραφείο ΚΟΥΡΙΕΡ ΕΡΜΗΣ, που έκανε τη μεταφορά, του έστειλε τώρα τιμολόγιο του λογαριασμού, για εξόφληση.

Ο Έντυ δεν ήθελε μπερδέματα με την Εφορία, (για ένα ασήμαντο λογαριασμό, να μην τηρήσει τις διαδικασίες και να δημιουργηθούν προβλήματα). Αλλά και να τον αποδεχτεί αδιαμαρτύρητα; Πήγαινε πολύ. Προτίμησε λοιπόν ν' ακολουθήσει ορθόδοξο δρόμο, και να καταχωρήσει το τιμολόγιο στα βιβλία της εταιρίας του, αλλά και να ειδοποιήσει τον Στρατήγη για τις επιφυλάξεις του. Ταυτόχρονα, ξεκαθάριζε πως θα συνέχιζε τις έρευνες, να βρει ποιος είναι ο πραγματικός δράστης, και όταν θα κατάληγε σε κάποια συμπεράσματα, θα τον ξαναέπαιρνε στο τηλέφωνο και θα τα λέγαγε...

Ο Στρατήγης τον διαβεβαίωσε πως έτσι κι αλλιώς, θεωρεί τον ίδιο «υπεράνω κάθε ύποψιας», τόσο γιαυτό το γράμμα, όσο και για τα δυο προηγούμενα, που είχαν έρθει κανονικά με το Ταχυδρομείο.

Το 'λεγε ο Στρατήγης αλλά στο πίσω μέρος του μυαλού του, κράταγε μια επιφύλαξη για τον πατέρα του Έντυ, που δεν του πήγαινε η καρδιά να τον απαλλάξει με το πρώτο. Ήξερε πως το μυαλό εκείνου, δεν ήταν εύκολο να στρώσει. Οι βρωμοδουλειές και τα ανακατώματα ήταν παλιά του τέχνη. Μια ζωή την έκανε τώρα θα την άλλαζε;

Έμεινε τώρα να δει τι θα κάνει ο Έντυ με τις έρευνες, που έλεγε ότι συνέχιζε. Και αν θα τις συνέχιζε πραγματικά.

Και το πράγμα σέρνονταν έτσι, κάποιους μήνες, ώσπου κει πού έλεγαν ότι το «Κοράκι», (όμοιο με κείνο του Κλουζώ), εξαφανίστηκε, άνοιξε η γης και το κατάπιε, έσκασε μύτη, σε «καινούρια έκδοση», με χτύπημα αστραπής. Ένα σβέλτο τηλεγράφημα, αυτή τη φορά... τηλεγραφείο αποστολής το πλησιέστερο στη γειτονιά του Νίκου Στρατήγη. Το περιεχόμενο του αναφέρονταν στον τσακωμό του με την Τζιάνη, τη δασκάλα του των Αγγλικών. Σα να μην έφταναν αυτά που κείνη τούσυρε έξω από το σπίτι του, καταμεσής στο δρόμο, και γίνανε στη γειτονιά ρεζίλι, πρόσθετε τώρα, σαν ουρά στον κομήτη, και μερικές βρισιές, τηλεγραφικά, για να μη μένει αμφιβολία ότι ο χωρισμός τους ήταν οριστικός.

Το γράμμα για το οποίο έκανε την έρευνα ο Έντυ, είχε πολλά στοιχεία που έκαναν το Γιατρό ν' αμφιβάλλει για την ταυτότητα του αποστολέα, απ' την αρχή. Το τηλεγράφημα όμως, με το ύφος του, το λεξιλόγιο που χρησιμοποιούσε, τον τρόπο πού τάγραφε και το ταχυδρομείο αποστολής, δεν άφηνε αμφιβολία ότι αποστολέας ήταν η Τζιάνη.

Σε τρεις όμως μέρες, κατέφθασε στο σπίτι του η ίδια η Τζιάνη. Ο Στρατήγης έλειπε και συναντήθηκαν με την κόρη του. Έκλαιγε, κείνη, και φαίνονταν μετανοιωμένη για το άθλιο και χωρίς σοβαρή δικαιολογία φέροσμο της, έξω από το σπίτι τους. Η κόρη του τη λυπήθηκε πραγματικά. Κουβεντιάζοντας όμως, φιλικά, της αντέτεινε «Όλα αυτά καλά, έγιναν πάνω σ' ένα θυμό, σε μια έξαψη και κατά κάποιον τρόπο δικαιολογούνται. Το τηλεγράφημα όμως, πούστειλες ύστερα από τόσες μέρες, μόλες κείνες τις βαριές κουβέντες τι το θελες;»

Και κει ήταν που αποκαλύφτηκε ότι κάποιο λάκκο έχει η φάβα.

Η Τζιάνη δεν ήταν απ αυτές που θάτρωγαν μια τέτοια φύλλα αδιαμαρτύρητα.

Πήρε την κόρη από χέρι και το τηλεγράφημα, χωρίς κανένα δισταγμό και πήγανε κατ ευθείαν στον Ο.Τ.Ε της γειτονιάς. Ευτυχώς, ο υπάλληλος πού ήταν εκεί, θυμήθηκε την περίπτωση. Ο ίδιος είχε παραλάβει το τηλεγράφημα.

- Μου έκανε, λέει, εντύπωση. Το περιεχόμενο ασυνήθιστο... Υβριστικό. Και πρόσεξα την αποστολέα. Πενηντάρα περίπου, με λίγα γκριζα μαλλιά στους κροτάφους. Μελαχρινή... Δε ζήτησα ταυτότητα... Άλλωστε δε ζητάμε σ αυτές τις περιπτώσεις... Αλλά... για να δούμε και τι όνομα έβαλε «αποστολέα». Συνήθως βάζουν κάποιο ξένο. Ανύπαρκτο.

Ψάχνει στα χαρτιά του. Βρίσκει το πρωτότυπο. Και διαβάζει χαμογελάοντας... «Τζιάνη Πολατώφ, οδός Δερβενιών 234, Νέα Σμύρνη».

Οι δυο κυρίες κοιτάχτηκαν μεταξύ τους απορώντας. Και συμφώνησαν.

- Άγνωστη εντελώς. Περίεργο!

- Είναι όμως υπαρκτή; Ρώτησε ο υπάλληλος. Και τους έδωσε να βγάλουνε αντίγραφο από πρωτότυπο, στο διπλανό φωτοτυπείο.

Η κόρη που ήταν ενήμερη σε όλα που είχαν σχέση και με τα προηγούμενα γράμματα, ήταν περίπου βέβαια ότι τόσο τ' όνομα, όσο κι η διεύθυνση, ήταν ψεύτικα. Ωστόσο δεν απέτρεψε τη Τζιάνη να ψάξει σε βάθος όλο το θέμα. Της έδωσε μάλιστα φωταντίγραφο του τηλεγραφήματος πάνω στο οποίο ήταν καταχωρημένα και τα στοιχεία του αποστολέα...

Κι η Τζιάνη αετός. «Αμ' έπος αμ' έργο». Έβαλε κάτω τον τηλεφωνικό κατάλογο και αναζήτησε τους Πολατώφ με βάση τη διεύθυνση. Σε πέντε λε-

φτά είχε κι όλας τηλεφωνήσει στην κυρία Τζιάνη Πολατώφ, που «ως εκ θαύματος» ήταν πραγματική. Κι απάντησε στο τηλεφώνημα.

Δισταχτικές και οι δυο στην αρχή. Κουβέντιαζαν καχύποπτα και με μισόλογα. Τελικά βρήκαν κοινά σημεία, όταν διαπίστωσαν ότι και οι δυο ήταν εγγλέζες. Και οι δυο παράδιδαν εγγλέζικα μαθήματα ...

Πήγε μαλακά το πράμα και κατάληξαν στο να καλέσει η Πολατώφ την άλλη σπίτι της, να γνωριστούνε καλύτερα και να τα πούνε... «Γιατί αυτά δε λέγονται από το τηλέφωνο».

Στο σπίτι της Πολατώφ, η πρώτη Τζιάνη, αφηγήθηκε στην άλλη την ιστορία της με το γιατρό Νίκο Στρατήγη. Έδειξε και το τηλεγράφημα. Έτσι η κυρία Πολατώφ, παίρνοντας μια βαθειά ανάσα, άρχισε να βλέπει πως έφευγε ο βραχνάς από πάνω της. Ξεδιαλύονταν το μυστήριο που κράταγε τον τελευταίο καιρό το σπιτικό της σ' αναστάτωση.

Είχε βεβαιωθεί από τη φωνή, ότι η επισκέπτριά της δεν ήταν «ίδιο πρόσωπο» μαυτήν που κάθε τρεις και λίγο την έπαινε στο τηλέφωνο και της έλεγε «αρες μάρες κουκουνάρες»... αν δε σταματήσει να βλέπει το γιατρό Στρατήγη, μαθητή της... Μαθητή που η ίδια αυτή δεν είχε ιδέα ποιος είναι, ούτε και ήξερε κανέναν με αυτό το όνομα. Υπολόγιζε, βέβαια, ότι τ' όνομά της και τη διεύθυνση της τόξεραν οι άλλοι από το σποτάκι που κυκλοφόρησε περίσου σ' όλα τα γραφεία: "ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ... ΤΖΙΑΝΗ ΠΟΛΑΤΩΦ" κλπ.

Παράμενε μόνο ανεξηγήτο, και μυστηριώδες το «πως έγινε» το δικό της μπλέξιμο, σ' αυτή την ιστορία με πρόσωπα, που της είναι παντελώς άγνωστα. Μια ιστορία ύπουλη και υπονομευτική. Που στα αστεία-αστεία πήγαινε να ξεθεμελιώσει το σπιτικό της.

Και το κυριότερο είναι, που ο άντρας της ενοχλημένος αφάνταστα απ' αυτό, έβαλε λυτούς και δεμένους, ξεσήκωσε φίλους και γνωστούς. Τελικά, μόλις προ δυο ημερών, κατάφερε, να μάθει τον αριθμό της συσκευής, απόπου γίνονταν τα τηλεφωνήματα.

Το πήρε, μπροστά της μάλιστα, και της τόδωσε νακούσει. Και διαπιστώθηκε η ταυτότητα της φωνής. Δεν έμεινε καμμιά αμφιβολία. Έπεσε ντιάνα..

Έτσι τώρα είναι έτοιμος για αντεπίθεση. Σκέφτηκε να ζητήσει από την κυρία αυτή, πρώτα με το καλό να σταματήσει αυτό το βιολί. Αν τυχόν δει ότι η κυρία έχει κάλο στο μυαλό της... θα ψάξει να βρει αν έχει άντρα και τότε ο Θεός ας βάλει το χέρι του.

Ο δικός της άντρας, ο άγιος αυτός ρωμιός, έχασε την ησυχία του. Κρατάει τώρα βέβαια τις επιφυλάξεις του, αλλά δεν το λέει. Πάντως το «νούμερο του τηλεφώνου της που ανακάλυψε είναι εφτασφράγιστο μυστικό και το κρατάει στη τζέπη του».

Έτσι το πράμα απ' αυτήν την πλευρά έμπαινε κατά κάποιο τρόπο σένα δρόμο, μ' αρκετές όμως «εκκρεμότητες».

Η Τζιάνη, παρόλες τις προσπάθειες που έκανε να ξεκαθαρίσει τη δική της θέση, είχε ακόμα τύψεις και δεν πήγαινε στο σπίτι των Στρατήγιδων... Τα εγγλέζικα του Νίκου Στρατήγη είχανε κρεμαστεί στο μόσκιο... «Εψαχναν να βρουν άλλον δάσκαλο». Και τα νέα της Τζιάνη, μαθαίνονταν από την κόρη, που έπαιρνε «αναφορά» σχεδόν κάθε μέρα.

Τα γράμματα του Έντυ, ο ίδιος, ο πατέρας του, τα αδέρφια του, και η γιαγιά τους δεν είχαν καμιά σχέση με τη Τζιάνη και τους Πολατώφ. Ήταν από άλλο ανέκδοτο.

Αυτοί πάλι, είχαν άλλο βάσανο. Τους έτρωγε η καθημερινή έγνοια, το που πήγε, με ποιόν πήγε, πόσα λεφτά ξόδεψε, τι αγόρασε η μάνα τους, από τότε που χώρισε με τον πατέρα τους. Της κάνανε στενό μαρκάρισμα και δεν την άφηναν να ξεφύγει ρούπι από την παρακολούθηση τους. Φοβότανε μη χάσουνε τα λεφτά της. Και ήτανε φαίνεται πολλά.

Όσο την είχαν μαντρωμένη μέσα στο σπίτι, όλα ήταν μέλι γάλα.

Διάτασσε τότε ο σύζυγος, έκανε κουμάντο, κι ώρες-ώρες παρίστανε και το Γιουλέκα. Διάτασσε ακόμα και η γιαγιά, σκληρό καρύδι Αγιωργήτικο... Χόρευαν στην πλάτη της Καρσιλαμά και τα τέσσερα παιδιά.

Ήρθε όμως η στιγμή που τα παιδιά μεγάλωσαν. Ο ρόλος της μάνας στο σπίτι περιορίστηκε. Παρολίγο να την ρίξουν στ' άχρηστα. Ενώ εκείνη τότε άρχισε να νοιώθει μέσα της ζωντάνια. Άλλος άνθρωπος. Καινούριες δυνάμεις. Καινούρια όρεξη για ζωή.

Ο άντρας της από καιρό την θεωρούσε ξοφλημένο χαρτί. Όσπου έφυγε. Τα παιδιά της αρνούσαν να δεχτούν την υπέρβαση της. Η μάνα της την ειρωνεύονταν. Έτσι κι αυτή αθόρυβα πήγε και βρήκε τις παλιές της φιλενάδες. Ξαναμπήκε στους συλλόγους τους. Την ξαναφώναξαν στα σπίτια τους. Άνοιξε κι αυτή διάπλατα τις πόρτες από το δικό της. Γνώρισε καινούριο κόσμο. Έκανε παρέα μ' ανθρώπους πού είχαν ενδιαφέροντα. Θέατρο, σινεμά, συναυλίες, διαλέξεις και δεν «μούχλιαζαν» σαν τους δικούς της. Τα ίδια και τα ίδια.

Αργούσε να φανεί το βράδυ η Μαρία-Νεφέλη, ξεσήκωναν εκείνοι τα τηλέφωνα... Η χειραφέτηση της πήρε χρόνο. Ανησύχησε κι ο πρώην άντρας της, πού άρχισε κι αυτός να παίρνει μέρος στις συνωμοσίες. Έλεγε «Ότι το κάνει για λογαριασμό των παιδιών του» Στην ουσία όμως ζήλευε που η γυναίκα του ξεσάλωσε και δεν τον λογαριάζει.

Οι νέες γνωριμίες της και οι παρέες της, με τη βοήθεια του οδηγού πού κράταγε τεφτέρι, καταγράφοντας τις διαδρομές και τις κουβέντες που έπιανε, όσο η διακριτική του παρακολούθηση επέτρεπε, έφερναν

στην πρώτη γραμμή τον καινούριο Γιατρό της Μαρίας-Νεφέλης, τον Νίκο Στρατήγη, πού δεν πρόλαβε ο άνθρωπος να βγει δεύτερη φορά μαζί της κι έφτασε το ανώνυμο γράμμα. Αισχρό!

Μιλούσε για αμοιβές που δήθεν πήρε ο Γιατρός και δεν τις καταχώρησε στα βιβλία του. Για διαγνώσεις πούκανε «λάθος επίτηδες να την κρατάει δέσμια στα χέρια του»... Για καταγγελίες στην Εφορία που ετοιμάζονται να γίνουν... για...για. Και κατάληγε ότι «Θα κάνει πολύ καλά να τραβηχτεί στην άκρη, ο Γιατρός και να κοιτάξει κάπου αλλού την προικοθηρία του... Αλλιώς θα βρει το μπελά του. Και θάναι αργά».

Τα ίδια και το δεύτερο γράμμα. Ο Γιατρός γίνονταν κουρέλι. Στο τρίτο, άλλαξαν τροπάρι. Τα βάλανε με την κόρη του Γιατρού κι έγγραφαν αθλιότητες με το τσουβάλι.

Τα γράμματα δεν στενοχωρούσαν το Γιατρό. Πέρα βρέχει. Κατάθλιβαν μόνο την Μαρία-Νεφέλη, με τη σκέψη ότι προέρχονται από δικούς της. Και την ξεφτέλιζαν στα μάτια τρίτων... Ελαηνολογούσε η καημένη τους ανθρώπους της για την κατάντια τους. Και αρρώστησε. Έτσι, ώσπου ο Έντυ το πήρε σοβαρά και βάλθηκε να βρει την άκρη για ν' απαλλάξει τους δικούς του από μια τέτοια ρετσονιά.

Η Μαρία-Νεφέλη ωστόσο περνούσε βαθιά κρίση. Και αυτά τα γράμματα την αναστάτωναν. Άνοιξαν μέσα της βαθύ λάκκο που χειροτέρευε την κατάσταση και γιάντινε τους εφιάλτες της. Και τη μελαγχολία της. Ήταν ένας τομέας που ο γιατρός Στρατήγης δήλωνε αδυναμία, να επέμβει.

Κάποια στιγμή, η Τζιάνη, που νόμιζε ότι είχε χρεωθεί με το ξεκαθάρισμα της υπόθεσης Πολατώφ, κι έπρεπε να φτάσει μέχρι την άκρη, βρήκε ευκαιρία και πήγε στο σπίτι των Στρατήγηδων, για να τους ανακοινώσει ανήσυχη ότι τηλεφωνώντας στην οικογένεια Πολατώφ διαπίστωσε ότι δεν απαντούσε κανένας, κι αναγκάστηκε να πάει μόνη της στη Νέα Σμύρνη. Και εκεί βρήκε ότι η οικογένεια έλλειπε. Το σπίτι ήταν κλειστό. Η γειτονιά δεν ήξερε τίποτα. Ενας μονάχα που βγήκε από διπλανό διαμέρισμα, με μεγάλο δισταγμό, της έκανε γνωστό πώς οι Πολατώφ έφυγαν βιαστικά για την Αγγλία. Τίποτα περισσότερο...

Ο Νίκος Στρατήγης άρχισε να υποψιάζεται πώς δεν υπήρχαν Πολατώφ από την αρχή, και πως η Τζιάνη προσπαθούσε, μπερδεύοντας τα πράγματα, να τον παραπλανήσει. Του μπήκαν ψύλλοι σταυτιά. Η ίδια ήταν ή κάποιος δικός της, στη βάση αυτής της ιστορίας με τα ανώνυμα.

Ωστόσο, έκανε ένα βήμα μπροστά. Ίσως από περιέργεια. Ίσως από φόβο. Και αντί να την αφήσει ανέλεγκτη, προτίμησε να ξαναρχίσει τα μαθήματα για να την έχει από κοντά.

Τελειώνοντας αργά το μάθημα βγαίνανε να τσιμπήσουμε έξω. Το καλοκαίρι διαρκούσε ακόμα... Το κάνανε και παλιότερα. Αλλά τώρα η Τζιάνη έδειχνε διαρκώς ανήσυχη. Σαν κάτι να υποψιάζονταν. Σα να βλέπε παντού εχτρούς. Με μόνιμη σκιά δήθεν... την άγνωστη γυναίκα που ταλαιπωρούσε και τους Πολατώφ.

Κι αυτό σκανδάλιζε περισσότερο. Πέραναγε όμως ο καιρός και το μυστήριο γίνονταν σκοτεινότερο.

Σε μιαν άσχετη συζήτηση που είχαν οι δυο τους στην ταβέρνα του «Δημόκριτου» η Τζιάνη έφερε στην επιφάνεια το θέμα του ψευδώνυμου τηλεγραφήματος της. Και ρώτησε αν ο Γιατρός είχε εξετάσει την περίπτωση κάποιος ή κάποια απτή στενή παρέα του, την καθημερινή, μπορεί να έχει σχέση «μ' αυτά τα γράμματα».

Ο Γιατρός απόρριψε για τον πληθυντικό που χρησιμοποίησε η Τζιάνη, (είπε γράμματα ενώ ήταν βέβαιο πώς πέρα από δικό της τηλεγράφημα, η Τζιάνη δεν είχε ιδέα ότι υπήρχαν κι άλλα γράμματα. Τα γράμματα του Έντυ), αλλά δεν είπε τίποτα. Σκέφτηκε πως καθόλου απίθανο ναχε ξεφύγει κάτι από την κόρη του.

Η Τζιάνη ξαναμίλησε μιαν άλλη μέρα για το ίδιο θέμα. Αυτή όμως τη φορά ξεκίνησε απ' τις αντιζηλίες που αναπτύσσονται πολλές φορές ανάμεσα στους φίλους μιας παρέας. Τις μικροκακίες. Στο βουβό ανταγωνισμό, τη διαρκή σύγκριση και τη μνησικακία... Τις περιπτώσεις που ο διπλανός σου τρέμει μήπως προκόψεις ξαφνικά εσύ και μείνει αυτός πίσω. Η σύγκριση που γίνεται από τους τρίτους, τους ξένους, ανάμεσα σε σένα και σ' αυτόν «πληγώνει». Και σε κάποιο διάλειμμα, ρώτησε το Γιατρό, αν στο παρελθόν κάποια κυρία της παρέας του είχε σχέσεις μαζί του ή ακόμα, σε κάποια κυρία απτήν παρέα του άφησε ενδείξεις ή υποψίες ότι θα μπορούσε στο μέλλον κάτι να γίνει μεταξύ τους.

Ο Γιατρός και πάλι δεν απάντησε. Κράτησε το στόμα του κλειστό. Σκέφτηκε μόνο πως η Τζιάνη έκανε σωστές «υποθέσεις», αλλά ο Γιατρός προβληματιζόνταν το τι ήταν στο βάθος αυτό που έκανε τη Τζιάνη να ψάχνει ανάμεσα στην άγνωστη σ' αυτή παρέα του, άντρες και γυναίκες, το δράστη των ανώνυμων.

Μέχρι κείνη τη στιγμή, όσοι είχαν ασχοληθεί με το θέμα, ήσαν σχεδόν βέβαιοι ότι ο δράστης προέρχονταν απτήν πλευρά των ανθρώπων της Μαρίας-Νεφέλης, «με τα μεγάλα συμφέροντα»... Ακόμα και για την περίπτωση του ψευδώνυμου τηλεγραφήματος, συσχέτιζαν τις δυο περιπτώσεις ακριβώς για να κάνουν πιο έντονη την αποσχέτιση από τους ανθρώπους της Μαρίας Νεφέλης.

Με τις «υποθέσεις» της Τζιάνης, όπως ξεφουρνίζονταν, έμπαινε ζήτημα του τι ξέρει η Τζιάνη από την παρέα του Γιατρού. Η το πιο πιθανό

νό, αν έχει σ' αυτήν κάποιον γνωστό, που της τα λέει όλα. Κάποιον κατάσκοπο που δεν τον ξέρει ο Γιατρός.

Κι έτσι δίχως να το καταλάβει, ο Γιατρός, μπήκε στο κανάλι που τον έριξε η Τζιάνη με το μαλακό. Ήσυχα κι ανυποψίαστα.

«Ποιος απ' την παρέα του, θα 'ταν δυνατόν να του στήνει τέτοιο βρόχι. Και για ποιο λόγο».

Αντιζηλίες βέβαια μέσα εκεί, καθώς και φλερτ μικρά ή μεγάλα, στο παρελθόν, δεν έλειπαν. Όπως δεν έλειπαν και σοβαρότερες συγκρούσεις. Καθώς όμως μεγαλώνανε οι φίλοι κι ο καθένας ξεκαθάριζε τους προσανατολισμούς του, αυτά τα πράγματα ρυθμιζόνταν αυτόματα, και δεν άφηναν υπόλοιπο. Ή τουλάχιστον ο Γιατρός, με όλες τις συφορές που τον βρήκαν στη ζωή, νόμιζε ότι δεν υπήρχαν τέτοια υπόλοιπα. Φυσικά και κάποιες μικροπροτιμήσεις, κάποιες εκλεκτικές συγγένειες ανάμεσα τους, αυτές που σφίγγουν τις παρέες, ποτέ δεν είναι δυνατόν να λείψουν. Ο άνθρωπος είναι ζώο ερωτικό. «Φεύγω από τις παρέες, έλεγε μια ηθοποιός, όταν δεν έχω κάποιον να φλερτάρω».

Οι Ινδοί ζούνε, επικοινωνούνε και κινιούνται με το Νταρσαν.

Το αίνιγμα των ανώνυμων επιστολών ύστερα από την πρώτη ταραχή έπαψε πολύ γρήγορα ν' απασχολεί τον Νίκο Στρατήγη. Ίσως και να το χε ξεχάσει... Αν δεν του το θυμίζει κάθε τόσο η Τζιάνη, που για δικούς της λόγους τόχε ανακατέψει κάνοντας το αχταρμά...

Το «Αθήναιο» είναι ένα καφέ ρεστωράν που ο Γιατρός και κάποιοι από την παρέα του πήγαιναν για καφέ, σε ώρες ξεκούρασης. Σπάνια τα πρωινά, συχνότερα τα βραδάκια. Τους γνώριζαν τα αφεντικά του μαγαζιού, τους γνώριζαν και τα γκαρσόνια. Ήταν εκεί μέσα σα στο σπίτι τους.

Κάποιο πρωινό, έτυχε να περάσει από κει απρογραμμάτιστα ο Νίκος Στρατήγης. Στο ενδιαμέσο δύο επισκέψεων σε ασθενείς. Κουρασμένος του σκοτωμού, και ήθελε έναν καφέ.

Μόλις άνοιξε την πόρτα, βλέπει στο γνωστό κοινό τραπέζι της παρέας του στο βάθος του μαγαζιού, το Λουί Φιλίπ, που ήταν και μέλος της μεγάλης καθημερινής παρέας του, να παίρνει μόνος του καφέ. Πήγε κι έκατσε δίπλα του, όπως γίνονταν κάθε φορά.

Δεν πρόλαβαν ν' ανταλλάξουν δυο κουβέντες και βλέπουν στην πόρτα του μαγαζιού τη Τζιάνη και τη φίλη του Λουί-Φιλίπ, Λωρα Βάντσου. Έμπαιναν και οι δυο στο κατάστημα γελώντας. Ήταν φανερό από τα φερσίματα τους, ότι μάλλον ήσαν μεταξύ τους παλιές γνωστές.

-Νάτες... ήρθαν κι όλες στην ώρα τους, ψιθύρισε ο Λουί-Φιλίπ.

Η Τζιάνη κόμπιασε στο δεύτερο βήμα. Ασφαλώς δεν περίμενε να

βρεί στο Αθήναιο τέτοια ώρα το Γιατρό. Ωστόσο σαν έξυπνη γυναίκα, προχώρησε, πήγε κατ ευθείαν στο Στρατήγη κι άρχισε να του λέει πόσο χαρούμενη είναι που τον βλέπει, και προσθέτει. Τυχαία βρέθηκε στην περιοχή, κι ελπίζοντας ότι θα πετύχει το Γιατρό εκεί, μπήκε στο Αθήναιο...

Αυτή η έξυπνη στροφή της δεν μπόρεσε να σταματήσει το Λουί-Φιλίπ, ο οποίος ταυτόχρονα σχεδόν, με το καλωσώρισμα της Λώρας Βάντσου που πήγε πρώτα σ' αυτόν, βιάστηκε να προσθέσει ότι και οι δυο ήταν πραγματικές Εγγλέζες και ήρθαν στην ώρα τους. «Δεν τον έκαναν να περιμένει ούτε δευτερόλεπτο».

Από κείνη τη στιγμή και πέρα, η Τζιάνη, έχασε κατά κάποιον τρόπο την εγγλέζικη ψυχραιμία της και τον ειρμό του λόγου της. Κάθε φορά που προσπαθούσε να μπαλώσει το μπέρδεμα, δημιουργόνταν αμηχανία κι όλα χειροτέρευαν...

Ο Νίκος Στρατήγης έκανε πως δεν πρόσεχε ή δεν έδινε σημασία. Ωστόσο για όποιον τον ήξερε καλά, αυτά δεν περνούσαν. Μέσα του φούντωναν περίεργες καταστάσεις κι ανατροπές πολλών συλλογισμών και συμπερασμάτων. Μικρή αφηρημάδα του σφιγγε το λαιμό. Βιάζονταν να φύγει...

Η Τζιάνη που διάβαζε στην κατάσταση του Γιατρού, «ανοιχτό βιβλίο», κι έρριχνε τις ευθύνες για τη σύγχυση και όλες τις στενοχώριες στον εαυτό της, έβαλε πλώρη να πείσει το Γιατρό, να φύγουνε μαζί. Φυσικά ο Γιατρός με κάποιο πείσμα το αρνήθηκε. Τελικά η Τζιάνη τον συνόδεψε μέχρι την πόρτα ζητώντας του δυο-τρεις φορές συγγνώμη για την στενοχώρια που προκάλεσε.

Στο δρόμο ο Γιατρός βγήκε παραζαλισμένος. Και με βαρύ κεφάλι. Δυσκολεύτηκε να συνέλθει. Σκέφτονταν με αγωνία, ότι από τη σημερινή συνάντηση άνοιγε μπρος του ένα μακρύ αλλά δύσκολο και στενό μονοπάτι αποκάλυψης όχι μόνο του χαρακτήρα και της εντιμότητας της Τζιάνη, και του Λουί-Φιλίπ, αλλά και αναθεώρησης των μέχρι τότε σκέψεων και υποψιών για τους δράστες των ανώνυμων γραμμάτων, και όλης αυτής της αναστάτωσης του δικού του σπιτιού. Περιπατώντας ήρθε στο μυαλό του η περίπτωση της Μαρίας Νεφέλης, μιας ξένης κυρίας «που ούτε την ήξεραν, ούτε την είχαν ξαναδεί». Κι ένοιωσε ντροπή μέσα του. Και σε λίγο καταλάβαινε ότι όλη η βρωμοδουλειά είχε σκαρωθεί από τη στενή παρέα του, τη δική του παρέα, όπως του την είχε επισημάνει από καιρό η Τζιάνη. Και μαμή αυτής της γέννας ήταν ο Λουί-Φιλίπ.

Καθώς το σκέφτονταν τάβαζε με τον εαυτό του, που άργησε τόσο πολύ να ανοίξει και προς την κατεύθυνση αυτή τα μάτια του. Να δει τι

γίνεται γύρω του. Πόσες φορές ο Λουί-Φιλίπ δεν είχε δείξει τη μνησικακία του για όσα ο Γιατρός είχε καταφέρει στη ζωή του; Δεν είχε παρατηρήσει ένα μόνιμο ειρωνικό χαμόγελο στα χείλη του Λουί-Φιλίπ, κάθε φορά που κάποιοι επαινούσαν τις επιτυχίες του; Πότε άκουσε καλή κουβέντα από κείνον. Πότε ήρθε στις διαλέξεις του που σχεδόν έτρεχαν όλοι οι φίλοι του; Η κοινή τους φίλη, η Φανή, μεταξύ σοβαρού και αστείου δεν του είχε πει παλιότερα με πόση κακεντρέχεια μιλούσε ο Λουί-Φιλίπ γιαυτόν στις απουσίες του;

Και όλοι δεν είχαν καταλάβει ότι πέρα από τις επιφανειακές του αβρότητες και την επιτηδευμένη συμπεριφορά του, η ανεπροκοπιά του στη ζωή, και η γενικότερη ανικανότητα του τον είχαν κάνει δύσκολο, κακό, δύστροπο, έτοιμο σε κάθε περίπτωση να ρίξει δηλητήριοι. Σχεδόν σαδιστή, που γρήγορα εκτροχιάζονταν, θύμωνε, φώναζε, βρόιζε στα καλά καθούμενα και γίνονταν χυδαίος.

Η διαδρομή που έκανε ο Γιατρός ίσαμε που να φτάσει από το «Αθήναιο» στο ιατρείο του, βάραινε μέσα του σα να χε περάσει εκατό φράχτες, σα να χε κάνει τρεις επεμβάσεις δύσκολες, σα να χε ξαγρυπνήσει και ταλαιπωρήθηκε μέναν εφιάλτη.

Στο Ιατρείο του η γραμματέας, προσπάθησε να του περάσει τα μηνύματα αφού τον άφησε να ηρεμήσει.

Ανάμεσα στα άλλα, είδε πως είχε και ένα γράμμα συστημένο από τον Έντυ. Διαισθανόμενος ότι κάτι ασήμαντο θα είχε μέσα, με γκρίνιες κι αόριστες υποψίες, ύστερα μάλιστα από αυτά όλα που είχαν προηγηθεί στο μυαλό του, προχώρούσε να το ανοίξει μισομετανοιωμένος και με βαριεστημάρα. Μάλιστα σκέφτονταν πώς τα περιθώρια του είχαν στενέψει τόσο πολύ που θα του ήταν αδύνατο να ξαναγυρίσει τη ρότα του μυαλού του πίσω. Θα ξετινάζονταν κυριολεκτικά από τις πολύπλοκες και μπερδεμένες, άκαρπες πια, έρευνες του Έντυ.

Έτσι, ξετυλίγοντας το γράμμα, πέφτει από μέσα του μια φωτογραφία. Κοιτάζει και βλέπει ξαφνιασμένος την παλιά του φίλη Μιχαήλα...

Προς στιγμήν φούντωσε μέσα του έξαψη οργής, θυμός κι αγανάκτηση για τα ανακατώματα που πάει να κάνει ο πολυπράγμονας Έντυ, στην προσπάθεια του να στρέψει την προσοχή της μάνας του μακριά από τον βρώμικο και μπερδεμένο πατέρα του, λερώνοντας κάποιους άσχετους φίλους του γιατρού. Έβαλε πάνω στο τραπέζι τη φωτογραφία της Μιχαήλας και την κοιτούσε με τρυφερότητα. Ποτέ του δεν είχε κρύψει το θαυμασμό του γιαυτή την πραγματικά όμορφη γυναίκα. Και αυτόματα ήρθε στο μυαλό του ο υπαινιγμός της Τζιάνη «Για κάποια κυρία απτήν παρέα του που της έδειξε με την συμπεριφορά του τους δικούς

του πόθους, τις επιθυμίες του και τις γέννησε σοβαρές ελπίδες μιας σχέσης...» Αναλύοντας πιο πολύ, τις σχέσεις του με τη Μιχαήλα, τώρα που η φωτογραφία του Έντυ, την έφερε ζωντανή μπροστά του και ξαναφούντωνε μια ζωή από επιθυμίες, στιγμές αξέχαστες μεγάλου έρωτα, αδυναμίες ανθρώπινων επαφών, κοινωνικές συμβατικότητατες αξεπέραστες και όνειρα απραγματοποίητα, κατάλαβε ότι για τη ζωή του η Μιχαήλα, δεν ήταν μια «καθημερινότητα» συνηθισμένη. Ούτε και τώρα που πέρασαν τόσα χρόνια βλέπει τη φωτογραφία της ασυγκίνητος...

Και μηχανικά πιάνει στο χέρι του το ολιγόλογο σημείωμα του Έντυ, περίεργος να ιδεί που το πάει εκείνος με τη φωτογραφία της Μιχαήλας... Του κάνει εντύπωση ότι είναι μια θερμή, δειλή, άχρωμη παράκληση να του απαντήσει εάν η κυρία της φωτογραφίας είναι συγγενής του ή φίλη του.

Του ανέβηκε το αίμα στο κεφάλι.

Τώρα ήταν βέβαιος για το καταχθόνιο σχέδιο του Έντυ. Τον έβγαζε από τα ρούχα του και τον αγανακτούσε η σκέψη ότι ο Έντυ έμπαινε σε ιστορίες άσχετες, κάνοντας δήθεν τον ντεντέκτιβ. Ήταν φανερό πως πρόσθετε στους ύποπτους και τη Μιχαήλα, τις οίδε με ποια αφορμή.

Παιδεύτηκε πάρα πολύ για να αποφασίσει, αν θάπρεπε να απαντήσει στον Έντυ, και να δώσει συνέχεια σαυτά τα κόλπα, της οικογένειάς. Τις κινήσεις αντιπερισπασμού. Στο κάτω-κάτω με ποιο δικαίωμα αυτός ανακάτευε ξένο κόσμο στα δικά τους νιτερέσα. Δεν έφτανε το ανακάτεμα παντού της Τζιάνης, που απτήν άγνωστη κι ίσως ανύπαρκτη κυρία Πολάτωφ, πήδησε τώρα στο Λουί-Φιλίπ, στην παρέα του, και τους ανακάτευε όλους, κουβάρι, για να μη μιλάνε μεταξύ τους... Και να μη βροιάκουνε άκρη!

Όπως και να είχε αυτό το πράγμα, θάπρεπε να εξακριβωθεί και θα είχε ενδιαφέρον, κατά ποιόν τρόπο έφτασε ο Έντυ στη φίλη του τη Μιχαήλα. Πως τη συσχετίζει με την υπόθεση των επιστολών. Και που βρήκε αυτή την ωραία φωτογραφία της.

Είναι δυνατόν νάναι ανωνυμογράφος η Μιχαήλα; Επιστήμονας, Με οικογένεια. Τρία μεγάλα παιδιά και σύζυγο; Ακατανόητο κι απίστευτο.

Μάλλον ο Έντυ πάει κατά τρόπο σατανικό να εκβιάσει την κατάσταση.

Συγκρατεί τον ερεθισμένο εαυτό του. Σκέφτεται να μη γράψει, γράμμα αλλά να τηλεφωνήσει για να δώσει ένα καλό μάθημα συμπεριφοράς και ευπρέπειας.

Έτσι όταν σήκωσε το τηλέφωνο ο Νίκος Στρατήγης να μιλήσει στον Έντυ, ήταν αρκετά εκνευρισμένος. Και έτοιμος για επίθεση κρατώντας τις επιφυλάξεις του περίμενε ψύχραιμα. Πρώτα να τον ακούσει να βρει

την ευκαιρία και να επιτεθεί...

Ο Έντυ όμως βιάστηκε να του ειπεί ότι έχει κι άλλες καμιά δεκαριά φάσεις από φωτογραφίες κυριών. Ο άνθρωπος του γραφείου «εμπιστευτικών εξυπηρετήσεων» ο ντεντέκτιβ, έκανε ολόκληρη συλλογή, και τις έβαλε σε λεύκωμα, που το παρουσίασε στον υπάλληλο του Κούριερ Εξπρές, με τον οποίο η εταιρία τους συνεργάζεται. Κι ο υπάλληλος χωρίς καμιά δυσκολία αναγνώρισε την «κυρία που σας έστειλα, σαν αποστολέα της επιστολής... Δεν έμαθε όμως όνομα ακόμα».

«Και για να πω την αλήθεια», πρόσθεσε ο Έντυ. Εγώ δεν άφησα το Ντεντέκτιβ να προχωρήσει ίσαμε κει... Περίμενα να συνεννοηθώ μαζί σας».

Παρόλες βέβαια, τις πρώτες του αντιδράσεις ο Νίκος Στρατήγης, με τη φωτογραφία που πήρε και όσα είχε απ' τη σημερινή συνάντησή της Τζιάνης, του Λουι-Φιλίπ και των άλλων, άρχισε να εξετάζει και το απίθανο. Η ζύμωση που γίνονταν μέσα του δημιουργούσε αμφιβολίες για όλα. Οι επιφυλάξεις του γιγαντώνονταν. Και τον εμπόδισαν να γελοιοποιηθεί.

Ο Έντυ ήταν όχι μόνο σίγουρος για το επίτευγμα του, αλλά και προσπαθούσε να μη βάλει και το Γιατρό σε δύσκολη θέση... Καταλάβαινε απ' τις μακριές του σιωπές, πως η εξέλιξη που είχε η υπόθεση δεν προβλημάτιζε μόνο, αλλά και στενοχωρούσε το Γιατρό...

Δυο φορές ζήτησε απ' το Στρατήγη, αν θάθελε να σταματήσουνε τις κουβέντες από το τηλέφωνο, και να περάσει μια μέρα ο Έντυ από το ιατρείο, να τα πουνε. Και να του παραδώσει κι όλο το σετ με τις φωτογραφίες.

- Είναι δικές σας, του είπε.

Ο Νίκος Στρατήγης κατάλαβε τι είχε γίνει.

Αλλά, για να έχει κάποια αφορμή να θυμώσει και να επιτεθεί, κάνοντας το δύσπιστο, ζήτησε να του πει πως δούλεψε αυτός ο τύπος, τι σύστημα ακολούθησε για να συγκεντρώσει τις φωτογραφίες. Και να καταλήξει εκεί που κατάληξε.

- Δεν ξέρω ακριβώς, του λέει ο Έντυ. Αυτοί οι τύποι έχουν δικά τους τερτίπια. Εγώ περιορίστηκα να του πω τι ακριβώς θέλω. Και πως είχε η όλη υπόθεση.

Του είπε ότι ο υπάλληλος του Κούριερ θυμότανε φυσιογνωμικά την κυρία που έστειλε το γράμμα. Κι αυτό του ήταν αρκετό. Η μόνη προτροπή που του έκανα ήταν να μη σας ενοχλήσει, ούτε κατά διάνοια. Υποθέτω, από τίς φωτογραφίες που μου 'φερε ότι ξεκίνησε από το σπίτι σας. Φωτογράφησε τους δικούς σας. Φωτογράφησε τίς παρέες σας. Και κατάληξε. Φυσικά μου είπε πως αν δεν είναι καμιά απ' αυτές, τίς κυ-

ρίες των φωτογραφιών,...θα συνεχίσει, ακολουθώντας άλλη μέθοδο.

Ο Νίκος Στρατήγης έμεινε άφωνος. Δεν είχε τι να πει. Δεν υπήρχαν περιθώρια αμφισβήτησης. Το μυαλό του στριφογύριζε όχι απτόν αιφνιδιασμό πια της απίθανης αυτής «φίλης του», όσο από την ενστικτώδη διάθεση του να μην υποκύψει χωρίς αντίσταση στην «επικράτηση» του Έντυ, του πατέρα του και ποιος ξέρει πόσων άλλων που θάχανε ενημερωθεί.

Στο βάθος ντρεπότανε για τους ανθρώπους που ήταν γύρω του, Και προ παντός ντρεπότανε για τη Μιχαήλα που πραγματικά την ένιωθε δίπλα του, την αγαπούσε, και την είχε εξαγνίσει μέσα του. Και τώρα του ήταν αδύνατο να δεχτεί τον εξευτελισμό της...

Έκλεισε ο Γιατρός, τη συζήτηση του με τον Έντυ, λέγοντας του ότι θα τον καλέσει μια μέρα να τα πούνε στο ιατρείο. Μέχρι τότε ας μη γίνει ντόρος. Και πρόσθεσε για τη Μιχαήλα.

- Είναι παντρεμένη και έχει τρία παιδιά. Δεν υπάρχει λόγος να της δημιουργήσουμε προβλήματα... Φαινόμενο ψυχοπαθολογικό... Ψυχασθενής. Χωρίς καμιά σημασία βέβαια, για μας. Για την οικογένεια της όμως; Μεγάλη υπόθεση! Μεγάλο το πρόβλημα... Έκοψε για λίγο κι έπειτα πρόσθεσε με υφός φιλικό. Περιμένω το άλμπουμ με τις φωτογραφίες.

Έκλεισε το τηλέφωνο χωρίς να είναι βέβαιος ότι και ο Έντυ έμεινε ευχαριστημένος από τις δικαιολογίες του. Ούτε και αν τα πίστεψε όλα.

Βγήκε στο μπαλκόνι να πάρει λίγο αέρα. Πνιγότανε. Όσους συλλογισμούς κι αν έκανε, κατάληγαν στο πουθενά. Στο τίποτα. Στο κενό. Κακία, φθόνος, Ζήλια που βγήκε στη μέση τώρα που άρχισαν να εμφανίζονται στη ζωή του Γιατρού κάποιες γυναίκες πίσω απ'τίς οποίες κρυβεται και μια υποψήφια μόνιμη σχέση; Οπωσδήποτε ένα βραχυκύκλωμα, μια ψυχοπάθεια. Κάλος στο μυαλό.

Διατάραξη.

Η τελευταία φορά που είχαν μιλήσει ανάμεσα τους, με τη Μιχαήλα στα σοβαρά για τις παλιές τους σχέσεις, έγινε πριν από τρία και περισσότερα χρόνια, κι αυτό κάτω από ειδικές συνθήκες, που η εξομολόγηση έπαιζε ρόλο εξαγνισμού κι αποκατάστασης της οριστικά τελειωμένης περιπέτειας, η οποία όμως παρ' όλα αυτά έδινε πότε-πότε κάποιες μικρές δονήσεις τονίζοντας τα αρχετυπικά δεσμά με τα μόνιμα σύνδρομα, και τις δεσμεύσεις.

Απ' ότι θυμότανε τώρα ο Γιατρός, η κατάληξη της κουβέντας τους τότε, ήταν πως και οι δυο γλύτωσαν από κείνη την τρέλα, με το συγκλονισμό που είχε ολόκληρη η οικογένεια του Γιατρού, αλλά και της Μιχαήλας, εξ αιτίας του αιφνίδιου θανάτου της γυναίκας του Γιατρού. Τα

προβλήματα των παιδιών, οι άλλες υποχρεώσεις, μια σειρά από καταστάσεις και πράγματα, που όρθωσαν την παρουσία τους τότε, κάνανε φανερή την εξάντληση της σχέσης τους, (κείνης της ανεξήγητης ψυχικής τους θύελας, που τους συγκλόνησε για κάμποσο καιρό). Οι μισόσβηστοι πια σπινθήρες και οι αόριστες σκιές, που πότε-πότε θύμιζαν κείνη την ευτυχισμένη εποχή, ενώ δεν πρόσφεραν τίποτα στην κάλυψη του κενού, αποκάλυπταν με άγριες διαθέσεις, μιαν αδυσώπητη και σκληρή αλήθεια, που και οι δυο προσπαθούσαν από καιρό ν' απομακρύνουν. Να κρύψουν και για τους δυο τη γύμνια της ψυχής τους. Ότι κανένας τους δεν είχε να προσφέρει στον άλλο τίποτα πλέον, που θα γιόμιζε τα αδιέξοδα του.

Κι ωστόσο, ακόμα και τώρα ο Γιατρός, μέστην ερημιά του μπαλκονιού, ακούει με νοσταλγία στ' αυτιά του τις φράσεις που τόνιζε η Μιχαήλα, όταν ήθελε να περιγράψει τον απωλεσθέντα παράδεισο κείνων των αξέχαστων στιγμών που την συντάραξαν. «Δεν ένοιωσα ούτε και για ένα λεπτό, τότε, να έχω τύψεις. Αντίθετα μάλιστα, μπορώ να σου πω, ότι ήταν από τις πιο ευτυχισμένες μέρες της ζωής μου. Με τον άντρα μου τον Κάρολο, είμαστε παντρεμένοι είκοσι χρόνια. Συζούσαμε. Είχαμε τα παιδιά μας. Είχαμε βρεί ένα *modus vivendi* μεταξύ μας. Και ούτε κατά διάνοια σκεφτόμουνα να αλλάξω το παραμικρό από τη ζωή μου αυτή. Ή να διανοηθώ πώς θα μπορούσα να αποδεχτώ κάποιον που θάφηνε να μάθει ο Κάρολος ή ένα από τα παιδιά μου, έστω και σα διάδοση, ότι είχα σχέσεις με το Γιατρό. Το φίλο όλων μας στο σπίτι. Δεν ξέρω τι θα έκανα... Ίσως και ν' αυτοκτονούσα. Και παρ' όλα αυτά χωρίς κανένα φόβο, και προ παντός, χωρίς καμιά περίσκεψη, χωρίς να λογαριάζω τα γκιάδες μάτια που μέβλεπαν στους δρόμους, στα πάρκα, στα θέατρα, στις εκδρομές ερχόμουνα μαζί σου, και δεν υπολόγιζα ότι όλοι αυτοί έχουν μυαλό, και στόμα, αλλά προ παντός κακία, από την οποία θα τινάζομαστε στον αέρα. Δεν ξέρω τι με είχε πιάσει, και ήμουν τόσο αισιόδοξη. Ήταν κάτι που το χαιρόμουνα, γιατί πλημμύριζε το μέσα μου από ευτυχία, και ευδαιμονία. Σα να ζούσα στα σύννεφα. Τρισευτυχισμένη. Και έτσι σ' έβλεπα σχεδόν κάθε μέρα. Και όσο σ' έβλεπα τόσο πιο πολύ σε λαχταρούσα. Και ήταν στιγμές που έκανα σα τρελή. Φοβόμουνα ότι θα μου φύγεις, θα σε χάσω. Κι αυτό όχι γιατί είχα διακόψει με τον άντρα μου. Ή είχα παράπονα μαζί του. Όταν το σκεφτόμουνα μάλιστα, είχα καταλήξει πως κι' αυτό που ένοιωθα για κείνον, ήταν επίσης αγάπη. Μια αγάπη που δεν άλλαξε σε τίποτα από προηγούμενα. Νοιαζόμουνα όπως πρώτα για τη ζωή του, τη δουλειά του, την καριέρα του, την υγεία του, την κούραση του. Όσο για τα παιδιά μου δεν το συζητάω το θέμα. Μου φαίνεται άλλωστε βάρβαρο. Η Ζωή τους, η υγεία

τους είναι για μένα η αναπνοή μου, οι χτύποι της καρδιάς μου. Όλα τώρα «κείνα τέλειωσαν και θέλω να κοιμηθώ χωρίς εφιάλτες, χωρίς βραχνά, χωρίς χίμαιρες». Κι' άρχισε να γελάει αλλάζοντας κουβέντα.

Ξαναβρήκε το δικό της στυλ, το στυλ της γυναίκας που έχει δύναμη, της *femme maitresse*. Του τσολιά... Της γυναίκας χωρίς τρυφερότητα.

Αυτή ακριβώς η αλλαγή έκανε το Γιατρό να σκεφτεί κάπως ουσιαστικά τότε και μέσα απ τη θολούρα κείνου του καιρού, να ξεκαθαρίσει παρατηρώντας πως της Μιχαήλας οι μεγάλες φούριες, αυτή η μανιακή κατάσταση όπως την περιέγραψε μόνη της, άρχισε σιγά-σιγά να ξεθυμαίνει αναπάντεχα, να χάνει τον τόνο της, να περνάει σ' ελάσσονα κλιμακα, λίγο καιρό μετά που χάθηκε η γυναίκα του. Κάτι σα να ξεφουσκωσε. Νάχασε το στόχο της. Ο ίδιος δεν αμφισβήτησε ποτέ ότι παλιότερα η Μιχαήλα συγκλονίζονταν πραγματικά από συναισθηματικούς κραδασμούς. Αλλά μ' όλη αυτή την εξέλιξη που πήραν τα πράγματα, δεν μπορούσε να δεχτεί ότι τα κίνητρα της σχέσης τους δεν τρέφονταν κι από άλλες πηγές, επικυριαρχικές, ανθρώπινες βέβαια, αλλά όχι γνήσια ερωτικές, όπως η ίδια τόσο παλιά όσο και μεταγενέστερα προσπαθούσε να προβάλλει, καταπιεζόμενη ίσως από ενοχές και τύψεις.

Τέλος πάντων, είτε έτσι είτε αλλιώς η σχέση του με την Μιχαήλα είναι βέβαιο ότι από καιρό είχε πάρει έναν δρόμο «χαλάρωσης» που ξεκούραζε, μια τρυφερότητα φιλικής προστασίας και κατανόησης, που δεν είχε κανένα λόγο τώρα να κακοφορμίσει και μάλιστα όπως την εμφάνιζαν οι όψιμες εντυπωσιακές δραστηριότητες και το ανασκούμπωμα του αποόβλεπτου Έντυ.

Κι έτσι όπως ήταν ο Γιατρός, με τρικυμισμένη σκέψη από την απροσδόκητη αποκάλυψη, πάλευε να βρεί το «πάτημα», μια διέξοδο από το μπλοκ που θα του επέτρεπε μια λογική προσέγγιση στο θέμα, μια συναφεια ανάμεσα στη Μιχαήλα, την Μαρία-Νεφέλη, στον ίδιο, στο σπίτι του, και στο σπίτι της Μιχαήλας, και τότε στο μυαλό του ορθώθηκε, το υβριστικό τηλεγράφημα της Τζιάνη, που υποτίθεται ότι έμενε έξω από τις έρευνες του Έντυ.

- Μήπως είναι και δω μπλεγμένη η Μιχαήλα; Ή υπάρχει επιδημία ανωνυμογραφίας; Από ποιον η Μιχαήλα μάθαινε αυτά πούγραφε. Ποιος ήταν ο πληροφοριοδότης της; Ο διάολος τάχει μπλέξει όλα. Πρέπει όμως, παρόλα αυτά να ξεκαθαριστεί η κατάσταση, να ξέρουμε που πατάμε, και τι μας γίνεται

Ευτυχώς που υπάρχει η φωτογραφία της.

Έτσι, σκέφτηκε ο Γιατρός να πάει μόνος του στον ΟΤΕ της γειτονιάς «ο Λύκος έχει χοντρό σβέρκο, γιατί κάνει μόνος τις δουλειές του». Να επιδείξει τη φωτογραφία της Μιχαήλας. Και το πρόβλημα θα λύνονταν.

Θάταν ίσως καλύτερα, να πήγαινε η κόρη του, που την ξέρανε. Αλλά είναι και θέμα εμπιστοσύνης. Θέμα συγκάλυψης. Δεν υπήρχε λόγος να βάλουμε και τελάλη. Από την ώρα κι όλας που πήρε το γράμμα με τη φωτογραφία της Μιχαήλας, είχε σκεφτεί να μη κοινολογήσει ούτε και στο σπίτι του, ακόμα, αυτή την ασχήμια, την απροσδόκητη τσαπατσουλιά, κι «ανωμαλία» στην εξέλιξη του θέματος. Υπήρχε μέσα του έντονος δισταγμός στο να εκθέσει τη Μιχαήλα, ακόμα και στα μάτια των παιδιών του. Ήταν φίλη της μάνας τους. Φίλη δική του. Ήταν άνθρωπος του σπιτού. Η μόνη γυναίκα που τους παραστάθηκε, στο θάνατο της μάνας τους. Που τη σεβόντουσαν. Μια τέτοια μαρτυρία έθιγε πολλές αξίες, πολλούς συναισθηματισμούς. Έπαιρνε ανεπιθύμητες διαστάσεις.

Άρχισε να του γίνεται κι αυτό ένα βάσανο και να του βάζει εμπόδια στις σκέψεις του και τις ενέργειες του. Να τον παραλύει...

Τελικά πήγε μόνος του στον ΟΤΕ. Οι υπάλληλοι εκεί είναι από δυο χρόνια οι ίδιοι. Βρήκε τον Διευθυντή, πούτυχε να είναι αυτός ο ίδιος, που είχε παραλάβει το «περίφημο» τηλεγράφημα... Τα θυμήθηκε όλα. Κι όταν του δείξε τη φωτογραφία της Μιχαήλας, κείνος κοίταξε πάνω απτά γυαλιά του, χαμογελώντας, και προσέθεσε

- Δε θα με μπλέξετε κι εμένα σ' αυτή την ιστορία.

- Φυσικά, όχι του λέει. Όχι! Ήρθα μόνος μου εδώ, ακριβώς για να κρατήσω την υπόθεση μεταξύ μας. Αρκετά βάσανα έχουμε στο κεφάλι μας.

Ο υπάλληλος τον κοίταξε περίεργα. Έστριψε από δω κι από κει το κεφάλι του, σαν να ήθελε να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει κάποιος που να ακούει και να βλέπει, κι άρχισε να το κουνάει καταφατικά...

Ναι, του λέει ο Γιατρός.

- Ναι, ναι, του απαντάει ο άλλος. Δε χωρεί αμφιβολία.

- Όμορφη γυναίκα; του λέει ο Νίκος Στρατήγης για να διασκεδάσει κάπως τη ζορισμένη ατμόσφαιρα...

- Ούτε συζήτηση. Ναι... Πολύ όμορφη! Κάνει εντύπωση! Προσθέτει ο υπάλληλος, μισογελώντας πονηρά.

Με βαρειά βήματα και ψυχολογία δυστυχισμένου ανθρώπου έφυγε απτόν ΟΤΕ ο Νίκος Στρατήγης.

Έμμονη ιδέα νέκρωνε το μυαλό του. Η Μιχαήλα είναι άρρωστη. Και το χειρότερο, τώρα είχε ν' αντιμετωπίσει εκτός των άλλων, και το ζεύγος Πολατώφ που κρατούσε τον αριθμό τηλεφώνου της στο χέρι και θάπεφτε σε λίγο η μπόμπα...

Ποιος διάβολος πάλι, την έβαλε ν' ακατευτεί σ' αυτή την ιστορία... Στοχάζονταν και δεν έβρισκε άκρη. Μπερδευότανε... Και πήγε κατευ-

θείαν στο Ντόλτσε, για κάποιο ποτό και ξέγνιασμα.

Ήθελε να βρεθεί ανάμεσα σε ζωντανό κόσμο. Έτσι θα βρισκε και αυτός τον χτυπημένο από χίλιες δυο μεριές εαυτό του. Καθώς άρχιζε να μη νοιώθει που βρίσκεται. Να φαντάζεται ότι γύρω του όλοι χασκογελούν με το πάθημα του.

Έβλεπε ο Νίκος Στρατήγης, πως ο μεγάλος βράχος έρχονταν κατευθείαν πάνω στη Μιχαήλα. Δεν είχε τρόπο να βοηθήσει. Να σταματήσει, τόσο τον Έντυ, όσο και προπαντός κείνον τον Πολατώφ, καθώς θα γύρναγε όπου νάναι από την Αγγλία. Και θα ξεκίναγε τον βομβαρδισμό του. Δεν ήξερε τι σόι άνθρωπος είναι ο τύπος...

Και το χειρότερο... Σ' αυτή την περίπτωση ο μόνος «ενδιάμεσος» είναι η Τζιάνη. Έλα τώρα να βρείς άκρη με τη Τζιάνη! Αλλά και για ποιο λόγο να ενημερωθεί η Τζιάνη για, την ανάμιξη του Έντυ, τη φωτογραφία, κι όλα τα παλιότερα μπερδέματα. Είχε την ψευδαίσθηση ότι δε θα μπορούσε ν' αποφύγει τελικά τη Τζιάνη. Κι ας μη ξεχνάμε πώς ο θυμός, οι χοντρές κουβέντες κι ο τσακωμός του με τη Τζιάνη είχαν αφορμή την απρόοπτη παρέμβαση της Μιχαήλας στο αεροδρόμιο όταν έφτανε ο ίδιος από τη Γενεύη.

Αλλά και τότε, ποιος ξέρει τι ρόλο έπαιξε ο Λουί Φιλίπ;

Τάφερε η τύχη έτσι τώρα, που η μόνη που θα μπορούσε σήμερα να σταματήσει το μεγάλο κατήφορο και τη συμφορά στο σπίτι της Μιχαήλας, είναι είτε το θέλουμε είτε όχι η Τζιάνη.

Μ' αυτήν και μόνο θάπρεπε η Μιχαήλα να μιλήσει. Και να ακούσει απ' αυτήν «το μυστικό που σκοτώνει», για να καταλάβει τον κίνδυνο, που την περισιγγει...

Δεν ήταν βέβαια εύκολο πράμα. Αλλά δε γίνονταν κι αλλοιώς...

Στο μυαλό του Γιατρού, στριφογύριζε η τακτική που θα 'πρεπε να ακολουθήσει.

Και σχεδιάζει τρόπους. Μέθοδες, Τερτίπια. Ευκαιρίες.

Βασανίζονταν ώρες ατέλειωτες. Δύσκολη και ευαίσθητη σε τέτοιες καταστάσεις γυναίκα η Μιχαήλα. Δεν ξέρεις πώς να την κουμαντάρεις. Από που ναρχίσεις και πως να «περπατήσεις».

Μόλις γύρισε όμως στο σπίτι του για βράδυ, απρόσμενα, τον παίρνει στο τηλέφωνο ο φίλος του ο Μαρίνος. Ζωγράφος και διακοσμητής, κολλητός της παρέας τους.

Πρόσκληση στο σπίτι του ζωγράφου για το προσεχές Σάββατο. Δείπνο «για τα γενέθλια του». Έχουν κληθεί όλοι οι φίλοι. Στην απαρίθμηση τους ακούγεται και τόνομα του ζευγαριού. «Κάρολος και Μιχαήλα»...

Έρχεται γάντι. Υπολογίζει ότι κάπου κει θα μπορούσε να ξεμονα-

χιάσει τη Μιχαήλα κάποια στιγμή, να της κάνει μια πρώτη νύξη. Έλπιζε ότι έτσι θάμπαινε κατά κάποιον τρόπο το νερό σταυλάκι. «Θα ξεκινούσε κάπως το θέμα. Και στην πορεία «βλέπουμε». Αρκεί να μη σκάσουν μύτη, εν τω μεταξύ οι Πολατώφ και βγούνε στη μέση, «τάπλυτα», στραπατσάροντας όλα τα σχέδια. Οπότε....

Το Σάββατο βράδυ όμως, που ήταν το δείπνο στο Μαρίνο, τα πράγματα αιφνίδια άλλαξαν, προς το καλύτερο. Στο Νίκο Στρατήγη τηλεφώνησε η ίδια η Μιχαήλα, για να τον παρακαλέσει αν θα 'θελε κι αν του γίνονταν, να περάσει κείνος από το σπίτι της, να την πάρει με τ' αυτοκίνητό του, μια κι ο άντρας της είχε συνεδρίαση και μάλλον δεν προλάβαινε να πάει στο Μαρίνο.

Για το Νίκο Στρατήγη αυτό ήτανε ευκαιρία. Καμιά αντίρρηση. Κανόνισαν μάλιστα στα γρήγορα και την ώρα. Κι έτσι σε λίγο βρεθήκανε μαζί στο αυτοκίνητο του, πηγαίνοντας για το σπίτι του ζωγράφου.

Είχε πολύν καιρό, χρόνια, να βρεθούνε μόνοι στ' αυτοκίνητο η Μιχαήλα με το Γιατρό. Κι αυτό από την πρώτη στιγμή φάνηκε πάνω στη συμπεριφορά εκείνης... Δεν ήταν μόνο η περιέργεια και το ενδιαφέρον της για τον καινούριο πέτσινο εσωτερικό διακόσμο του αυτοκινήτου, αλλά και η νευρικότητα της στις κινήσεις. Μια θλίψη φάνηκε στα μάτια της για τις χαμένες χαρούμενες στιγμές. Κι αυτό επιρρέασε αυτόματα το τόνο της φωνής της που άλλαξε μεμιάς κι έγινε απροσδόκητα παράπονο. ...Ανεξήγητη εξέλιξη μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα. Λες και ήταν προετοιμασμένο. Χαλάρωσε έπειτα για λίγο και κάποια στιγμή ξέσπασε σε επίμονη παράκληση προς το Γιατρό, ν' αφήσουνε τα γενέθλια του Μαρίνου και να πάνε κάπου οι δυο τους, να θυμηθούνε τα παλιά.

Ο Γιατρός σφίχτηκε για να μην απαντήσει. Προσπαθούσε μ' όλες τις δυνάμεις του, να συμβιβάσει αυτά που μέσα του μάτωναν και τον κρατούσαν σ' αγωνία, με την απρόσμενη έκρηξη της Μιχαήλας.

Έδειχνε απασχολημένος με το οδήγημα. Άφηνε να καλμάρει η ατμόσφαιρα μέσα στ' αυτοκίνητο, να ανοίξει κάποιος δρόμος για ήρεμη συζήτηση. Και ξαφνικά πέταξε αδιάφορα «αν η Μιχαήλα, γνώριζε μια οικογένεια Πολατώφ».

Κείνη γύρισε, τον είδε. Τούρριξε μια περίεργη γρήγορη ματιά. Και σε λίγο

- Όχι, του, λέει. Πρώτη φορά ακούω αυτό το όνομα... Ρώσικό είναι;
- Ρώσικο, βουλγάρικο τις οίδε;
- Όχι, όχι, επαναλαμβάνει μηχανικά. Δεν τους ξέρω.
- Αυτοί λένε ότι σε ξέρουν. Και η κυρία Πολατώφ μάλιστα, λέει ότι της τηλεφώνησες κάμποσες φορές.
- Θα τόδε στον ύπνο της, λέει ειρωνικά η Μιχαήλα. Μάλλον κάποια

άλλη έχει υπόψη της.

Ακολούθησε μακριά σιωπή. Ο Γιατρός έβραζε. Η Μιχαήλα είχε χάσει το κέφι της.

Αλλάξε κουβέντα ο Γιατρός, βλέποντας ότι η πρώτη απόπειρα δεν πέτυχε το στόχο της.

Πριν αφήσουνε τ' αυτοκίνητο και κατεβούνε για το σπίτι του Μαρίνου, η Μιχαήλα πέταξε βαριεστημένα...

- Να σου πω την μαύρη αλήθεια, «μετάνοιωσα που ήρθα στο Μαρίνο. Δεν έχω καμιά όρεξη. Νοιώθω το κέφι μου πεσμένο».

- Πάμε, πάμε τώρα της λέει ο Στρατήγης... Θα τη βρεις εδώ την όρεξη και το κέφι... Σε μελαγχόλησαν, είδα, οι Πολατώφ;

- Αλήθεια! Τι σου ήρθε και σένα, μ' αυτούς τους Πολατώφ;

- Είναι μεγάλη η ιστορία με τους Πολατώφ, της λέει ο Γιατρός. Και αφορά περισσότερο εσένα. Όχι όμως τώρα. Πρέπει να μιλήσουμε κάποια στιγμή, που θάχουμε καιρό και θάμαστε ήρεμοι.

- Τώρα, του λέει. Θά μείνουμε μέσα στα αυτοκίνητο, για να τα πούμε...

- Τώρα δε γίνεται. Τώρα θα μας περιμένουν οι άλλοι επάνω. Αργήσαμε κιόλας.

- Τι παιγνίδι μου παίζεις, μαυτή την ιστορία των Πολατώφ;

- Κανένα παιγνίδι... Πως σου 'ρθε η ιδέα;

Δεν είπαν άλλο τίποτα. Παρκάρανε και κατεβήκανε από το αυτοκίνητο. Η Μιχαήλα δίσταζε να προχωρήσει. Τράβηξε ο Γιατρός μπροστά. Και κείνη τον ακολούθησε σιωπηλή και προβληματισμένη.

Παρόλο που ο Γιατρός στην αρχή νόμισε ότι δεν έγινε τίποτα, άρχισε να βλέπει ότι τα βόλια-βρήκαν κάποιο στόχο. Απλώς μόνο κείνη αντιστεκόνταν πεισματωμένα.

Ο Μαρίνος περίμενε και τον Κάρολο, και έδειξε πειραγμένος, αλλά δεν είπε τίποτα. Η Μιχαήλα του δωσε εξηγήσεις. Στο Γιατρό ο Μαρίνος έκανε νόημα... Τί συμβαίνει;

Η παρέα ήταν σε πλήρη απαρτία. Το σπίτι του Μαρίνου, ήταν και το ατελιέ του ζωγράφου. Καρέκλες, σκαμνάκια, πουφ, κασέλες, όλα είχαν επιστρατευτεί για την περίπτωση, ανάμεσα στα καβαλέτα, στις παλέτες, στα πινέλα και τα χρώματα.

Ο ΛουίΦιλίπ είχε τις κακές του. Δικαιολογημένα. Το ζάκχαρό του είχε ανεβεί στα δύο κ' ενενήντα. Όλα τον εκνεύριζαν και τον πέταγαν έξω απτά ρούχα.

Όσο για το Γιατρό, δεν μπόρεσε ναρθρώσει κείνο το βράδυ λέξη. Ήταν απρόκλητα ο εχθρικός στόχος του άρρωστου κι εκνευρισμένου ΛουίΦιλίπ. Στα καλά καθούμενα. Ξεκίναγε κάτι να πει ο Γιατρός και ο άλλος τον σταματούσε -αδικαιολόγητα, και υβριστικά, με βαριές κουβέ-

ντες και αχρείες χειρονομίες. Ο τρόπος του ξεπερνούσε κάθε όριο. Αν δεν είχαν πιει κρασί, όλες αυτές οι κουβέντες του ΛουίΦιλίπ θα μπορούσαν και να θεωρηθούν πρόστυχες και βαρβαρότητες, χωρίς αιτία. Πνίγονταν στις κακίες του. Το παράκανε. Αγανάχτησε, δυο φορές ο Γιατρός και σηκώθηκε να φύγει. Αλλά σταμάτησε την τελευταία στιγμή. Ο φίλος του, Γιάννης Μπάτσος, που καθότανε δίπλα του, τον κράτησε από το μπράτσο.

- Κάτσε, του 'λεγε θα σπάσουμε πλάκα ...

Οι άλλοι σώπαιναν. Γελούσαν κι αποδέχονταν σιωπηρά το κουρέλιασμα του Γιατρού. Ούτε ένας δεν άνοιξε το στόμα του να πει δυο λόγια στο ΛουίΦιλίπ, κάπως να τον συνεφέρει και να τον συγκρατήσει. Αντίθετα μάλιστα το «νταραβέρι του και η παραξενιά» τους διασκέδαζε. Ιδιαίτερα η Μιχαήλα, άλλαξε ύφος, βρήκε το κέφι της, ξεπέρασε τον εαυτό της και στην προσπάθεια να φαίνεται σύμμαχος του ΛουίΦιλίπ, χειροκροτούσε, κάθε τόσο και τον καλούσε να προσγειώσουνε το ποτήρι του κρασιού τους. Με γέλια κι ενθουσιασμό. Εκπλήξη για όλους και προ παντός για το Γιατρό.

Ήταν φανερό πως όλα αυτά λίγο ασηνήθιστα στην παρέα, κακής ποιότητας και βάρβαρα αστεία, ξεινούσαν από κάπου. Κι αν από τη μεγάλη στενοχώρια του, κείνο το βράδυ ο Γιατρός δεν τάβλεπε όλα μπερδεμένα, θα ξεκαθάριζε πως στόχος όλων εκεί μέσα, ήταν ο εξευτελισμός του...

Τελικά, έδειξε κείνο το βράδυ πως ο ΛουίΦιλίπ είχε καταφέρει να πλώσει μέσα στην παρέα τους τον κύκλο των θαυμαστών και θαυμαστριών του. Κι αυτό το πέτυχε αναμφισβήτητα συνεχίζοντας την τακτική του ενάντια στο Γιατρό. Να του μιλάει απότομα, και περιφρονητικά. Σχεδόν να τον βρίζει. Λες και τον ενοχλούσε η παρουσία του και επιδίωκε να τον αποβάλει απ' την παρέα.

Ούτε ένας απ' τούς άλλους δεν συγκινήθηκε απ' την κατάσταση του Γιατρού. Ακόμα κι ο Γιάννης Μπάτσος που στην αρχή έδειξε να καταλαβαίνει κάπως την κατάσταση, προς το τέλος είχε πιει κρασί κι είχε τεθεί εκτός «κυκλοφορίας». Εκτός τόπου και χρόνου... Σχεδόν δεν συμμετείχε... ή μάλλον συμμετείχε απ' την απόδοξη.

Ο Νίκος Στρατήγης βρέθηκε μπερδεμένος σε μια κατάσταση που δεν περίμενε. Και στενοχωρήθηκε αφάνταστα. Όχι τόσο απ' τις βρισιές, όσο απ' την έκδηλη εγκατάλειψη και αδιαφορία των άλλων.

Προ παντός τον πλήγωνε η απότομη αλλαγή της Μιχαήλας. Έλεγε ότι τον εκδικείται. Συνοδοιπορούσε με το Λουί Φιλίπ και ξεφτέλιζε ώρες-ώρες τον εαυτό της για να πληγώσει το Γιατρό.

Την ώρα που ετοιμαζόντουσαν να φύγουνε, και στο μυαλό του Για-

τρού κυκλοφορούσε επίμονα η απόφαση να κόψει οριστικά μια τέτοια παρέα «με τέτοιους φίλους τι τους θέλεις τους εχθρούς», σηκώνεται η Μιχαήλα ενθουσιασμένη απ' την κατάσταση και προκλητικά προτείνει νέα προσεχή συνάντηση τους στις «Κουτσομούρες». Σε πέντε μέρες... «Όποιος δε θέλει να ρθει, ας μην έρθει» Η πρόταση έγινε αποδεκτή απ' όλους. Ο Γιατρός έμεινε άφωνος και προβληματισμένος.

Βγήκανε έξω από το σπίτι του Μαρίνου, κι ετοιμαζόντουσαν να φύγουν. Ο κανόνας ήταν να φύγουνε με τον τρόπο που ο καθένας είχε έρθει.

Κείνη τη στιγμή ο ΛουίΦιλίπ, επέμενε να συνοδέψει τη Μιχαήλα στο σπίτι της, με τ' αυτοκίνητό του. Η Μιχαήλα βέβαια είχε έρθει με το Γιατρό, που ερεθισμένος καθώς ήτανε από το κάζο του, έλεγε «Όχι», στο ΛουίΦιλίπ, πιστεύοντας ότι την τελευταία στιγμή η Μιχαήλα θα πήγαινε μαζί του.

Ο ΛουίΦιλίπ επέμενε. Κι άρχισε να γελάει προκλητικά. Την ίδια στιγμή όλοι βλέπανε τη Μιχαήλα να τραβάει προς το αυτοκίνητο του ΛουίΦιλίπ. Ήταν φανερό πως από μέσα είχε γίνει η συμφωνία. Έτσι ο Γιατρός παραιτήθηκε σιωπηρά. Καταπικραμένος που η από τόσα χρόνια καλή του φίλη Μιχαήλα τον προδίδε ξετσιπίωτα. Ενώ περίμενε τουλάχιστον απ' αυτή να τον καταλάβει και να του συμπαρασταθεί. Θα το 'λεγε αυτονόητο.

Τότε η Κρίστη, φίλη του Μαρίνου, που 'τυχε δίπλα στο Γιατρό, κι έδειχνε σοκαρισμένη απ' την κατάσταση, λίγο-πολύ όλοι είχαν πιεί «και τα πράματα σ' όλους έδειχναν διωγκωμένα», έπιασε από το μπράτσο το Γιατρό κι άρχισε να τον ταρακουνάει.

- Εί του λέει. Τι κάνεις; Που την αφήνεις μόνη, δείχνοντας τη Μιχαήλα. Είναι μεθυσμένη... Δε βλέπεις; Αυτός είναι έτοιμος να της ριχτεί. Θα την πηδήσει ως που να πάνε σπίτι της, και μέσα στ' αυτοκίνητο

- Και τι να κάνω εγώ. Μόνη της το θέλησε. Τάχουν κανονίσει, από μέσα.

- Πάντως εγώ δε θα τους αφήνα, πρόστεσε η Κρίστη. Τώρα μάλιστα που λείπει ο άντρας της. Είναι μεθυσμένη. Και έχεις εσύ την ευθύνη. Δεν το φανταζόμουνα.

Ήταν η βραδιά, που πολλά πράγματα άρχισαν ν' αλλάζουν στη ζωή του Νίκου Στρατήγη.

Πάντως από τότε ένοιωσε σε μέγγενη πιασμένος, που έτσι κι αλλιώς, θάπρεπε ν' αντιμετωπίζει αυτούς τους φίλους του με μεγαλύτερο σκεπτικισμό.

Δεν ξαναπήγε βέβαια, στην παρέα τους. Αλλά κι αυτοί δεν τον ξανακαλέσανε... Μαζευόντουσαν κάθε τόσο και κανένας τους δεν μίλαγε για την απουσία του Γιατρού... Τον είχανε ξεγράψει... Μυστήριο οι άνθρωποι... Όλοι τάχτηκαν με τ' άλογο πού κλωτσάει μέσα στον αχερώνα και κανένας με τ' άλογο που έτρωγε τις κλωτσιές.

Και αυτό έδειχνε μια ποιότητα ανθρώπων. Και κράτησε πολύ. Η Μιχαήλα έμεινε πιστή στο ΛουίΦιλίπ κι όταν ξεμέθυσε. Βγαίνανε τακτικά μαζί.

Ο μόνος φίλος που έμεινε στο Γιατρό απ' αυτήν την παρέα ήταν ο Γιάννης Μπάτσος. Κάθε φορά που βλέπόντουσαν ο Μπάτσος ρώταγε γιατί δε φάνηκε ο Γιατρός στην τελευταία συγκέντρωση των γνωστών τους, και έπαιρνε την απάντηση ότι κανένας δεν τον ειδοποίησε. Τότε ο Μπάτσος επαναλάμβανε μηχανικά, χαμογελώντας, με το χαμόγελο του ανθρώπου που έδειχνε ότι το πολύ κρασί άρχιζε να κάνει πάνω του ζημιά.

- Α! ξέρω. Ξέρω. Είναι οι Ίντριγκες της φύλης μας της Μιχαήλας, Αυτή τα κάνει όλα. Δε βρίσκεις άκρη με τις γυναίκες, φίλε μου!

Πέραγε ο καιρός και η Μιχαήλα δεν έδινε σημάδια ενδιαφέροντος για την υπόθεση Πολατώφ. Στο Γιατρό όμως η ιδέα ότι μια μέρα θα σκάσει η μπόμπα, είχε γίνει ψύχωση. Μέχρι κείνη τη στιγμή κατά κάποιον τρόπο, φαίνονταν ότι η κατάσταση ελέγχονταν. Ο φόβος ήταν μήπως η Μιχαήλα, αγνοώντας τους άμεσους κινδύνους και προ παντός ότι την έχουν πάρει είδηση, και κρατούν στα χέρια τους στοιχεία ατράνταχτα, ξανακάνει καμιά κουτουράδα η ίδια ή ο φίλος της ο Λουί-Φιλίπ, με την ψευδαίσθηση ότι μ' αυτό βλάπτουν το Γιατρό, ξαναερεθίσουν τους ενδιαφερόμενους και τότε «Σωτηρία δεν υπάρχει».

Δυο φορές συνάντησε στο δρόμο ο Γιατρός τον Κάρολο, ευγενικό και καλό άντρα της Μιχαήλας, κι' ένοιωσε άσχημα. Κείνος αδιάφορος και ξένος, άσχετος μ' όλα αυτά, ρώτησε το Γιατρό γιατί χάθηκε, αλλά τίποτα παραπάνω. Δεν περίμενε ούτε απάντηση. Κάποια στιγμή μάλιστα τη δεύτερη φορά, καθώς έφευγε του είπε «Θα κανονίσουμε και με τη Μιχαήλα, ένα βράδυ να βγούμε».

Ο Γιατρός είπε «Ναι-ναι», αλλά δεν πίστευε ότι θα πραγματοποιηθεί μια τέτοια έξοδος. Δεν ήθελε να βγούνε έξω μαζί σαν παρέα. Στην ουσία, είχε μέσα του αηδιάσει. Δεν έβρισκε κανένα ενδιαφέρον. Τον κρατούσε μονάχα σ' εγρήγορση η έννοια να ειδοποιήσει τη Μιχαήλα για τους κινδύνους που διατρέχει. Και προ παντός να φυλαχτεί από τον εαυτό της ή τους καινούριους σατανικούς και τετραπέρατους φίλους της, μη κάνουν καμιά καινούρια επιπολαιότητα και γκάφα ρίχνοντας «σπέσιαλ καρφί».

Πήρε ο Γιατρός την απόφαση να καλέσει μόνος του τη Μιχαήλα ένα βράδυ για φαγητό. Να κουβεντιάσουνε σα παλιοί φίλοι, να της εκθέσει με ζωντάνια και λεπτομέρειες την κατάσταση, κι από κει και πέρα να την αφήσει μόνη της να κάνει ότι νομίζει.

Της τηλεφώνησε και κείνη δέχτηκε, πρόθυμα. Λες και το περίμενε. Καί πήγαν στο «Αρχοντικό». Ταβέρνα που άρεσε από παλιά και στους δυο...

Εκεί, μόλις φάγανε, ο Νίκος Στρατήγης, σιγά-σιγά, και ήρεμα, της τα είπα όλα. Τις έρευνες του Έντυ με τις φωτογραφίες. Το χωρίς λόγο και αιτία μπέρδεμα των Πολατώφ με το τηλεγράφημα και τα ανώνυμα τηλεφωνήματα σε υπόθεση που δεν έχουν ιδέα, οι άνθρωποι. Το μάνιασμα και την αγανάκτηση της Τζιάνη, μέσα στην οποία την έβριξε το «δήθεν» τηλεγράφημα της, και τα μπουρίνια που ξεσήκωσε η ίδια με το να διαδίδει από δω κι από κει, αυτά που με περισσή επιπολαιότητα της αφηγείται ο ΛουίΦιλίπ. Τις ρομαντικές βραδιές τους... με «ατμόσφαιρα» στην ταβέρνα της Καισαριανής, όπου σχεδόν κάθε βράδυ το 'χει σύστημα και τον βολεύει, να παίει με τις καινούριες φιλενάδες του ο ΛουίΦιλίπ, όπου με το κρασί και τις «τρυφερές κουβέντες του καταφέρνει να τις έχει δίπλα του και να τις χαιδολογεί μέχρι τις τρεις η ώρα το πρωί».

Στο σημείο αυτό, η Μιχαήλα σοκαρίστηκε. Ίσως να της φάνηκε πως πάει μακριά ο υπαινιγμός του Γιατρού. Αγρίεψε. Του είπε να σταματήσει τις βρωμιές. Δεν αντέχει άλλο. Τον είδε σαν εχθρό της. Σα νάφταιγε για όλα αυτός, που ήξερε λεπτομέρειες... Όχι μόνο δεν τα παραδέχτηκε, αλλά επέμενε πώς είναι πλεκτάνη της Τζιάνη και των φίλων της. Είχε πεισματώσει σα μικρό παιδί.

Μάταια προσπάθησε ο Γιατρός να την μεταπείσει. Την παρακάλεσε να σοβαρευτεί... Όλα αυτά αν δεν την αφορούν δεν πρέπει και να την αγχώνουν.

Τίποτα.

Τελικά αντί ν' άρρωστήσει η Μιχαήλα, ένοιωσε ζαλάδα και ίλιγγο ο ίδιος, ο Γιατρός. Έντονα, και επικίνδυνα. Αδύνατο να κρατηθεί εκεί μέσα. Και την παρακάλεσε να φύγουνε. Έπρεπε να πάει σπίτι του. Είχε ανάγκη να ξαπλώσει. Το κεφάλι του στριφιγυρνούσε. Η μόνιμη ιστορία του αυχενικού σύνδρομου ξαναχτύπησε.

Έξω από την πόρτα της ταβέρνας, πάνω στο πλατύσκαλο η Μιχαήλα κοντοστάθηκε. Φάνηκε πως κάτι είχε ξεχάσει μέσα στο Κουτούκι. Ο Γιατρός ζαλισμένος στην έξοδο ακούμπησε στο παραπόρτι.

- Φεύγω, του λέει κείνη, απότομα. Και με μια σκληράδα, που ούτε στον χειρότερο εχθρό της δεν θα το 'κανε.

- Παίρνω ένα ταξί και πάω. Αργησα μάλιστα.

Ο Ταξιτζής που βρέθηκε μπροστά στο Αρχοντικό, κείνη τη στιγμή, ήταν ο Άγιος που έσωσε το Γιατρό. Άκουσε. Βγήκε από το ταξί και τον κατέβασε σχεδόν στην αγκαλιά του...

Υπάρχουν άνθρωποι κι Άνθρωποι, σκεφτηκε ο Νίκος Στρατήγης, μπαίνοντας στο ταξί. Άνθρωποι με καρδιά. Και άνθρωποι με χολή και μίσος.

Όσπου να βγούμε από το στενό δρόμο που είναι το Αρχοντικό, πέρασε κάμποση ώρα. Έπειτα ακολούθησαν το δρόμο που περνάει μπροστά από Πάρκο Εθνάρχη Μακαρίου. Και κει είδαν την Μιχαήλα να μπαίνει στην πόρτα της πολυκατοικίας όπου έμεινε ο Λουί-Φιλίπ. Από μια βδομάδα, με σπασμένο πόδι. Η Τζιάνη του είχε κι όλας προλάβει, δήθεν εμπιστευτικά, πώς «εκεί νυχτοξημερώνει να τον περιποιείται νοσοκόμα ερωτευμένη, η φίλη του η Μιχαήλα και καμιά άλλη από τις άλλες γνωστές του δεν τολμάει να πατήσει πόδι».

Από τότε και μετά, ούτε φωνή, ούτε ακρόαση η Μιχαήλα. Αφοσιωμένη στον ανάπηρο ΛουίΦιλίπ, άφηνε το Γιατρό να βγάλει τα κάστανα απ' τη φωτιά. Τα δικά της κάστανα, που σίγουρα θα τους έκαιγαν όλους.

Απ' τη Τζιάνη έμαθε ο Γιατρός, ότι ήρθαν οι Πολατώφ, και την παρακάλεσε να κανονίσει μία μέρα να τους συναντήσει. Ίσως και μόνο τον κύριο Πολατώφ. Η Τζιάνη βρήκε την πρόταση λογική, λέγοντας πως μια τέτοια συνάντηση είχαν ζητήσει και εκείνοι. Όσπου να κλειστεί το ραντεβού έπρεπε ο Γιατρός. Δεν ήξερε τι θα συναντήσει αλλά και τι μπορεί να σκαρφιστεί εν τω μεταξύ η Μιχαήλα. Με τους καινούριους φίλους της.

Στη συνάντησή τους με τον Πολατώφ, βρεθήκανε παλιοί γνωστοί και γείτονες, στο Παγκράτι. Κατάλαβε με το πρώτο, το θέμα ο άνθρωπος και δεν επέμεινε περισσότερο, πολύ περισσότερο που ήξερε από παλιά ο ίδιος τη Μιχαήλα, και το σπίτι της «Κόντεψα να πάθω εγκεφαλικό, είπε, όταν τελικά κατάλαβα ότι αυτή που έκανε τα «ανόητα» τηλεφωνήματα στο σπίτι μου ήταν η Μιχαήλα, το όμορφο κορίτσι που θαύμαζα στη γειτονιά». Έκλεισε για μια στιγμή τα μάτια του, σα νάθελε να την ξαναφέρει στο μυαλό του κείνα τα χρόνια, κι έπειτα πρόσθεσε.

- Τέλος πάντων. Ήταν μια ευκαιρία να ξαναιδωθούμε εμείς οι δυο, που είχαμε χαθεί. Φαίνονταν ενθουσιασμένος. Του παράδωσε ακόμα και το αντίγραφο από το αμαρτωλό τηλεγράφημα που κράταγε στα χέρια του.

Και τελειώσανε, γρήγορα-γρήγορα...

Με τον Έντυ, δεν υπήρχε θέμα. Στο τελευταίο τηλεφώνημα του, έμαθε

ο Γιατρός, ότι ο Ντεντέκτιβ τού 'φερε το όνομα κι όλα τ' άλλα στοιχεία της Μιχαήλας. Αλλά γι' αυτόν η υπόθεση είχε κλείσει. Το Γιατρό ήθελε να πείσει, και τη μάνα του, ότι τα ανώνυμα γράμματα δεν προέρχονταν απ' αυτούς. Από τον πατέρα του ή απ' τα αδέρφια του.

Κρατάει όμως τα στοιχεία όλα στο αρχείο του, για «Κάθε ενδεχόμενο στο μέλλον. Προπαντός για την Εφορία».

Τώρα η εκκρεμότητα, έμνησκε πάνω στην πλάτη του Γιατρού και στο φιλότιμο της Μιχαήλας. Με όσα της είπε στο Αρχοντικό, έλπιζε ότι η Μιχαήλα είχε αντιληφτεί τουλάχιστον τον κίνδυνο και δε θα επιχειρούσε άλλη αποκοτιά.

Από τη συμπεριφορά της Μιχαήλας ήταν πάρα πολύ πειραγμένος ο Γιατρός. Τον πείραζε όχι μόνο η αδιαφορία της για τον ίδιο της τον εαυτό, το πρόστυχο κι ακατανόητο φέρσιμο της με τις συγκοφαντικές ανώνυμες επιστολές, την προσκόλληση της στον υβριστή, ανάγωγο και συνοικιακό μάγκα ΛουίΦιλίπ, το ξέχασμα και η περιφρόνηση μιας ολόκληρης ερωτικής τους περιπέτειας, που ήταν η ίδια τους η ζωή αλλά η αισθητική του τρόπου που εκδηλώθηκαν όλα αυτά. Άκομσα... Άγρια και χωρίς δισταγμούς. Χωρίς γυναικεία ευαισθησία.

Ήθελε να εξακριβώσει ακόμα ο Γιατρός, και τον έτρωγε επίμονα η σκέψη. «Από ποια σκοτεινή πηγή του υποσυνείδητου της Μιχαήλας, πήγαζε όλο αυτό το μίσος εναντίον του. Σ' αυτό το αποφώλιο τέρας μετατρέπεται ο παλιός μεγάλος έρωτας όταν τον τρώει ο χρόνος; Δεν μένει απ' αυτόν τίποτα του φερό; Καμμιά ευγένεια, καμμιά καλοσύνη;»

Οι συλλογισμοί του Γιατρού προσπαθούσαν μέσα από τα σκοτεινά σπήλαια και τους δαίδαλους της ανθρώπινης ψυχής να φτάσουν στην αφετηρία. Στο σημείο εκκίνησης. Μάταιος όμως κόπος, όταν πρόκειται για γυναικεία οργή, αναβρασμό και ξέσπασμα.

Άξιζε τον κόπο, σε στιγμή ηρεμίας, η συζήτηση μαζί της, να βρεθεί πως η ίδια το κρίνει και πώς το δικαιολογεί.

Ξεγυμνώνεται όμως ποτέ η γυναικεία ψυχή;

Πάντως η ανάμνηση του Γιατρού από την τελευταία τους συνάντηση στο Αρχοντικό ήταν φριχτή. Έτρεμε ο Γιατρός να τη θυμηθεί, φοβότανε να την αγγίξει.

Πως μέσα στη γυναικεία ευαισθησία της Μιχαήλας κυριάρχησε απότομα, αυτό το αβυσσαλέο μίσος και παραμερίστηκε τόση αγάπη. Τόσα χρόνια μαζί. Τόση τρυφερότητα!

Πως γίνεται ένας άνθρωπος να μη βλέπει ακόμα τους κινδύνους που παραφυλάνε την προσωπική του ζωή!

Ο Γιατρός δεν μπορούσε ακόμα να εξηγήσει, κατά ποιόν τρόπο μερικοί άνθρωποι βλέπουν τα γεγονότα μόνο σε δυο διαστάσεις, και δεν έ-

χουν φόβους. Δε βάζουν στη σκέψη τους και μια τρίτη διάσταση, τη διάσταση του χρόνου. Αυτό πού έρχεται. Αυτό που είναι βέβαιο ότι θα συμβεί. Ο φόβος που προκαλεί και τον αντιμετωπίζουν με επιπολαιότητα.

Τελικά ο Γιατρός φαίνεται, πως πάλευε με σκιές και δαίμονες.

Ένα βράδυ, που πολλά απ' αυτά που βασάνιζαν το μυαλό του Γιατρού, είχαν περάσει σε τρίτο πλάνο κι είχαν ξεχαστεί, χτύπησε στο τηλέφωνο η Μιχαήλα. Ανεπάντεχο για κείνη τη στιγμή. Τον πήρε η ίδια, για να του αναγγείλλει ότι κρατάει στα χέρια της Γραφολογική πραγματογνωμοσύνη, απ' την οποία φαίνεται ότι «τα γράμματα στο τηλεγράφημα δεν έχουν καμιά σχέση με τα δικά της». Γέλασε πικρά ο Γιατρός.

- Καλά της λέει. Στείλε ένα φωτοαντίγραφο. Να δούμε.

Σκέφτηκε λίγο

- Αλλά νομίζεις, Μιχαήλα μου, ότι μ' αυτό τελείωσες. Παιζουμε με τις κουβέντες. Η πραγματικότητα σου ξεφεύγει. Τις φωτογραφίες, τις μαρτυρίες τόσων ανθρώπων, ένα σωρό άλλα στοιχεία που βρίσκονται στα χέρια ξένων, αυτά πού τα βάζεις;

- Θα δω τι θα κάνω και μ' αυτά, του απαντάει. Ψύχραιμα...

- Όστε επιμένεις, να αρνείσαι; Για ποιο λόγο;

Ακολούθησε μακριά σιωπή. Κάποια δυσκολία στην αναπνοή, που σφύριζε στο τηλέφωνο, και σε λίγο

- Σε παρακαλώ Νίκο μου. Σε ικετεύω. Ξέχασε αυτά που σου είπα και σου έκανα.

Και σταμάτησε.

Η αγωνία της κορυφώνονταν.

- Μη με πνίγεις περισσότερο, σε παρακαλώ. Δεν το κάνω... για σένα και για μένα. Δεν καταλαβαίνεις; Έφτασα στ' απροχώρητο. Σκότωσα τον εαυτό μου για να πνίξω τους δαίμονες που ξύπνησαν μέσα μου.

Κι' έπειτα από λίγο πρόσθεσε με φωνή που έτρεμε.

- Για τα παιδιά μου και για τα δικά σου τα παιδιά το κάνω.

Κι άρχισε να σβήνει. Να χάνεται στο ακουστικό. Εκλαιγε.

Ο Γιατρός συγκινήθηκε. Σταμάτησε και κείνος. Δεν τόλμησε να προσθέσει λέξη. Κρατούσε το ακουστικό στα χέρια τρέμοντας. Και παρακολουθούσε τη βαριά αναπνοή της Μιχαήλας, με το αναφιλητό που τη διάκοφτε, συγκλονισμένος...

Το τηλέφωνο έμεινε ανοιχτό για κάμποσο.

Δεν το 'κλεισε κανένας από τους δυο. Έμεινε έτσι, σα μια μετέωρη πεισματική κουβέντα, που ακροβατώντας έξω από την κλειστή Πύλη, πάλευε να εκπορθήσει φαντασιακές επιθυμίες δυαδικής ψύχωσης καθηλωμένες από ασάλευτους κι ανικανοποίητους παραληρηματικούς εφιάλτες.

Εφιαλτική απόδραση

- Ήσαστε αναίσθητος. Δεν καταλαβαίνατε τίποτα, δυο ολόκληρες μέρες, σας σκουντούσαμε και δεν παίρνατε χαμπάρι, μου λέει η Ανθή.

- Μα εγώ ούτε καν το πήρα μυρουδιά...

- Οι γιατροί είπαν να σας αφήσουμε έτσι. Θα σας περάσει.

- Και τώρα που μου πέρασε, τι γίνεται;....

- Τώρα θα περιμένουμε να δούμε, αν δε σας αφήσει κουσούρι... η περιπέτεια που είχατε.

- Μα ποια περιπέτεια; Τι κουσούρι. Δε θυμάμαι τίποτα. Δε θα βρεθεί επί τέλους κάποιος να μου εξηγήσει.

- Κι εγώ πολλά πράγματα δεν ξέρω. Όταν είχατε το ατύχημα, και χτυπήσατε και γω ζαλίστηκα. Δεν ήξερα τι μου γινότανε, και όπως μου είπανε, για πάνω από τέσσερις ώρες. Η Μπέρου θα μας τα πει όλα που ήταν μαζί μας κείνο το βράδυ.

- Α! Ναι. Πού είναι η Μπέρου;

- Χτες βράδυ ήταν εδώ και μας έλεγε λεπτομέρειες.

- Και τι σας έλεγε.

- Απ'ότι κατάλαβα, είμαστε όλοι μαζί κείνο το βράδυ σ' ένα κέντρο, προς την Κηφισιά... Το θυμάμαι και γω καλά. Φάγαμε, και αργά χορέψαμε. Χορεύαμε κάμποσες ώρες...

Μου φαινότανε σα ν' άκουγα παραμύθι.

- Ποιο Κέντρο; Με ποιόν ήμουν;

- Με τη Μπέρου, και με μένα. Με ποιόν άλλο θάσαστε; Αφού έξω μας λένε «Η Αγία Τριάδα».

Και με κοίταζε ερευνητικά στα μάτια, θεωρώντας το φυσικό κι αυτονόητο.

- Είχε μουσική; Τι ήταν το κέντρο;

- Α! Αυτό δεν το ξέρω. Εσείς μας πήγατε. Είχε βέβαια μουσική. Κάθε φορά που βγαίναμε με τη Μπέρου πηγαίναμε πάντοτε σε κλαμπ με μουσική, για να χορέψετε... Στο συγκεκριμένο αυτό κλαμπ της Κηφισιάς, μας κόλλησε κάποιος άγνωστος. Ξένος; Γνωστός έδειχνε της Μπέρου; Δεν ξέρω. Σκνίπα στο μεθύσι.

Τα άκουγα, αλλά τίποτα δε θυμόμουν. Το δίχτυ μιας μαύρης αράχνης μπλόκαρε το μυαλό μου.

- Ήταν κάποιος φίλος της Μπέρου; Φίλος ή απλός γνωστός της;

- Δεν ξέρω. Κείνη μας είπε «Ένας άγνωστος... ξένος για σας. Κά-

πως γνωστός δικός μου». Μας κόλλησε και τον πήραμε στο τραπέζι. Και κει, στο τραπέζι μας, ο άγνωστος, άρχισε να μας κάνει νούμερα, που σας ανάγκασε να πείτε «φεύγουμε». Και φύγαμε.

Ναι. Τότε, άρχισα και γω κάτι να θυμάμαι. Αλλά παράδερνα μέσα σ' ένα μπέρδεμα που έκανε το μυαλό μου να στριφογυρνάει. Καθώς καταβαλα προσπάθειες να διαλύσω τη θολούρα στο κεφάλι μου, ξαναπρόβαλε η αράχνη, και δεν άφηνε να φανούν τα γεγονότα.

Ζήτησα από την Ανθή να σταματήσει. Κείνη επίμενε στο μονόλογο της με πείσμα μικρού παιδιού. Ήθελε να τελειώσει σώνει και καλά την αφήγηση της.

- Και δω είναι το λάθος. Ο ξένος μας ακολούθησε, και σεις τον βάλατε στο πίσω κάθισμα του αυτοκίνητου. Με το ζόρι, μπορώ να πω, αλλά τον βάλατε. Είναι αλήθεια, ότι αυτός ζητούσε να κάτσει μπροστά και δίπλα σας, για να σας χωρήσει από τη Μπέρου. Τελικά με την επέμβαση της Μπέρου, αυτός έκατσε πίσω σας, πίσω από τη θέση του οδηγού. Και δίπλα σε μένα.

Ξαναπαρακάλεσα την Ανθή ν' αναβάλει. Αλλά κείνη έκανε πως δεν άκουγε.

- Εγώ εκεί πίσω τράβηξα το διάβολο μου μ' αυτόν. Έκανε χειρονομίες. Άπλωνε το κορμί του σ' όλο το πίσω κάθισμα και πήγαινε να με εκπαραθυρώσει. Είχε χώσει το μισό του σώμα, στο άνοιγμα που αφήνουν τα δυο μπροστινά καθίσματα, κι όλο προσπαθούσε πιάνοντας το τιμόνι να σας πεισματώσει. Και συνέχισε. Καθώς, μας είπε η Μπέρου «πηγαίνατε το αυτοκίνητο, από τοίχο σε τοίχο. «Βάρκα θέ, βάρκα θέλω ν' αρματώσω...» Η Μπέρου τον έσπρωχνε να τραβηχτεί, για να σας αφήσει ήσυχο. Εγώ από το φόβο έκλεινα τα μάτια μου. Και δεν έβλεπα. Περίμενα από λεπτό σε λεπτό ν' ακούσω το μπάμ. Είχαμε βρεί το μπελά μας. Και φαίνεται ότι και σεις είχατε βγει από τα ρούχα σας. Κάποια στιγμή με τον αγκώνα σας του σφυρίξατε μιαν αγκωνιά στη μούρη, που τον έκανε έξαλλο.

- Δε θυμάμαι τίποτα. Στ' αλήθεια!

- Θύμωσε, βέβαια, εκείνος. Τραβήχτηκε πίσω στην αρχή. Άρχισε να φωνάζει έπειτα. Και φαίνεται πως μέσα στη σύγχυση, άνοιξε κρυφά ο ίδιος, την πόρτα, του οδηγού. Κι όπως δεν είσατε εκατό τοις εκατό νηφάλιος και παίρνατε μια δεξιά στροφή στο δρόμο, δεν μπορέσατε να κρατηθείτε, και πεταχτήκατε έξω. Πιο πέρα τ' αυτοκίνητο με μας σταμάτησε σ' ένα κράσπεδο. Η Μπέρου, είπε πως η ίδια πρόλαβε κι έσβυσε τη μηχανή. Εγώ δεν κατάλαβα τίποτα. Ξύπνησα στο Νοσοκομείο σε ράντζο στο διάδρομο. Σήμερα για δεύτερη φορά, από προχτές, ήρθαν δυο αστυνομικοί και θέλουν να σας πάρουν κατάθεση.

- Όστε λοιπόν, έχουμε και τέτοια.

- Βέβαια. Αλλά μη στενοχωριέσθε. Σιγά-σιγά, όλα θα βγουν στη φόρα. Τ' αυτοκίνητο δεν έχει πάθει τίποτα. Εσείς μόνο την πληρώσατε. Ετσι είναι πάντα. «Οι καλοί πληρώνουν τη νύφη»...

- Ο άλλος εξαφανίστηκε;

- Δεν το θεωρώ σίγουρο.

- Ούτε και γω, πρόστεσα. Ήξερα, ή μάλλον είχα καταλάβει ότι η Μπέρρυ κάτι μας έκρυβε. Και δεν μπορεί παρά να είναι κι αυτός ο άλλος που μας έκανε τη ζαβολιά, μεσ' στα μυστικά της...

Η Ανθή, ήτανε φίλη της Μπέρρυ. Γι' αυτό τώρα, με την αφήγηση, κράταγε και ρεζέρβα. Δεν τα 'λεγε όλα «τοίς μετρητοίς». Δεν τα ξεκαθάριζε, τ' άφηνε μπερδεμένα. Άφηνε σκιές, με τη σκέψη ότι θάπρεπε εμείς οι άλλοι να βρούμε που είναι η αλήθεια. Αυτό κάνουν οι γυναίκες μεταξύ τους. Δεν ήθελα ν' ακούσω περισσότερα απ' την Ανθή, και να μάθω την κατάσταση μου. Ήμουνα τρομερά κουρασμένος κι έκλειναν τα μάτια μου. Η Ανθή βγήκε απ' το δωμάτιο.

Άρχισα να σκέφτομαι το πόσο είχα ταραχτεί, εδώ και δυο βδομάδες όταν είδα στην πόρτα του Σινεμα «Ο ΔΑΝΑΟΣ», να μπαίνει η Ανθή, με κάποιον άγνωστο. Αυτό είναι μια σκηνή που μέσα μου βρυκολάκκιασε, κι έπιασε μόνιμη θέση. Τώρα για όποιον ακούω, πως βρίσκεται σε κάποια σχέση μαζί της, χωρίς να πέρασε από μένα, γίνομαι Τούρκος. Στήλη άλατος.

Μέσα μου επίμονα η καχυποψία πως η Μπέρρυ παρασέρνοντας και την Ανθή, είναι μια καταιγίδα απανθρωπιάς, για μένα. Έρχεται και ξανάρχεται. Παίζουν με την ευαισθησία μου, και οι δυο μαζί. Πήραν είδηση το πόσο ευάλωτος κι εύθραυστος είμαι και γίνονται σκληρές, και περιεργαωμές. Εγγίζουν τις πιο κρυφές χορδές μου, με βασανίζουν με το περιεργο φέρσιμο τους. Έχουνε βρει τον τρόπο ν' ακουμπάνε πάνω μου, γυμνάζοντας το γυναικείο τους ένστικτο, στην κρυφή γωνιά της αδυναμίας μου. Και κάνουν πως στέκονται κοντά μου στοργικές, αισθαντικές, αδύναμες. Όπως θα...θα....

Άκουγα μέσα στην παραζάλη του Νοσοκομείου, και τη σύγχισή μου, να γίνεται έντονη συζήτηση δίπλα στο κρεβάτι μου. Σα γάζωμα ραπτομηχανής. Μου ήταν αδύνατο να ξεχωρίσω φράσεις. Η συζήτηση πήγαινε ντεμινουέντο και έσβυσε σιγά-σιγά. Φαίνεται ότι μάλλον κάλμαρα και κοιμήθηκα.

Στον ύπνο μου σκορπάω τα πράματα μου. Και κάποιοι άγνωστοι πέφτουν πάνω μου για να με κλέψουν. Στο τέλος κάνω μια προσπάθεια να μαζέψω τα παπούτσια μου που χάθηκαν, το πανταλόνι που μου πήρανε, τις κουβέρτες που δεν ήταν δικές μου κι έπρεπε να τις παραδώ-

σω, όπως στο Στρατό. Και κει που είχα αφήσει τη βαλίτσα μου δε βρίσκω τίποτα. Το φταίξιμο είναι όλο δικό μου. Τύψεις απτά χρόνια του αντάρτικου. Ποιοι είναι αυτοί που μια ζωή έρχονται από το πουθενά και προσπαθούν να με ξεγυμνώσουν...

Με ξύπνησαν, ούτε μπορώ να υπολογίσω ύστερα από πόση ώρα. Και μια νοσοκόμα αγριεμένη μου λέει να ειδοποιήσω σπίτι μου να ρθούνε να με πάρουν. Η νοσηλεία στο Νοσοκομείο τέλειωσε. Έπρεπε ν' αδειάσω το κρεβάτι. (Πόσο απάνθρωπο είναι το προσωπικό του Νοσοκομείου! Όταν δεν υπολογίζει σε κάποια αμοιβή κάτω από το τραπέζι!) Ξεκαθάριζε πως είμαι απόλυτα καλά. Πράγμα στο οποίο εγώ δε συμφωνούσα. Έτσι, μην έχοντας άλλον να φωνάξω, ζήτησα να μου βρουν την Ανθή. Εκείνη όμως δεν βρίσκονταν, μάλλον είχε φύγει. Θάπρεπε να ετοιμαστώ μόνος μου, να πάω στο διάδρομο, να τηλεφωνήσω. Ένοιωθα εγκαταλειμένος απ' όλους, σε χώρο απάνθρωπο. Ένα σκέτο κουρέλι, στο Έλεος του Θεού.

Οι δυο αστυνομικοί, έγιναν ένας που ήρθε σπίτι μου για πληροφορίες. Τα είπαμε κι απ' ότι κατάλαβα εγώ βρέθηκε χτυπημένος καμμιά εκατοστή μέτρα παρακάτω απ' το σπίτι μου. Το αυτοκίνητο μου ήταν κι αυτό αραγμένο λίγο πιο πέρα, μ' ανοιχτή την πίσω πόρτα. Στο Νοσοκομείο είχανε μεταφέρει με ασθενοφόρο του ΕΚΑΒ, δυο τραυματίες. Την Ανθή και μένα... Το δικό μου δίπλωμα οδηγήσεως που βρέθηκε, όταν έψαχναν για ταυτότητα, είχε λήξει από καιρό και επομένως αν οδηγούσα εγώ, ήμουν παράνομος... Έδωσα τα στοιχεία που μου ζήτησε ο αστυνομικός. Δεν ήξερα πολλά πράγματα για κάποιον Τζών, πάνω στου οποίου το όνομα επέμενε ο Αστυνομικός πολύ. Ίσως να ήτανε το τρίτο πρόσωπο. Πάντως στο τέλος δήλωσα ότι μήνυση δεν επιθυμώ να κάνω. «Ούτε κατ' αγνώστων». Ακολουθούσα με όλα αυτά τη «γραμμή Ανθής». Δεν ήθελα δικαστήρια και μπλεξίματα.

Τελικά μου δήλωσαν ότι σε μερικές μέρες θα πάρω μια κλήση για μια κανονική ανάκριση. Μου επέστησαν την προσοχή στο ότι δεν έχω πια δίπλωμα οδηγήσεως. Οι τελευταίοι μώλωπες έφυγαν. Κουσούρι δε φάνηκε να μ αφήνει η περιπέτεια μου. Έξω από μια ισχυαλγία που με καθήλωνε στο κρεβάτι και με τάραζε στον πόνο, για μακρύ χρονικό διάστημα. Πράγμα για το οποίο δεν ήμουν και πολύ βέβαιος ότι προήλθε από το τράκο που έπαθα.

Η Μπέρρυ έκανε κάποια δειλά τηλεφωνήματα να ιδεί τι γίνομαι. Υπέθετα ότι δεν τόλμαγε να εμφανιστεί στο σπίτι μου από τύψεις για το φίλο της. Αργότερα έμαθα από την Ανθή ότι οι δισταγμοί της οφείλονταν στο φόβο μην την πιάσουν κι αναγκαστεί να μιλήσει για το φίλο

της που ζούσε παράνομα και χωρίς άδεια στην Ελλάδα.

Τη Μπέρου στο σπίτι μου την είχε φέρει η Ανθή.

Από την αρχή, έβλεπα αυτή τη σχέση με καχυποψία, που την υποδαύλιζαν και τα παιδιά μου. Κάθε φορά που εμφανίζονταν στο σπίτι μου, έψαχναν να βρουν τι λείπει. Το δίδυμο Μπέρου-Ανθής τους έβαζε σε σκέψεις...

Τα παιδιά μου, βέβαια από καιρό μ' άφησαν μόνο, εκτιμούσαν ότι βολεύτηκα με την Ανθή.

Με περάσανε γρήγορα στους επισφαλείς. Μετατράπηκαν σε επιθεωρητές του σπιτιού. Ησύχασαν με το «σχήμα». Και βιάστηκαν να μ' αποσβέσουν. Στην ουσία μ'εγκατάλειψαν στο σπίτι, πηγαίνοντας με τις οικογένειες τους. Και πολύ καλά έκαναν. Εγώ όμως επέμενα να «υπάρχω». Και έβρισκα βολικότερη την παρουσία της μακροανειψιάς Ανθής στο σπίτι, από το έλεος κάποιας Φιλιπινέζας.

Σε λίγο φάνηκε και η Μπέρου. Συντροφιά με δυο γυναίκες σπίτι, αναβίωσα. Κέρδισα απ'τη νέα κατάσταση περί τα δέκα χρόνια.

Συμβιβάστηκα. Είπα εδώ είναι το τελευταίο μου ατού στο παιγνίδι και τόπαιξα. Ήξερα ότι βρίσκομαι σε υποχώρηση. Αλλά τι να κάνω, θα φτάσω όπου θα φτάσω, τουλάχιστο γάχω τις λιγότερες απώλειες.

Ήξερα την Ανθή από μικρό παιδί, αποδέχτηκα αναγκαστικά και τη Μπέρου, με τα ιντιάνικα ρούχα της. Τις πλατιές πολύχρωμες φούστες της, με τα περίεργα ανταρί, το ταγάρι στον ώμο και τα φουλάρια της. Το στυλ του ντυσίματος της Μπέρου, από την αρχή μας σόκαρε όλους αλλά την ανεχτήκαμε. Οι μαύροι κύκλοι γύρω απτά μάτια της, και το μένκαπ που βάζε για να τους κρύψει μ έβαλαν σ' ανησυχία. Πήρα στα σοβαρά την κυτταρίτιδα στα πόδια της και τις αναφροδίσιες συζητήσεις που είχε μαζί μου. Αλλά ήθελα κάποιον δίπλα μου. Μια παρέα. Κάπου να ακουμπάω. Αφού η Ανθή είχε συνέχεια τα νεύρα της, κάθε τόσο εξαφανίζονταν. Και είχα ανάγκη από κάποιον της ηλικίας της.

Σε πολλά πράγματα συμφωνούσαμε με τη Μπέρου. Και πότε-πότε γινόμουνα και παρηγορητής της. Τελικά... είχα καταλήξει πως από δύο γινήκαμε τρεις και συγκατοικούσαμε για να μη χαλάσω το χατήρι της Ανθής. Αυτό ήταν σίγουρο.

Τώρα όμως, συνειδητοποιούσα, αν ήταν αλήθεια αυτά που υποψιαζόμουνα κι αυτά που μου πάσσαρε επιτήδεια η Ανθή, ότι εδώ υπάρχει και συνοδοιπόρος. Και επομένως από τρεις πάμε να γίνουμε τέσσερις. Για τον τέταρτο, τα γεγονότα του κλαμπ και τα κόλπα του αυτοκίνητου όλο και πιο πολύ έβλεπα ότι είχανε σκοπιμότητες και γίνονταν βάσει σχεδίου εξόντωσης μου. Και δεν μου πήγαινε. Και μ'έπιασε ένας φόβος, κι αυτός ο φόβος έγινε μέσα μου μαύρη τρύπα. Δεν ήταν ένα απλό ραϊ-

σμα, αλλά αλλοίωση οργανική, που με πείραζε στα νεύρα. Μια χορδή που τέντωσε και κάποια στιγμή κόπηκε. Ένα είδος αντίστασης ηλεκτρικής που δε βάσταξε στις ψηλές θερμοκρασίες, και την έκανε...

Εκτός απόλα τ' άλλα, το φέροσιμο κι η επιμονή της Μπέρρου να μαζέψει δίπλα της έναν τέτοιο τύπο, περίεργο, που κόλλησε πάνω μου μεθυσμένος κι έβαλε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα μου, μ' έκανε να τον φαντάζομαι φάτσα περίεργη, δαιμονισμένη. Από τη βραδιά του κλαμπ δε θυμόμουν τίποτα. Φανταζόμουν κάποιον με ξυρισμένο κεφάλι, σκουλαρίκια να κρέμονται από δω κι από κει, και στα δάκτυλα πεντέξη δαχτυλίδια. Και κατάληξα να σκέφτομαι έναν διαστημικό βαμπιριστή. Στο Δαναό δεν είχα προλάβει να δω πώς ήταν ο φίλος της Ανθής για να καταλάβω με ποιούς αυτές οι δυο έκαναν παρέα.

-Ζηλεύει και υποψιάζεται τους πάντες, κρυφάκουγα τη Μπέρρου να λέει στην Ανθή. Και δεν είχε άδικο. Ωστόσο η Ανθή αποδυνάμωνε την αφοσίωση της σ'εμένα.

Και μια μέρα θα βρισκόμουν χωρίς Ανθή. Ακόλυπτος. Πεταμένος σε κάποιο πεζοδρόμιο.

Η αδυναμία να το τραβήξω στις άκρες μισοηκούσε κάθε φορά σε συμβιβασμό κι έλεγα πως δεν μπορείς να τα χεις όλα. Να περιμένεις καθισμένος μπροστά στην τηλεόραση τα δώρα, και τη θαλπωρή, της συντροφιάς νέων κοριτσιών, χωρίς να έχεις και τα πλην αυτής της σεμπριάς, τους φόβους, τις περιπλοκές και την αναποδιά καμιά φορά.

Μου συνέβαινε όταν ξέφυγα απ' αυτόν τον αχταρμά και ξάπλωνα στο κρεβάτι μου να με τλακώνει ο φόβος της μοναξιάς, και να τρομάζω. Μέσα μου μια μαύρη σκιά άπλωνε και κυριαρχούσε. Καταλάβαινα να μ' απειλούν χίλιες άγριες συμμορίες...

Σ' αυτό το σκηνικό η Ανθή πρωταγωνιστούσε κι έπαιζε ρόλο Ιάγου. Έμοιαζε λίγο με Θέατρο. Με κινηματογράφο, που ήμουν απόξω. Και με γοήτευε.

Η Ανθή είναι αυτή που άρχισε σιγά-σιγά να μου περνάει στο μυαλό με υποθέσεις, και με «φερ' ειπείν», το συλλογισμό, «Το να σε πετάξουν έξω απ' τ' αυτοκίνητο, είναι για να σκοτωθείς ή να βγεις σακάτης». Αυτό βέβαια το είχα καταλάβει, αλλ' η Ανθή συνέχιζε και μίλαγε με υπονοούμενα, για σχέδιο σατανικό, που το εμπνεύστηκε η Μπέρρου και το εκτέλεσε ο φίλος της. Σε συνέχεια, όταν πείστηκε ότι άρχισα να μισουιοθετώ τις ειχασιές της, μίλαγε για εκδικήσεις και τέτοια.

Με την εξέλιξη που είχε το θέμα, κρατιόμουν σ'αδρανή ουδετερότητα. Και αναρωτιόμουν.

Αλλά για ποιο λόγο. Μέχρι τη βραδιά που μου είπαν ότι βρεθήκαμε σε κάποιο Κέντρο με τη Μπέρρου, οι σχέσεις μας βρίσκονταν σε άριστη

κατάσταση. Μάλλον το οινόπνευμα που είχε κατεβάσει ο φίλος της τάκανε όλα αυτά. Αν ήταν φίλος της... Ένα παιγνίδι. Ίσως και νάθελαν να κάνουνε σεφτέ. Για μια παρέα Μπόνι και Κλάιντ.

Φυσικά όταν, βρέθηκαν και οι δυο, μπροστά στην πραγματικότητα και με είδαν ξάπλα στο πεζοδρόμιο, συνήλθαν, είδαν την ευθύνη τους, κατάλαβαν ότι αυτό δεν θα περάσει έτσι, νόμισαν πως με την «εξαφάνιση τους» όλα τέλειωναν... Κι εξαφανίστηκαν. Ευτυχώς σκεφτόμουνα που διάλεξαν τη δική τους εξαφάνιση, κι όχι τη δική μου, που θάτανε απλή και εύκολη. Μ'ένα πέταγμα δηλαδή στη θάλασσα, ή κάψιμο στη βενζίνη, πούτανε τον τελευταίο καιρό της μόδας.

Το σκέφτομαι και με πιάνει ίλιγγος!

Από τύψεις, δεν ξαναήρθε η Μπέρου σπίτι μου να μεύγει. Ευτυχώς που και η Ανθή πήρε στα σοβαρά την υπόθεση της επιβίωσης μου.

Καταλήξαμε με την Ανθή σε κάποιο σενάριο. Αλλά η Ανθή δεν πρότεινε λύση στο πρόβλημα, που ήταν τι θάλπρεπε να κάνω εγώ ως θύμα άφηνε να βρω τη λύση αυτή μόνος μου. Να κάνω μήνυση; Έτσι, θα ησύχαζε η Ανθή; Είχα πέρ'απ'όλα αυτά μια υποψία που μέτρωγε. Η Ανθή ήταν εντελώς αμέτοχη σ' όλη αυτή την ιστορία, ή η Ανθή δοκίμαζε τίς αντιστάσεις μου; Κι έκανε γυμνάσματα στη φαντασία της;

Εγώ όμως δεν ήθελα φασαρίες και Δικαστήρια. Ούτε είχα κανένα πείσμα εναντίον κανενός. Φόβους...ναι είχα. Ακόμα κι εφιάλτες.

Η Ανθή ήταν συγγενής μου και αυτό βάραινε. Την είχα στο σπίτι μου και στηριζόμουνα σαυτήν. Με τη Μπέρου ήσαντε κάποτε φίλες, με δικά τους μυστικά, και δικούς τους μυστικούς κώδικες, που χαμπάρι δεν έπαιρνα...

Τώρα ξεπρόβαλλε μέσα από την Ανθή μια τεράστια σκιά μίσους, ένα μεγάλο κύμα που πάλευε να πνίξει τη Μπέρου. Και στην πορεία της αυτή, ανάπτυξε η Ανθή, μέσα σε πολύ μικρό διάστημα περίεργες ικανότητες υπόγειας λογικής. Κι άρχισε να υποψιάζεται συνεργούς, κι άλλους ανθρώπους. Μιλούσε για κάποια άλλοθι.

Ωστόσο η ίδια κάθε τόσο έρχονταν στο γραφείο και μου κατάθετε διάφορες, υποθέσεις.

Έκφραζε υπαινιγμούς απελπισίας και ώρες-ώρες άφηνε να εννοηθεί πως έχω μπλέξει σε καβαλλιστικές τελετουργίες και σατανισμούς... Στην έξαρση της μανίας της κυκλοφορούσε μεσ'το σπίτι μου σα μανιασμένος ντερβίσης που παραληρεί.

Σκεφτόμουνα πολλές φορές πως με τέτοια ξαναμμένα μυαλά σαν της Ανθής, στήνονται οι ήρωες των μυθιστορημάτων. Ήρωες που δίνουν τροφή στην έξαψη, στο μαζοχισμό και σ' όλα τα επακόλουθα.

Παρασύρθηκα, και με τη διάθεση να τη συγκρατήσω σβύνοντας τις

φωτιές, που είχε μέσα της, αναγκάστηκα να ειδοποιήσω τη Μπέρου να περάσει μια μέρα από το σπίτι και να πάρει τη βαλίτσα της. Μαζί, και κάτι άλλα πράγματα. Ταυτόχρονα όμως θα λέγαμε και μερικά πράγματα για όλη την υπόθεση. Δεν είπα, φυσικά τίποτα στην Ανθή. Όταν ήρθε η Μπέρου, είχα κι όλας μετανιώσει για την απόφαση μου και περιορίστηκα μόνον να της πω για τα πράγματα της.

Το αδίκημα της μέσα μου από κάποιες υποσυνείδητες διαδικασίες έδειχνε να έχει παραγραφεί...

Κι αυτό βγήκε την τελευταία στιγμή σαν κόμπος στο λαιμό μου που με σταμάτησε. Η αντίστροφη μέτρηση των γεγονότων, μ'οδηγούσε σ'αινιγματικά συμπεράσματα... Ποιος θάτανε το επόμενο θύμα της παρέας Μπόννι και Κλάιντ, αν δεν ήμουνα γω;

Η καταγραφή όλου αυτού του υλικού με ήρωες και υποψίες που γεννιούνται από εξημμένα μυαλά άρχισε να με βάζει σε κάποιο δρόμο. Να με συνεπαίρνει. Με καταχτούσε. Και την πρότεινα στην Ανθή, αποφεύγοντας να τη συσχετίσω με την προσωπική της κατάσταση. Είδα όμως ότι το πήγε η ίδια προς τα κεί και μελαγχόλησε. Το βλέμμα της πήρε μια θλίψη. Και με κοίταζε με απορία, ερωτηματικά, και μια δόση μίσους. Τελικά, το αποδέχτηκε ενθουσιασμένη στην ιδέα, αλλά με κάποιες ενστάσεις για τις προσωπικές της δυνατότητες.

Θα τα κατάγραφε όλα, δήλωσε.

Παρόλο που κι αυτή η ίδια τη θεωρούσε παλαβή ιδέα, ωστόσο προχωρούσε συνεπαρμένη, όλο και περισσότερο. Σε κάποια στροφή της σκέψης της την συνέπηρε ο οίστρος...

Είχαμε καταλήξει πως θα 'πρεπε για ότι κι αν έγραφε να το 'χει πάρει από τη ζωή. Παραδέχονταν ότι δεν ανήκε σε μυθιστορηματική οικογένεια, και ότι δεν είχε μέσα της μυθιστορηματική δομή και φαντασία. Θα αντέγραφε από πρώτο χέρι τη ζωή. Ό,τι γίνονταν δίπλα της. Ό,τι έβλεπε Σε μένα. Στο γείτονα. Και θα 'πρεπε να προσπαθήσει να το κάνει αυτό μυθιστορηματικό. Το 'βρισκε αρκετά ακραίο κι ως ένα σημείο ανήθικο, όταν έμπαινε σε πράγματα που ήταν για τον άλλο ιερά και όσια. Κάθε τόσο την έπιαναν οι ενθουσιασμοί και ξεφώνιζε υστερικά, στα καλά καθούμενα...

- Θα γίνεις ο καλός μου κι ο κακός μου ήρωας. Πάει και τέλειωσε. Προχωρώ στο βιασμό των συνειδήσεων. Εσείς ετοιμασθείτε για τη μεγάλη κατάδυση.

Εκ πρώτης όψεως αυτό φαίνονταν εκδικητικό, κι ανατάραζε τη δική μου αταραξία κι έβαζε βούτυρο στο ψωμί των αδιέξοδων της καθημερινής της παραφοράς.

Προχωρώντας, έβλεπα πως μπορεί η πρώτη σκέψη να ξεκινούσε από

ένα πειραματισμό, κατάληγε όμως σ' έναν πειρασμό αποκάλυψης μονοπατιού από το οποίο θάφτανα στις βαθύτερες προθέσεις της απέναντι μου και εξιχνίασης του μυστηρίου που έκρυβε ο τραυματισμός μου, σ' αυτοκινητικό ατύχημα...

Από τα πρώτα δείγματα των γραπτών της διάβλεπα πως είχα επιτέλους ξυπνήσει κείνη τη λυσσασμένη ύαινα που υποψιαζόμουνα. Μια ύαινα που ερεθίζονταν από τη νευρική της κρίση.

Άφρηνα να κινείται μόνη της στις σκληρές αντινομίες της καθημερινής ζωής, και παρακολουθούσα το προσεχτικό και δημιουργικό της ψάξιμο. Καταλάβαινα ότι πολύ γρήγορα μπήκε στην έννοια της απολύτρωσης που πετυχαίνεται με την Τέχνη και το στοχασμό. Και αυτό ήταν ένα σοβαρό κίνητρο να προχωράει στη δουλειά πούχαμε σχεδιάσει μαζί, ασίγαστη, εναγώνια, ώρες-ώρες οργιαστική μ' αλλοφροσύνη αφηνιασμένου ζώου. Και με την τύφλα ενός φανατικού, στην αναζήτηση διεξόδων που του πηγαίνουν.

Το μόνο που τη συμβούλεψα ήταν να μην ανακατέψει σ' αυτή την ιστορία ψάχνοντας, την Αστυνομία και τους παπάδες και έχουμε από κεί, φασαρίες απρόσμενες.

Κράταγε σημειώσεις και κάθε πρωί (οκτώ με δέκα), έγραφε κι έσχιζε σε μια κατάσταση ανθρώπου που έτρεχε να προφτάσει κάτι που έφευγε και δυσκολεύονταν να το σταματήσει. Από την άλλη όμως μεριά, θαύμαζα την τάξη και την νοικυροσύνη της στο γράψιμο, στο τραπέζι που έγραφε, στα χαρτιά της.

Ένα πρωί μου αποκάλυψε ότι όλη τη νύχτα και μεσ' το όνειρο της, ανακάλυψε συνωμοσία σε βάρος μας. Και την έβρισκε τόσο λογική και τόσο σύγυρη στην πραγματικότητα, που παρ' ολίγο θάρχονταν να με ξυπνήσει για να μου θέσει υπόψη τον κίνδυνο που διατρέχουμε. Να «πάροουμε των ομματιών μας» και οι δυο, να κρυφτούμε τρέχοντας στο σκοτάδι μεσ' τα ρουμάνια... Και να εξαφανιστούμε.

Μόνο που το πρωί, η διέγερση της κόπασε, η λογική της συνωμοσίας της ατόνισε, δεν έβρισκε για ποιο λόγο θα μας σκότωναν και καταλάβαινε ότι η νύχτα έχει άλλη συλλογιστική που καταλήγει σε παραλογισμούς κι ανορθόδοξα συμπεράσματα.

Κάθε μέρα που περνούσε, από τότε, άλλαζε το σενάριο. Και παρατηρούσα πως το τέλος κάθε πλοκής, ήταν και μια καταστροφή. Είχε σκοτώσει σχεδόν, όλους τους γύρω φίλους μας. Λες κι αυτός ο περίγυρος την έπνιγε. Καταλάβαινα πως κυριαρχούσε μέσα της η σαγήνη του ολέθρου. Η κόλαση αντί του παράδεισου. Το σκοτάδι και το μυστήριο της νύχτας αντί του ήλιου και της καθαρότητας μιας ημέρας. Και σ' αυτόν τον κατήφορο έβρισκε τον εαυτό της και αισθάνονταν άνεση.

Αιφνίδια, τα πρόσωπα που ανακάτεψε, ενώ στην αρχή ήταν οι γύρω μας και οι γνωστοί μας, αυτοί άρχισαν να σκουραίνουν, και να βγαίνουν στην επιφάνεια κάποιες απίθανες σκοτεινές μορφές από τις πιο εξαθλιωμένες φυλές και το κατακάθι της κοινωνίας. Να ποζάρουν σαν ήρωες πωρωμένοι παρίες και μοιρολάτρες της ζωής.

Ήταν πραγματική συμφορά. Κείνο που παρατηρούσα ήταν ότι ούτε μια φορά δεν ανέφερε τη Μπέρου, σαν ήρωα της. Στα άλλα όμως πήγαινε από το κακό στο χειρότερο.

Αλλά την άφηνα, να ιδώ ίσαμε που θα φτάσει.

Καταλάβαινα όμως ότι όλα αυτά τα πρόσωπα, βρίσκονταν μέσα της όχι από άμεση εμπειρία. Γιατί την ήξερα, καλά. Μάλλον ήταν προϊόντα κάποιων διαβασμάτων ή κάποιων τηλεοπτικών σκηνών. Ωστόσο δεν μπορώ να πω ότι που και που τα πρόσωπα αυτά δε μου θύμιζαν κάποιους γνωστούς μας. Οι καταστάσεις έβγαιναν πάντοτε από γεγονότα και τις παραλλαγές τους όπως γίνονταν γύρω μας. Κάτι όμως επέδρευε και δεν καθάριζε το πράμα.

Ξεφεύγαμε μάλλον απ τις αρχικές μας κατευθύνσεις και προδιαγραφές.

Παρόλ' αυτά, μεσ' απ' τα σενάρια και τις διάφορες φαντασιώσεις της είχα ξεκαθαρίσει πως η ιστορία της Μπέρου και του φίλου της, τη βραδιά που τραυματίστηκα ήταν άγριο παραμύθι. Αν είχα ακόμα την περιέργεια να μάθω περί τίνος πρόκειται έπρεπε να επιμείνω στις αποκαλύψεις ερεθίζοντας τις υποσυνείδητες ενοχές, που κατάληγαν σ' έντονες εκκρήξεις της Ανθής... Δεν το ήθελα. Ήταν μελαγχολικός κατήφορος και για μένα. Σεβόμουν τον εαυτό μου κι ήθελα να τα σταματήσω.

Η Μπέρου κάλυπτε την Ανθή και απόφευγε να ρθει στο σπίτι μήπως και της ξεφύγει κουβέντα...

Έφτασα σ' αυτό το συμπέρασμα όταν κατάλαβα ότι η Μπέρου και η Ανθή διετηρούσαν ζεστό κλίμα στις επαφές τους, κρυφά από μένα.

Σε μια συζήτηση που η Ανθή έβαζε στα χείλη άγνωστων ανθρώπων σε τόπο και χρόνο άσχετο, διάκρινα κάποιες σκέψεις δικές μου. Το μίσος μου για κάτι αγριάνθρωπους ρατσιστές, και την αηδία μου για τα κτηνώδη φερσίματα τους.

Οι ατομικές εκρήξεις που ήταν έντονες και καθημερινές στην αρχή, άρχισαν να αραιώνουν. Η Ανθή κατά κάποιο τρόπο κάλμαρε σε ρυθμό απαγγίστρωσης. Και προχωρούσε «αφήνοντας πίσω της, τις δυσκολίες των βουνών για να βρει μπροστά της τα βάσανα των πεδιάδων», όπως τόνιζε η ίδια.

Απ' την υπόθεση του τραυματισμού μου όλα είχαν ξεπεραστεί. Το τι

και το ποιος, δεν μας απασχολούσε πλέον. Η τροχαία είχε καταλήξει σε δίωξη δική μου για οδήγηση χωρίς δίπλωμα. Πράγμα που μόλις το 'μαθε η Ανθή φάνηκε να μην ενοχλείται...

Δυο τρείς φορές η Ανθή ακόμα, πέταγε το επεισόδιο αυτό με τ' αυτοκίνητο, στις αφηγήσεις της, και το κατάγραφε μετά μανίας, αλλά όσο πήγαινε και πιο στρεβλωμένο, το αποχρωμάτιζε, το αναμόρφωνε, το σχηματοποιούσε με σκοπό που έκανε μπαμ κι από μακριά ότι ήθελε περισσότερο τη μουμιοποίηση του, παρά τη διατήρηση του στον ορίζοντα... Έτσι αδυνατίζε κι ο ρόλος ο δικός μου αλλά και της Μπέρου με το φίλο της. Ίσαμε που το χάσαμε σαν επεισόδιο αφετηρίας.

Εγώ ξέμεινα μ' έντονο παράπονο που δεν μπόρεσα με όσα έκανα, να ξεκαθαρίσω ποιος και πως, αλλά και για ποιο λόγο με χτύπησε αφήνοντας με σχεδόν στην εξώπορτα του σπιτιού μου. Παρηγοριόμουνά όμως με τη σκέψη ότι όλο αυτό το πλέγμα είχε γίνει η αφορμή να ξεκινήσει η Ανθή μια γόνιμη αναζήτηση, σκάβοντας μέσα της. Αναζητώντας το νόημα της ζωής της.

Είχε πάρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να παρακολουθεί κανένας στην Ανθή, το μηχανισμό μιας τρικυμισμένης ανθρώπινης ψυχής, που έψαχνε για λιμάνι στους χώρους της Τέχνης, καταγράφοντας την πλημμύρα της προσωπικής της οδύνης, στην αναζήτηση δρόμων διαφυγής, και δρόμων απελευθέρωσης...

Σκεφτόμουνά πολλές φορές, στη διάρκεια της πρώτης φάσης, καθώς έβλεπα τα εξωτερικά φαινόμενα, ότι η Ανθή μ' αυτό το μπλοκάρισμα του υποσυνειδήτου της, δεν θα μπορούσε να ηρεμήσει με τίποτα. Και ότι θα κατέληγε σε άσυλο, αν μ' όλο αυτό το φορτίο ζόφου που κουβαλούσε δεν έβρισκα έναν τρόπο να την απαλλάξω από την ίδια της τη μοίρα. Παρατηρούσα μάλιστα πως όσο πλησιάζαμε στην τελευταία φάση, τόσο και πιο πολύ το σφίξιμο απ' αυτό το φορτίο δυνάμωνε μέσα της και γίνονταν ορμητική νεροσυρμή που έσμπρωχνε από παντού και έκανε την ίδια να φέρεται σαν πραγματική ύαινα.

Ταυτόχρονα στο συνειδητό της κόσμο, δούλευε «ένας πεισματικός φανατισμός» με τη δική του αυτοτέλεια και τρομερή δύναμη, που την οδηγούσε μάλλον σε μια εκλογίκευση αυτής της πλημμύρας των παραστάσεων, μια μορφοποίηση τους, κι ένα στρογγύλεμα. Όσπου κάποιο πρωί, γιομάτη ενθουσιασμό, σχεδόν έξαλλη, η Ανθή έφερε στο γραφείο μου να ιδώ το πρώτο δημοσίευμα της...

Με κατάπληξε και με συγκίνησε. Το χάρηκα μ' ενθουσιασμό.

Από που ξεκινήσαμε και που φτάσαμε!

Στην αρχή ήταν που παραδέχναμε στον αινιγματικό τραυματισμό μου.

Έπειτα ήρθαν τα διάφορα σενάρια και το παιγνίδι της παραπλάνη-

σης μου, που γονιμοποιούσε τις νευρώσεις της. Εμφανίστηκε η υποσυνείδητη αγριότητα του ψυχικού συμπλέγματος της, μνήμες, αδιέξοδα, φοβίες και ψυχώσεις, που την κατάτρεχαν.

Κι όταν με το γράψιμο και τις ποιητικές αναστολές, τα «πάθη της ψυχής» στην Ανθή, άγγιξαν τα όρια της εκπόρθησης, φτάσαμε στην «δημιουργία».

Η Ανθή είχε ηρεμήσει. Η ύαινα δεν ξανάδωσε σημεία ζωής για κάμποσο καιρό...

Στα φιλολογικά περιοδικά κάθε τόσο βλέπαμε δημοσιεύματα της.

Την έβλεπα ακόμα και στο Πανεπιστήμιο μιας επαρχιακής πόλης να παίρνει μέρος σε Λογοτεχνικά συνέδρια.

Η τηλεόραση την έδειχνε, πρώτη σειρά, στις πορείες για την Ειρήνη με μια τεράστια αγκαλιά λουλούδια, να φωνάζει συνθήματα, να τραγουδάει.

Ήταν να χαιρέσαι την πολυπραγμοσύνη του ακτιβισμού της. Δεν ήξερα όμως πόσο θα διαρκέσει.

Δεν πρόλαβα να το σκεφτώ και ο περίεργος ψυχισμός της, ξαναχτύπησε. Κάποιος της είχε πει ακούγοντας την ν' απαγγέλλει στίχους σε λογοτεχνική συγκέντρωση, πως η φωνή της έχει εκλεχτό μέταλλο κι αμέσως άρχισε στο ωδείο σολφέζ, μ' όλα τα «κακά» επακόλουθα για το σπίτι μας. Αυτά, μια μέρα σα συμφορά ενέσκηψαν και στο γραφείο μου. Σε ώρα σύσκεψης με πελάτες μου (που κινδύνευαν να πάνε φυλακή), η Ανθή άνοιξε σα σίφουνας την πόρτα για να μου δείξει με πόση άνεση έπιανε το «ντο» μιας κάποιας ανιούσας κλίμακας και μας τρόμαξε όλους με την αναπάντεχη κορώνα της.

Είπα μέσα μου «Χαμένος κόπος. Τώρα, πάμε απ' την αρχή. Είμαστε να ξεκινήσουμε καινούρια προσπάθεια».

Και είμαι βέβαιος πως η απόφασή των πελατών μου να βρούμε κάποιον άλλο δικηγόρο, ειδικό ποινικολόγο για την υπόθεση τους είχε κάποια σχέση με την απρόσμενη παρέμβαση της Ανθής.

Πάντως, γεγονός είναι, ότι κι εγώ άρχισα να μην είμαι σίγουρος από κείνη τη στιγμή για τη «δική μου σοβαρότητα».

Ο Οκτώβρης κείνη τη χρονιά κράταγε ζηλότυπα το καλοκαίρι στην αγκαλιά του. Τα περισσότερα δέντρα δεν είχαν χάσει τα φύλλα τους. Οι θερινοί κινηματογράφοι συνέχιζαν να δέχονται πελάτες. Καθώς είχανε λήξει οι καλοκαιρινές διακοπές κι είχαν αρχίσει τα σχολεία, οι δρόμοι νύχτα μέρα βούιζαν από την κίνηση. Οι μαγαζάτορες που βάσιζαν τις δουλειές τους στην αλλαγή του καιρού, γκρίνιαζαν για τα κεσάτια τους. Και στέκονταν στις πόρτες των μαγαζιών με τις μούρες τους κρεμασμένες.

Η Ανθή πούχε περάσει ένα καλοκαίρι έντονο στα νησιά του Αιγαίου και τις παραλίες τους, κι όποτε της έδινα την ευκαιρία, μου τα διηγόντανε, ήθελε σώνει και καλά να με παρασύρει σένα «γύρω» στα νησιά που πήγε, να μου δείξει αγαπημένους τόπους, αγαπημένα στέκια, ανθρώπους ντόπιους αξιομνημόνευτους που γνώρισε κει, και προ παντός να με πάει κάπου στη Σίφνο, που την κυνήγησε και τη δάγκωσε στο πόδι ένα τεράστιο σκυλόψαρο με μούρη λύκου (έτσι άλλωστε το αποκαλούν εκεί οι ντόπιοι ψαράδες) και το οποίο έβγαινε από τα κύματα και κάθε τόσο την πλησίαζε και φώναζε πώς είναι ο πατέρας της που ήρθε να την πάρει μαζί του. Αλλ' αυτή ξέφυγε με χίλιες προσπάθειες. Δεν ξέρει τι θα γίνονταν αν πήγαινε μαζί του. Πάντως τώρα φοβάται από δάγκωμα μη γίνει «Λυκάνθρωπος», βγάλει παντού τρίχες και ουρλιάζει δαγκώνοντας ανθρώπους στο γέμισμα του φεγγαριού.

Πραγματικά ο πατέρας της ήταν Καπετάνιος σ'ένα φορηγό πλοίο και χάθηκε σε τσουνάμι της θάλασσας στις Κυκλάδες, κάμποσα χρόνια πριν.

Είχα τις αμφιβολίες και τις αντιρρήσεις μου. Και προ παντός επέμεινα να κρατήσει στη μνήμη της το καλοκαίρι αυτό όπως το πρωτογεύτηκε μόνη της. Έκρυβα μέσα μου την πίκρα, της δικής μου αδυναμίας να συμμετέχω την ώρα που άξιζε, και φοβόμουνά την νερουλιασμένη επανάληψη σε «εκτός εποχής» στιγμή. Ζήτηνα κατά βάθος το «σωστό» και «προσήκοντα χρόνο» που ήταν πολύ αργά να διεκδικήσω.

Όμως η Ανθή τα ξεπερνούσε όλα αυτά κι επέμενε φορτικά να πραγματοποιήσουμε οι δυο μαζί την εκδρομή δείχνοντας μια περίεργη ανυπομονησία με τη σκέψη ότι σε λίγο θα χαλάσει ο καιρός και μαζί μ'αυτόν θα χαλάσει γι'αυτήν η «μαγεία» της ολοκλήρωσης μιας Ωμορφιάς απροσμενης, που την έχει συνελάρει μέσα της. Η φθινοπωριάτικη φυγή, της είχε γίνει ψύχωση.

Με πλήγωνε η σκέψη που απέρριπτα την επίμονη παράκληση της, ώσπου τελικά ενέδωσα να πάμε μόνο στη Σίφνο, για τέσσερις μέρες... Έκλαψε από τη χαρά της. Και ρίχτηκε στην αγκαλιά μου.

Στο αναφιλητό της παρατηρούσα την υστερία των παλιότερων ήμερων. Προσπάθησα να την καλμάρω.

- Δεν ξέρετε τι δώρο κάνετε αυτή τη στιγμή, στην δυστυχισμένη φίλη σας, φώναζε. Νοιώθω να λυτρώνουμαι.

- Μη κρεμιέσαι από το τίποτα, της λέω. Δεν άξιζε τον κόπο. Εγώ θα 'πρεπε να σ' ευγνωμονώ.

Άφησε να περάσουν κάποια δευτερόλεπτα σιωπής και πρόστεσε.

- Έχω τους λόγους μου... να μην το βλέπω έτσι

Και βάλθηκε παίρνοντας το δικό μου χέρι στα χέρια της να το σφίγ-

γει σα νάθελε να κρατηθεί από κάπου.

Ήξερα πως της είχε λείψει ο πατέρας της από μικρή ηλικία. Καταχραστής μιας μεγάλης Ναυτικής εταιρίας που εξαφανίστηκε τότε με το τσουνάμι στη Μήλο. Από τότε δεν έδωσε σημεία ζωής. Ούτε και κανένας βρέθηκε να πει ότι τον είδε. Η Ανθή ήτανε τότε τριών ετών. Το Οιδιπόδειο σύμπλεγμα έσκαβε μέσα της, όλα τα κρίσιμα χρόνια και είχε φτιάξει ένα μεγάλο κενό. Το διαισθανόμουνα πολύ συχνά...

Ο Ναρκισσισμός της με τις επιτυχίες της στο γράψιμο δεν κατάφερε ν' αποκαταστήσει την εσωτερική της ισορροπία. Και δεν ανακουφίστηκε από τις οδύνες, και το αφήνιασμα της στερημένης της ψυχής.

Στη Σίφνο απ'την πρώτη μέρα έπαιζα το παιγνίδι της. Όπως ήταν φυσικό, ο κόσμος είχε αραιώσει. Το Σαββατοκύριακο προστέθηκαν κάποιοι καθυστερημένοι που ξεφύτρωναν σαμανιτάρια, εδώ και κει.

Άφηνα την Ανθή να μου δείχνει ότι αυτή ήθελε. Και να με πηγαίνει σε δικές της προτιμήσεις. Δεν ήθελε να μου λείπει τίποτα από το δικό της «μαγικό κόσμο».

Το βράδυ της Κυριακής, πού ήτανε και η τελευταία βραδιά μας, στην Ταβέρνα που τρώγαμε στις Καμάρες, ανάμεσα σ' ένα κόσμο μελαγχολικό κι αμίλητο που δειπνούσε δίπλα μας, είδα στα μάτια της τη «διάψευση μιας ελπίδας». Και επί πλέον την ανησυχία της για μένα «που δεν μπόρεσε να με βάλει μέσα στο δικό της όνειρο».

Όσες προσπάθειες κι αν κάναμε τριγυρνώντας στις ακτές δεν καταφέραμε ν' αντικρίσουμε το μεγάλο σκυλόψαρο στη θάλασσα. Πονούσα μέσα μου βαθειά, αλλά απόφευγα να μιλήσω μήπως και παρασυρθώ δίχως να το θέλω, υπενθυμίζοντας της τους δισταγμούς μου για την εκδρομή.

Η ψυχρότητα που είχε αρχίσει να μουδιάζει τα τραπέζια της παραλίας του λιμανιού, την έφερναν πιο κοντά μου και καταλάβαινα την επιθυμία της να σφίχτει πάνω μου. Έτρεμε και τη βοήθησα να ξεπεράσει τους δισταγμούς της. Η θάλασσα ήταν ακόμα φωτεινή και ήρεμη. Δίπλα μας οι βάρκες αργοσάλευαν. Καταλάβαινα πως όσο κι αν πάλευα τόσον καιρό ν' απομακρύνω κάποιες υπόγειες δικές μου επιθυμίες, όλες οι προσπάθειες κείνη την ώρα έδειχναν μάταιες. Και το τέρας του άγριου αρσενικού και του πρωτόγονου αισθησιασμού πλημμύρισε την ύπαρξή μου. Ήταν κάτι που μου δέσμευε το στοχασμό και καταπίεζε τις κινήσεις μου. Ένοιωθα να ναρκώνομαι από τη μαγεία της σύμπτωσης. Η σάρκα της Ανθής συγκλονίζονταν, και με συγκλόνιζε

- Μάταια αγωνίζεσαι να σταματήσεις την κατάρα, είπε τρέμοντας με

χαμηλωμένα μάτια. Κι όμως ήταν μια φορά που εγώ η ίδια, μαυτά εδώ τα χέρια μου, θέλησα να σε σκοτώσω... Σα να ήσουν ο πατέρας μου... Ο τρόμος που μου είχε σπείρει κείνος, ζούσε μέσα μου αφηνιασμένο άλογο. Το κακό όνειρο που δεν ήθελε να φύγει από τον ύπνο μου... Ήσουν μόνιμος εφιάλτης μου που με κρατούσε στα νύχια του και υπόφερα απτή δεισιδαιμονία και τα χιλιάδες σκιάχτρα που μου είχαν στήσει από μικρή. Τώρα είμαι συνεπαρμένη δίπλα σου. Σα νάκλεισε ο κύκλος κι έπεσε ο πυρετός. Νοιώθω την ανάγκη σου. Θάθελα να μείνω όσο γίνεται πιο κοντά σου. Κανένας δαίμονας δε θα με κάνει πια να κοκκινίζω. Η ζωή μου, η ύπαρξη μου. Ευτυχώς...

Ξαφνιάστηκα.

Αλλά δεν αντέδρασα. Το μυαλό μου, οι σκέψεις μου και οι επιθυμίες μου είχαν καταρρεύσει απ'τον ίλιγγο και τον ψυχικό μετεωρισμό της λαχτάρας.

Η θάλασσα ήταν ήρεμη και δίπλα μας μέσα στο ημίφως οι βάρκες αργοσάλευαν.

- Ε! μου λέει. Σας είπα ότι αποπειράθηκα κάποτε να σας σκοτώσω;

- Ναι της λέω, τάκουσα. Και πολύ καλά μάλιστα. Τόχα καταλάβει από την πρώτη στιγμή

- Και δεν είπατε τίποτα;

- Όχι, της λέω. Μου άρεσε «κιέτσι», να νομίζω ότι υπάρχουν και κάποιοι που θάθελαν να με σκοτώσουν.

Σφίχτηκε πάνω μου πιο πολύ. Και ψιθύριζε στ'αυτί μου.

- Κρατήστε με πιο σφιχτά. Θέλω να ζήσω με τη δική σας ανάσα, τη δική σας ζωή. Μη μ'αφήσετε να πεθάνω. Αγαπώ και νοιώθω δυστυχισμένη

Και απρόσμενα, ξέφυγε από κοντά μου και μ'ένα σάλτο βρέθηκε μέσα στη φανταχτερή κόκκινη βάρκα που ήταν δεμένη εκεί μπροστά μας. Δεν φανταζόμουνα πώς θάταν έτσι «τόσο επιδέξιος αλτης», κι άνοιξε σε δευτερόλεπτα τη μηχανή της βάρκας.

Εγώ γέλαγα, πιστεύοντας πως ήταν μια παράσταση της Ανθής να εκπλήξει όλους εμάς που καθόμαστε στα τραπέζια της ακτής, άλλοι απελπισμένοι κι άλλοι πνιγμένοι στην ανία.

Η Ανθή έλυσε με σβελτάδα τη βάρκα και την έστρεψε στανοιχτά...

- Γύρισε πίσω Ανθή. Φώναξα. Έρχεται μπουρίνι.

Η Ανθή όρθια. Ανέμιζαν τα μαλλιά της. Κράταγε με το ένα χέρι το τιμόνι και με τάλλο χαιρετούσε...

- Πάω για τους γλάρους, φώναζε. Δε φοβάμαι γώ τη θάλασσα. Είμαι θυγατέρα Καπετάνιου. Πάω να τον βρω. Προ ολίγου μου το μήνυσε. Τώρα είναι κοντά μου ο ίδιος.

Και φόρτσαρε την ταχύτητα της μηχανής. Κείνη τη στιγμή ξέσπασε το μπουρίνι.

...Όλοι γύρω αναστατωθήκαμε. Κάποιοι κραύγαζαν μαζί με μένα. Και χειρωνομούσαμε.

- Γύρνα πίσω. Ήρθε το μπουρίνι.

Άλλοι πάλι, καλούσανε με τ' όνομά του, τον ιδιοκτήτη της βάρκας, πουτανε μέσα στην ταβέρνα και μπεκρόπινε. Μισομεθυσμένο, τον έκαναν να πεταχτεί έξω αναμαλλιασμένο, μαζί με τον μαγαζάτορα, που τον κράταγε από το μπράτσο..

- Μα είναι τρελλή, αυτή...λέγανε. Πού πάει τέτοια ώρα.

Η βάρκα χάνονταν με την Ανθή, καθώς πέρασε τον κάβο και τους αγκάλιασε το σκοτάδι..

Δυο τρείς ντόπιοι, έπεσαν γρήγορα πάνω στα δικά τους πλεύσιμα και ακολουθώντας το αφρισμένο αυλάκι, την πήρανε από πίσω.

Το μπουρίνι, γίνονταν θηρίο. Ένα τρομερό ανθρωποφάγο μπουρίνι. Δε μπορούσα να το φανταστώ. Οι βάρκες έπεφταν ή μια πάνω στην άλλη και όλες μαζί πάνω στο μουράγιο. Κανά δυο σπάσανε τα σκηλιά και χάνονταν στο λιμάνι. Τα τραπέζια κι οι καρέκλες αναποδογυρίζονταν στην ακτή. Οι τέντες των μαγαζιών ξεσκίζονταν. Οι κρότοι, τα σφυρίγματα τα βουητά, τα κροταλίσματα και οι φωνές έκαναν την ατμόσφαιρα πανδαιμόνιο σκοτεινό και βαλπούργιο. Σωστή Κόλαση.

Είχα μπει μέσα στο μαγαζί κι έτρεμα, περιμένοντας να γυρίσει ή κόκκινη βάρκα με την Ανθή. Η γυναίκα του μαγαζάτορα βρήκε μια κουβέρτα και μου την έρριξε στην πλάτη.

Οι ώρες περνούσανε. Το μπουρίνι κόπασε. Κι οι δυο ντόπιοι που είχαμε με τα πλεύσιμα τους πάει πίσω απτήν Ανθή, τηλεφώνησαν πως αράξανε στην Αγία Μαρίνα. Απέναντι. Αλλά δε βρήκαν τίποτα.

Η Ανθή δε φάνηκε, ούτε τότε, ούτε και τις μέρες που ακολούθησαν. Μας βύθισε στο πένθος, για πολύν καιρό. Κι ένοιωθα υπεύθυνος.

Η Μπέρρυ ήρθε αργότερα στην Αθήνα, και με βρήκε, για να μου πει ότι τη μέρα που χάσαμε την Ανθή, η ίδια ήτανε απέναντι στην Αγία Μαρίνα, με τον φίλο της τον Αντώνη που έμεινε εκεί και δούλευαν μαζί στα πήλινα. Τους είχε τηλεφωνήσει κι αυτοί την περίμεναν μέχρις αργά. Και ξενύχτησαν. Δε φανταζόντουσαν ποτέ ότι θα πήγαινε με βάρκα. Όλοι μιλούσανε κείνες τις μέρες πως ήταν η εποχή των μπουρινιών.

Η φανταχτερή κόκκινη βάρκα ύστερα από κάποιες μέρες βρέθηκε στον Κοκκινομύτη, όχι όμως και η Ανθή πού λυτρώθηκε από τη θύελλα της τρικυμισμένης της ψυχής στην αγκαλιά του Αιγαιοπελαγίτικου Παράδεισου... Οι γλάροι κράτησαν το μυστικό της...

Ποιανού είναι το πρόβλημα

Έκανα τότε, τον δόκιμο δημοσιογράφο σε μια αθηναϊκή εφημερίδα και παρακολουθούσα θέματα που έχουν σχέση με τα Δικαστήρια.

Η φίλη μου με σεγοντάριζε στις προσπάθειες μου, πιστεύοντας ότι τελικά η δημοσιογραφία είναι ένα καλό επάγγελμα που μου πήγαινε, και ταυτόχρονα, μου έλυne και το βιοτικό πρόβλημα. Εκτός βέβαια από τις άλλες δυνατότητες που έκρυβε. Πολιτική. Γνωριμίες. Προοπτικές.

Εμένα όμως δεν μου άρεσε. Έβρισκα πως σε μια τέτοια δουλειά, δεν θα ήμουν κύριος του εαυτού μου. Πως, τουλάχιστον από τα πρώτα βήματα που είχα κάνει μέχρι τότε, έπαιζα λίγο το ρόλο του μικρού παιδιού που κάνει θελήματα. Και πως ακόμα και το καθημερινό μου φτωχό σιτηρεσιο κινδύνευε να μην εξασφαλιστεί από κάποιες λεπτομέρειες γλωσσολογικές, λεπτομέρειες ύφους, και καθημερινές συγκρούσεις εκτίμησης της βαρύτητας ενός ρεπορτάζ ως ύλης δημοσιογραφικής. Ο αρχισυντάχτης ήταν περίεργος, δούλευε με τα δικά του κριτήρια και είχε τα δικά του χούγια.

Αυτά όλα είχαν αρχίσει να γίνονται σφήνα μέσα μου που κάθε μέρα πιο πολύ εισχωρούσε, κι έφτασα κάποια στιγμή σ' απόγνωση που μέκανε να φλερτάρω μ' άλλες δουλειές. Δεν είχα πειστεί εκατό τοις εκατό ότι ένα τέτοιο φλερτ δεν ήταν υποκριτικό και δε γίνονταν παρά μόνο λόγω απόγνωσης. Όσπου μια υπόθεση εφιαλτοπαραισθησιακής ανάκρισης επέδρασε πάνω μου, πρόσβαλε την αισθητική μου, και με σκανδάλισε έτσι που από πείσμα μέκανε να παρατείνω το δημοσιογραφικό μου επάγγελμα, σεργάμενος και αυτοσαρκαζόμενος.

Ακούγονταν στο βάθος επίμονο κουδούνισμα τηλεφώνου. Δεν μ' έπειθε ότι ήταν πραγματικό. Ωστόσο χωρίς να το πολυσκεφτώ άπλωσα φαίνεται «μηχανικά το χέρι μου να το πιάσω και σα να κατάλαβα ότι μου τηλεφωνούσαν από την Ασφάλεια. Ξεκάθαρο μήνυμα να περάσω αμέσως από την οδό Μύλλερ αριθ.5, πέμπτος όροφος, ρετιρέ, για να δώσω πληροφορίες.

Θάνατι κει κι ο Διοικητής .

Περίεργο.!

Έκλεισα το τηλέφωνο κι άρχισα να σκέφτομαι κατά πόσο μια τέτοια πρόσκληση θα μπορούσε νάναι επαγγελματική. Ή επινόηση κάποιου φίλου που έκανε πλάκα νυχτιάτικα... Ένα «σκετσάκι ενάντια στην αδημονία μου για εύρεση απασχόλησης» Δεν θυμάμαι αν εγώ πήρα το τμήμα για να επιβεβαιώσω το κάλεσμα. Έμεινα με την εντύπωση ότι όλα

ήταν σίγουρα. Ετοιμάστηκα και ξεκίνησα. Μέσα μου έπαιζε κάτι απροσδιόριστο. Δεν ήμουν βέβαιος ότι κινιόμουνα πραγματικά σε δρόμους της πόλης. Η ήμουν πάνω σε σκηνή και έπαιζα σε θέατρο του παράλογου.

Η πολυκατοικία αυτή της οδού Μύλλερ αριθ. 5, μάλλον μου ήταν γνωστή... Τη θυμόμουνα σαν τώρα, αν και ήμουν βέβαιος ότι είχα έρθει πριν από τρία τουλάχιστον χρόνια...

Ο ανελκυστήρας έδειχνε μπλοκαρισμένος στον πέμπτο όροφο. Έτσι αναγκάστηκα ν' ανεβώ με τα πόδια. Μια σκάλα κακόσχεδιασμένη όλο στροφές, με κούρασε και με άγχωσε στο ανέβασμα. Σκεφτόμουνα πως άλλη φορά δε θα το προσπαθούσα. Ωστόσο, βρέθηκα στον πέμπτο όροφο. Ρετιρέ...

Χωρίς αυτό να μου πάρει πολύ χρόνο. Καταλάβαινα όραμα κουρασμένα τα πόδια μου. Πόναγαν από μέρες τα γόνατα μου, και με το ανέβασμα αυτός ο πόνος εντάθηκε.

Στο πλατύσκαλο ήταν κόσμος που περίμενε. Με το μυαλό μου έκανα πολλά σενάρια. Ίσως... Ίσως... Υποπτοι; Ερασιτέχνες; Περίεργοι γείτονες; Μάρτυρες;

Η πόρτα του μοναδικού διαμερίσματος ήταν ανοιχτή, κι αυτοί που βρίσκονταν απ'όξω, έμοιαζαν νάναι ή ουρά εκείνων που ήσαν μέσα. Είχαν όλοι τους μια παρουσία περίεργη, προσποιητή, σαν να μην έπαιρναν στα σοβαρά το ρόλο τους. Μου φάνηκε ένα είδος καρικατούρας συγκέντρωσης σοματείου.

Από φάτσες δημοσιογράφων είδα νάναι δυο ή το πολύ τρεις. Κι αυτοί ομογενοποιημένοι με τους άλλους. Ήταν και κάποιοι ξένοι, περίεργοι, άσχετοι που προσπαθούσαν να δείξουν ότι προσποιούνται τον ενδιαφερόμενο. Χωρίς χιούμορ. Στριμώχτηκα και γω, με ύφος πολυάσχολου νέου, και χωρίς να καταλάβω πώς, βρέθηκα ανάμεσα σ αυτούς που θα 'μπαιναν πρώτοι μέσα στο διαμέρισμα...

Μπροστά μου το χώλ του διαμερίσματος, που το θυμήθηκα.. Έμεινε εδώ ο συνάδελφος και φίλος μου Δημήτρης Παπαπέτρος που γνωρίζομαστε από την εφημερίδα. Συνεργαζόμαστε πολλές φορές και τον βλέπω συχνά εκεί. Ασχολούνταν με γενικό ρεπορτάζ από παλιά. Και είχε πολλές επιτυχίες. Πολυπράγμωνας καθώς ήταν έκανε ταυτόχρονα κι άλλες δουλειές απέξω. Δουλειές του ποδαριού, που άφηναν λεφτά. Λέγανε ότι όλη αυτή η πολυκατοικία ήτανε δική του...

Όλα τώρα εδώ, ήταν αναστατωμένα. Θάχε προηγηθεί τσακωμός ή γενναία έρευνα. Δεν ξέρω γιατί ξαφνικά το μυαλό μου αναστατωμένο πήγε σε μια θεατρική παράσταση που είδαμε μαζί με τον Παπαπέτρο, πριν πολύ καιρό, (τότε και οι δυο είμαστε στο καλλιτεχνακοπολιτιστικό τμήμα,)

και είχαμε καταλήξει και οι δυο ότι η παράσταση ήταν μια συνεχής ανόητη υποκριτική και ψεύτικη μάπα, σε ξύλινη γλώσσα, ασήμαντων επεισοδίων, με πολλές ζημιές και σκοτωμούς αδικαιολόγητους, που στο τέλος κατάληγε σε μια γελοία φούσκα αντιγραφής της καθημερινής απόγνωσης.

Στις πίσω γωνιές του εσωτερικού χώρου του διαμερίσματος, πεταμένες εφημερίδες, μαξιλάρια, βιβλία, σεντόνια, αδειασμένα συρτάρια. Σκουπίδια και σκόνες. Σα νάχε γκρεμιστεί ένας τοίχος, και είχαν πάρει τα μπάζα που εμπόδιζαν. Όλο το δεξιό κομμάτι του χώλ, ήταν απομονωμένο με μια πλαστική, πολύχρωμη ταινία δεμένη στις καρέκλες και τα τραπέζια, έτσι ώστε να εμποδίζονται οι άνθρωποι να προχωρούνε προς τα κει. Σκεφτόμουνα πως από κει θάταν «τα κρίσιμα στοιχεία αυτού που γίνεται». Της ανάκρισης δηλαδή καθώς κατάλαβα...

Κάποιον τύπο με πολιτικά τον αποκαλούσαν κύριο Συνταγματάρχη. Άλλοι μέτραγαν με μια μεζούρα την απόσταση από την μια πόρτα στην άλλη, κι έπειτα, μέχρι το μεγάλο λαμπαντέο του Κέντρου... Ο Διοικητής της Ασφάλειας κάπνιζε εκνευρισμένος. Κοιμούσιο. Στο βάθος, γύρω όμως από τον Συνταγματάρχη τα πράγματα γίνονταν άνετα. Όλο το στρίμωγμα περιοριζόνταν στην πόρτα εξόδου. Εκεί πούμαστε μεις. Και πηγαίναμε μπρος πίσω σα νερό σε λεκάνη που κινιέται. Είχε γίνει φόβος ήταν φανερό.

Καταλάβαινα από αυτά που λέγονταν στην πόρτα, ότι από το πρωϊ κουβαλάνε εδώ κόσμο και κοσμάκη. Δεν έχουν καταλήξει όμως πουθενά...

Έσμπροξά. Πάτησα κάποιους. Με διαολόστειλαν άλλοι αλλά τελικά παρουσιάστηκα στο Διοικητή της Ασφάλειας, που κάπως γνωριζόμαστε από δημοσιογραφική δουλειά.

- Α! Ωραία! Για έλα εδώ να μας πεις. Εσύ ήξερες τον ένοικο

- Ναι, βέβαια. Αν πρόκειται για τον Παπαλέτρου, όπως φαντάζομαι. Μια και βρισκόμαστε στο σπίτι του.

- Συνεπώς ξέρεις που καθότανε, τι έκανε, με ποιον γνωρίζονταν. Είχες έρθει ξανά σ' αυτό το διαμέρισμα

- Ναι, βεβαίως. Πριν από δυο τρία χρόνια. Αλλά πότε; Τι έγινε;

- Μα δεν άκουσες τα πρωινά νέα στην τηλεόραση... στο ραδιόφωνο; Τον βρήκανε εδώ σκοτωμένο. Μέσα στα αίματα.

Νόμισα ότι παγωμένο νερό έπεφτε στην πλάτη μου. Έχασα τον ειρμό των σκέψεων μου. Ωστόσο καταλάβαινα ότι κάτι απίστευτο κυκλοφορούσε στις κουβέντες μας, που δεν έπρεπε να με παρασύρει.

- Τον καημένο! Δεν τό ξερα. Δεν άκουσα τηλεόραση. Κοιμόμουνα την ώρα που τηλεφωνήσατε.

- Α! Κάνει, με υπονοούμενα. Που ήσουνα χτες το βράδυ, κι άργησες;

- Πουθενά. Στο σπίτι ήμουνα και διάβαζα.

Μπορείς να τ' αποδείξεις;

- Και βέβαια. Αλλά εκεί φθάσαμε; Να χρειάζομαι κι όλας άλλοθι επειδή τον γνώριζα;

Γύρισα προς το πλήθος της πόρτας, μ'ελαφρό χαμόγελο ειρωνείας, για βοήθεια. Από κει όλοι με κοιτάζανε εχθρικά. Το βλέμμα τους έδειχνε ότι κι αυτοί με θεωρούσαν δολοφόνο. Απελπίστηκα.

- Δεν το ξέρεις; Όλοι μας είμαστε ένοχοι μέχρις αποδείξεως του εναντίον. Και το εναντίον, όπως ξέρεις είναι το άλλοθι. Τέλος πάντων. Πότε είδες για τελευταία φορά το θύμα:

- Να σκεφτώ....

- Τι να σκεφτείς; Χτες βράδυ δεν είσαστε μαζί;

- Όχι δα. Στην εφημερίδα συναντηθήκαμε προ δέκα πέντε ημερών...

- Ποια εφημερίδα και κουραφέξαλα... Εδώ, χτες βράδυ δεν είσαστε μαζί; Υπάρχει κατάθεση μιας ενοίκου. Από το σινάφι σας. (Πρόφερε το τελευταίο με κακία).

Μούρθε ο ουρανός σφοντύλι. Κάποιος μούσφιγγε το λαιμό. Μετράω τις εξασθενημένες δυνάμεις μου.

(Δεν είναι παιγνίδι, σκέφτομαι. Τι λέει αυτός; Πάει να με μπλέξει. Κι αν μπλέξεις σε μια τέτοια υπόθεση, δεν ξεμπλέκεις με τίποτα. Τρέμουν τα πόδια μου. Ξέρω καλά από άλλες υποθέσεις... Οι αστυνομικοί δεν ψάχνουν να βρουν τον πραγματικό δολοφόνο. Ψάχνουν να βρουν «ένοχο». Κι όποιον πάρει ο Χάρος. Αυτός που ταιριάζει περισσότερο. Κείνος μπλέκεται... Κι αυτοί ξεμπλέκουν. Ένοχος! Νοιώθω μέσα μου να σκέφτομαι σαν ένοχος. Ποιοι ήταν χτες βράδυ στην εφημερίδα. Ο Τάδε κι ο Τάδε. Πότε φύγανε, αυτοί. Εγώ πάντως έφυγα χωρίς. Νομίζω πώς φύγανε ξεχωριστά. Ποιος έφυγε πρώτος και ποιος δεύτερος; Θα θυμούνται τάχα την ώρα; Μου είπαν καληνύχτα; Ο Θυρωρός στην πόρτα με είδε όταν έφευγα; Αρχισα να ζαλίζομαι. Το πρόβλημα δεν λύνονταν με όλα αυτά. Δεν ήξερα τι ώρα έγινε το έγκλημα. Γρηγορότερα; Αργότερα; Και επί πλέον, πρέπει να βρω το άλλοθι αμέσως τώρα, γιατί θα με προφυλακίσουν, και ποιος θα τρέξει να βρει μάρτυρες, Δικηγόρους, έξοδα. Είμαι μόνος, η φίλη μου είναι άσχετη, κι ίσως να ξεφουρνίσει καμμιά μπαρτζολέτα, που τρέχα γύρευε... Και είναι μια εποχή που είμαι πανί με πανί. Περίεργο! Στο μυαλό μου κλωθογυρίζει ο Ντοστογιέφσκι. Δε θυμάμαι κάποιο συγκεκριμένο μυθιστόρημα, αλλά έτσι «συλλήβδην», όλα μαζί. Μου φαίνεται ότι όλοι πού καταδικάστηκαν σε καταναγκαστικά έργα και πήγαν σιδηροδέσμιοι στη χιονισμένη Σιβηρία ήταν γιατί το «άλλοθι τους», ήταν αμφίβολο, «αδύνατο», σαν το δικό μου. Κοιμόσουνα σο σπίτι σου»; σου λέει τρέχα

γύρευε, ποιος το ξέρει»).

Ο Συνταγματάρχης στάθηκε μπροστά μου, και με ύφος «υπερασπιστή» μου, παραμέρισε τον Διοικητή, κι' άρχισε να μου εκθέτει την υπόθεση.

- Τον ξέρατε μου λέει, τον Παπαπέτρου; Τι άνθρωπος ήταν; Η παρέμβαση του Συνταγματάρχη με ξέσφιξε. Ήταν φανερό ότι η άποψη του Διοικητή, ότι υπάρχει κατάθεση, ενοίκου από το συνάφι μας εναντίον μου, μάλλον θα είναι μπαρτζολέτα (Ρίχνει άδεια για να πιάσει γιομάτα). Και ανάπνευσα. Πήρα αναστολή, λέω μέσα μου. Ωστόσο, ο ίδιος ο Συνταγματάρχης, σε λίγο, έδωσε εντολή να βρεθούν αμέσως όλοι οι συνεργάτες του γραφείου μου στην εφημερίδα. Με ρώτησε και μένα, που θα μπορούσαν να τους βρουν τέτοια ώρα.

Δεν του είπα κάτι συγκεκριμένο, γιατί κείνη τη στιγμή δεν μπορούσα να σκεφτώ. Το μυαλό μου είχε γίνει κουρκούτι. Με βάλανε στην άκρη, και μου είπαν να περιμένω. Κι ένοιωσα άχρηστος. Αν υπήρχε εκεί μια πόρτα, θα την «έκανα»

Ο Συνταγματάρχης ξέχασε την ερώτηση που μούχε θέσει, για το τι άνθρωπος ήταν ο Παπαπέτρου... Και ζήτησε από τον Διοικητή να βρουνε ξανά την κοπελιά «που κάθεται στον πρώτο όροφο και τον φίλο της, κείνον τον κουνιστό, από τον τέτατο». Να τους ξαναεξετάσουν.

...Εγώ περίμενα. Ήμουν υποχρεωμένος να περιμένω, αλλά και να κόβονται οι δυνατότητες μου επικοινωνίας με τους ανθρώπους μου. Να συρρικνώνουμαι σαν ύπαρξη.

- Αυτό το διαμερίσμα δε σας λέει τίποτα;

- Πως, πως... Έχω ξανάρθει.

Απ' αυτό το σημείο και πέρα, η κατάσταση έπαιρνε περίεργο δρόμο, μου φαίνονταν όλα πρωθύστερα... Τα γεγονότα μου φαίνονταν γνωστά.

Ο κόσμος που ήταν μαζεμένος στην πόρτα έκανε φασαρία. Και συμπρωχνότανε. Ο Συνταγματάρχης φάνηκε να ενοχλείται

- Αυτοί εδώ τι θέλουν; Κλείστε την πόρτα κι αφήστε μας μόνους να κάνουμε τη δουλειά μας.

Δυο χωροφύλακες άρχισαν να συμπρωχνουν, παρασέροντας και μένα προς τα έξω.

Όταν σχεδόν ήμουν στο πλατύσκαλο και θάρρεψα πώς είχα γλυτώσει, ακούω το Διοικητή να ωρούεται από μέσα. «Πού πήγε αυτός, ο Ψευδοδημοσιογράφος. Μας τόσκασε κι όλας. Τρέξτε να τον προλάβετε».

Άρχισα να μπερδεύουμαι. Και προχωρώ μόνος μου, να δείξω καλή πρόθεση.

Μπαίνω μέσα, οργισμένος ένας οργισμένος που δεν μπορούσε να το δείξει από φόβο, και λέω στο Διοικητή

- Όχι και ψευδοδημοσιογράφος Κύριε Διοικητά! Από πού το συμπερά-

νατε. Και ταυτότητα έχω. Και σ' εφημερίδα δουλεύω. Εσείς με ξέρετε.

....- Έλα-έλα τώρα. Στα αστεία το'πα.

Ο Συνταγματάρχης ξαναμπήκε στη μέση.

- Πέστε μας τώρα: Τι άνθρωπος ήταν ο Παπαπέτρου, και με ποιους έκανε παρέα .

- Καλά πολύ δεν τον ήξερα. Αρραιά βλέπομαστε

- Είχατε όμως νιτερέσά

- Δηλαδή

- Να, κάποιοι μάρτυρες φαίνεται πως είπαν ότι είχατε μια ανάγκη και δανειστήκατε από το μακαρίτη χρήματα. Είστε γραμμένος μάλιστα, μέσα στα τεφτέρια του, για τα χρωστούμενα και στο μπλοκάκι του με το τηλέφωνο σας.

- Μάλιστα! Για να του επιστρέψω αυτά τα χρήματα ήρθα κάποτε εδώ, όπως σας είπα προηγούμενα «Ξέρω το διαμέρισμα». Αν ήμουν γραμμένος σαν οφειλέτης θα με έχει ξεγράψει και όταν εξόφλησα. Πάντως έχω κάπου στο σπίτι μου την απόδειξη εξόφλησης. Ασήμαντο ποσό. Να σας τη φέρω, και τώρα μάλιστα.

- Μάλλον, λέει με χαρακτηριστικό τόνο ο Διοικητής., (που μου φαίνονταν ψεύτικος, ηθοποιός εικοστής κατηγορίας, και μου θύμιζε από κοντά τον κύριο Μίμη, που έκανε τις «εξωτερικές» δουλειές της Ζαμπέτας ιδιοκτήτριας πολλών μπορντέλων της Αθήνας, τον παλιό καιρό...) Θα σ' έχει ξεγράψει όταν εξόφλησες, αν δεν ξεγράψες εσύ, χτες βράδυ, μόνος σου τον εαυτό σου. Και συνεχίζει. Δε χρεάζεται να φύγεις και να πας για την απόδειξη. Αν χρειαστεί θα σε πάμε μεις να την πάρεις

- Δεν καταλαβαίνω

- Θα καταλάβεις σε λίγο, όταν θα δεις τη συνάδελφο σου και τον άλλο τύπο εδώ.

Το «δεν καταλαβαίνω τίποτα», που ήρθε αυτόματα για δεύτερη φορά, κείνη τη στιγμή στη γλώσσα μου, κυριολεκτικώς το κατάπια.

- Είπες ότι με τον Παπαπέτρου βλέποσαστε τακτικά στην εφημερίδα, γιατί τότε ήρθες εδώ να τον ξεοφλήσεις.

- Εκείνος μου το ζήτησε, δεν ήθελε φαίνεται να γίνεται γνωστό στην εφημερίδα ότι δανείζει χρήματα. Έπρεπε να κάνουμε και κάποιους λογαριασμούς για τόκους. Να δει τα δεφτέρια του και τα λοιπά.

- Με ποιους έκανε παρέα ο Παπαπέτρου. Τι ξέρετε;

- Πολλά πράγματα δεν ξέρω

- Από πότε έχετε να τον δείτε.

- Σας είπα... Δέκα πέντε μέρες, ένα μήνα.

- Ξέρατε αν έκανε παρέα με κανέναν άλλο Δημήτρη, Δημητράκη..., έξω από σας βέβαια...

- Όχι φυσικά, δεν ξέρω. Που να το ξέρω. Ούτε και με μένα έκανε συχνά παρέα. Είχε τις δουλειές του ο άνθρωπος. Ποιος τότε; Αλλά και τον ίδιο τον λέγανε Δημήτρη.

- Το ξέρουμε, το ξέρουμε... δε θα μας το πεις εσύ. Πετάγεται κάπως ερεθισμένος από την άκρη, ο Διοικητής, που τον είχε ο Συνταγματάρχης παραγκωνίσει, και φαίνεται ότι στο μυαλό του είχε κολλήσει η ιδέα ότι «εγώ έχω κάποια σχέση με το έγκλημα».

- Ναι, βέβαια, επαναλαμβάνω. Δημήτρη με βάφτισαν. Αλλά κανένας έξω δε με φώναζε Δημήτρη. Όλοι με φωνάζουνε Τάκη, και κάποιοι, λίγοι σχετικά, Παναγιωτάκη.

- Ξέρετε, μου λέει ο Συνταγματάρχης, κατευναστικά. Ο Διοικητής από δω, λέει ότι ένας προηγούμενος μάρτυρας, που κάθεται στο από κάτω διαμέρισμα του τέταρτου, μας είπε ότι χτες βράδυ, ο ίδιος με τη φίλη του, άκουσε να γίνεται σ αυτό εδώ το διαμέρισμα φασαρία και τσακωμός. Κι ανάμεσα στ' άλλα που ακούστηκαν, ήταν και η φράση «Μη σε παρακαλώ Δημήτρη. Δώσμου το σφυρί». Έπειτα κάποιες φωνές και, τελικά ησυχία. Σε λίγο άνοιξε η πόρτα και κάποιος κατέβηκε βιαστικός, με το ασανσέρ. Παρακολούθησαν τα δυο παιδιά, μεστή σιωπή της νύχτας, τη διαδρομή του ασανσέρ και κατάλαβαν ότι αυτός που κατέβαινε βγήκε από το ασανσέρ στο πρώτο πάτωμα. Και υπόθεσαν ότι από κει ο άνθρωπος κατέβηκε με τα πόδια Και έφυγε. Αυτό τους έβαλε σε σκέψεις. Πονηρεύτηκαν. Ασφαλώς κάτι ανώμαλο συμβαίνει. Τηλεφώνησαν στον ιδιοκτήτη τους εδώ πάνω, τον Παπαπέτρου, να δουν. Και διαπίστωσαν ότι δε σήκωνε κανένας το τηλέφωνο... Τότε πήγε ο νους τους στο κακό. Και πήραν αμέσως την Αστυνομία.

Ο Διοικητής στέκονταν στην άκρη και παρέμβαινε στην Ανάκριση με πείσμα και απρέπεια, πότε πότε Ακούγοντας αυτά που ρωτούσε κι έλεγε κάθε τόσο ο Συνταγματάρχης, χαμογελούσε ειρωνικά, και στραβομουτσούνιαζε. Τα θεωρούσε όλα φαίνεται αφελή ή περιττά. Βέβαιος ότι αυτός ο ίδιος κρατάει το κλειδί και το μυστικό της υπόθεσης, σαν αυθεντικός Πουαρώ. Μεγαλοφυΐα στη διερεύνηση «σκοτεινών υποθέσεων». Αυτό άφηνε με τρόπο να φαίνεται. Και χαμογελούσε με συγκατάβαση... Ήταν φανερό ότι ο Συνταγματάρχης κάτι ήξερε και τον είχε κάνει πέρα. Ευτυχώς! Είχε πρόβλημα ο άνθρωπος με τον εγωισμό του και τις «φιλοδοξίες» του.

Τώρα τρώγονταν με τον εαυτό του Βιάζονταν να τελειώσει την υπόθεση Παπαπέτρου. Κάθε τόσο έκανε νευρικές βόλτες μέχρι την εξώπορτα του διαμερίσματος. Την άνοιγε πότε-πότε ανήσυχος. Χαμογελούσε στους απόξω και τους διαβεβαίωνε ότι «Σε δέκα λεφτά θα λυθούν τα μάγια». Έκλεινε έπειτα και ξαναπλησίαζε το Συνταγματάρχη.

Στην αρχή καταϊκανοποιημένος, αλλά όσο έβλεπε ότι η παρουσία του δεν ενδιαφέρει κανέναν, ξανάπαιρνε το παλιό του πεισματώμενο ύφος... Αυτό όσο εγώ ήμουν εκεί, επαναλήφτηκε ίσαμε τρεις φορές.

Ο Διοικητής ήταν φανερό πως είχε κι όλας καταλήξει. Από χτες βράδυ είχε κιόλας τα «συμπεράσματα»... Κι αυτό το 'βλεπες να διαγράφεται στα φρύδια του, όταν στρέφονταν προς εμένα και τα σούφρωνε. Το δικό μου ηθικό διαλύονταν. Η απόγνωση μου είχε φθάσει στο κατακόρυφο. Μούδιαζα. Ένοιωθα αυτό που λένε υπαρξιακή ασφυξία. Μου αμφισβητούσε ακόμα και το να υπάρχω.

Περίμενε ο Διοικητής τώρα να βρουν και να του φέρουν εδώ, στα γρήγορα, τους δυο μάρτυρες που εξέτασε χτες βράδυ, τα μεσάνυχτα, (αυτό το ζευγάρι των σύνοικων) Πάνω στην κατάθεση τους στήριξε τη βεβαιότητα του...Και όσο αυτοί δεν έρχονταν μάλλον αυτό ήταν που τον έφερε κάθε τόσο στην «εξώπορτα»...

Εγώ, με τις πρώτες ματιές, που έριξα, όταν μπήκα στο διαμέρισμα, είχα διακρίνει στην περιέργη στάση του Διοικητή, και τον εκνευρισμό του, και ύστερα από δυο-τρία λεφτά, κατάλαβα ότι ο Διοικητής έπαιζε σ' αυτή την υπόθεση, την προσωπική του τύχη. Ήξερα ότι τον τελευταίο καιρό, η εφημερίδα μας αλλά και κάποιες άλλες εφημερίδες δημοσίευαν ρεπορτάζ σκανδάλων, στα «σπίτια» (τους Οίκους ανοχής) της οδού Αχαρνών, που είχαν πλημμυρίσει από κορίτσια-οικονομικούς μετανάστες, στις μετακινήσεις από σπίτι σε σπίτι, στους εκβιασμούς, τις αποκρύψεις και τις εξαφανίσεις, καμμιά φορά, των οποίων εμπλέκονταν και η υπηρεσία του κ Διοικητή. Γίνονταν προσωπικοί υπαινιγμοί και για αυτόν τον ίδιο. Και ασφαλώς μια επιτυχία γρήγορης ανακάλυψης του δολοφόνου εδώ, θα μαλάκωνε, αν δεν έσβυνε πέρα για πέρα τη δύσκολη θέση του κ Διοικητή. Έτσι πίστευε ο άνθρωπος ότι όλα τακτοποιούνται. «Μεταξύ μας». Γίνεται στο κοινό αίσθημα ένα είδος τράμπας.

Ξαφνικά ο Συνταγματάρχης συνενοήθηκε με το Διοικητή και με παρακάλεσε να πάω σ' ένα δωμάτιο αριστερά.

- Βρείτε μια καρέκλα, και περιμένετε. Κλείστε και την πόρτα.

Εκεί ήταν άλλοι δυο. Κάθονταν και κάπνιζαν εκνευρισμένα. Και αμίλητοι στην αρχή. Ο ένας ήταν ο θυρωρός της πολυκατοικίας που σιγομουρμούριζε. Σε μένα έδειξε πως είναι αγανακτισμένος, γιατί μόλις το πρωί έφτασε στην πολυκατοικία, (δουλεύει μόνο τη μέρα) και πριν προλάβει να ανοίξει πόρτες και παράθυρα για να αεριστεί η είσοδος, τον άρπαξαν δυο μυστικοί που τον περίμεναν, και τον έφεραν κατευθείαν στον πέμπτο. Έμαθε το γεγονός από το Διοικητή

Δεν φαίνονταν στενοχωρημένος, αλλά και δεν έλεγε τίποτα για τον σκοτωμένο. Σκέφτονταν τις σταγόνες αίματος που θάχε αφήσει στο πέ-

ρασμα του κατά την έξοδο ο δολοφόνος «όσο μένουν ακαθάριστες, τόσο μετατρέπονται σε λεκέδες δυσκολόβγαλτους». Και ίσως κάποιο χαρτζιλίκωμα που θάχε από τον Παπαπέτρο. Δεν τον έβλεπα «ικανό» για τίποτε άλλο.

Ο άλλος ήταν μυστήριο. Άναβε το ένα τσιγάρο πίσω απ' το άλλο και δεν έλεγε κουβέντα. Φαίνονταν να λαγοκοιμάται. Αδιαφόρησε στην παρουσία μου.

Η σκηνή μου θύμιζε το «Κεκλεισμένων των θυρών» του Σάρτρ. Κάθε φορά που άνοιγε η πόρτα του διαμερίσματος, σχηματίζονταν φαίνεται κενό αέρα και χτύπαγε η δική μας πόρτα. Ο θυρωρός επαναλάμβανε «Κάποιον άλλον κουβαλάνε τώρα». Εγώ υπολόγιζα μέσα σ' αυτά και τις εξόδους του Διοικητή, («Σε δέκα λεπτά θα λυθούν τα μάγια»). Κάνοντας λογαριασμό καταλάβαινα ότι οι «νεοφερμένοι» αυξανόνταν...

Παρότι δε είχε απαγορευθεί ν' ανοίξουμε την πόρτα του δωματίου μας, για να δούμε τι γίνεται απέξω, κανένας από μας τους τρεις δεν το επιχειρούσε. Η σκέψη μας βασάνιζε, αλλά γυιάσαμε «φυλακισμένοι και το υφιστάμεθα». Ήταν μέρος της καταδότης μας. Μιας καταδίκης που μας περιλάμβανε και τους τρεις.

Κάποια στιγμή, εκεί στην «απομόνωση μας που μάκρυνε», από ένα είδος αυτοσαρκασμού, για την κατάσταση μας, ένοιωσα τον εαυτό μου απελευθερωμένο, ξεκούραστο, σε μια τέλεια ευδαιμονία Προς στιγμήν, πίστεψα ότι αυτό που γίνεται γύρω μας, δεν ήταν η ζωή, αλλά η αναπαράσταση της ζωής. Ότι πέρα από αυτό υπάρχει κάτι άλλο. Η πραγματική ζωή μας.

Απέξω ακουγόταν φωνές μπερδεμένες... Με κάποια προσοχή μπορούσες να διακρίνεις ότι η μεγαλύτερη βαβούρα γίνονταν από το Διοικητή.

Ο θυρωρός πετάχτηκε σα να τον τσίμπησε σφήκα, και πήγε προς την πόρτα.

- Ο Διοικητής έχει τις κακές του, ψιθύρισε. Και γύρισε προς το μέρος που καθότανε. Δεν πρόλαβε όμως να καθίσει κι ανοίγει η πόρτα. Ήταν ένας με πολιτικά και ζήτησε να βγει έξω ο θυρωρός. Οι φωνές του χώλλ με την πόρτα ανοιχτή γίνονται ξεκάθαρες. Διακρίνω ανάμεσα τους τα τσιρίσματα δυο συναδέλφων από την εφημερίδα, που διαπληκτίζονται με το Διοικητή.

Πλησιάζω και γω στην πόρτα του δωματίου. Οι εξεταζόμενοι είναι καμιά δεκαριά, χωρισμένοι σε δυο ομάδες

Χαιρετιούμαστε με τους συναδέλφους, που κουνάνε το κεφάλι τους με υπονοούμενα. Τους έχει στριμώξει ο Διοικητής στη γωνιά.

Η άλλη ομάδα με το Συνταγματάρχη βρίσκεται σχεδόν έξω από την

πόρτα μας. Ένα ζευγάρι νέα παιδιά, γνωστές φάτσες από το Ντόλτσε, ακούνε πιο πέρα το μανιασμένο Διοικητή και φαίνονταν να μη προσέχουνε το Συνταγματάρχη.

Είναι ακριβώς αυτοί που υποψιάστηκα όταν μίλησε ο Συνταγματάρχης η ο Διοικητής, δεν θυμάμαι ακριβώς, για δυο συναδέλφους μου. Φαίνεται κάτι άλλαξε στη χθεσινή κατάθεση τους. Κι αυτό αναποδογύρισε τη σιγουράδα των συλλογισμών του Διοικητή. Δεν έβγαινε η πασέντσα στο Συνταγματάρχη. Με κοιτάζουν και οι δυο, με απορία. Βλέποντας με ο Διοικητής στην πόρτα, μου φωνάζει, διακόπτοντας με τους συναδέλφους μου.

- Τάκη ή Δημήτρη σε φωνάζουν;

- Τάκη - Τάκη. Το Δημήτρη κανένας δεν το ξέρει. Δημήτρη ήταν ο Παπαπέτρου. Ολοι στο γραφείο μας και στο Ντόλτσε, τον φώναζαν Δημήτρη. Να εδώ είναι οι συνάδελφοί μας, ρωτήστε τους.

Η κοπέλα από το ζευγάρι έχει αλλάξει χρώμα, καθώς με γνώριζε από παλιά.

- Επιμένετε; ρωτάει και τους δυο ο Διοικητής, αφήνοντας τους συναδέλφους μου.

- Ούτε συζήτηση, απαντάει ο νεαρός, ψύχραιμα.

- Κείνη τη στιγμή ο Συνταγματάρχης απευθύνεται σε μένα;

- Ε! Τα βρήκατε εσείς οι τρεις;

- Επιμένουν όμως ότι «η φωνή είναι η ίδια», παρεμβαίνει ο Διοικητής, προτού προλάβω να αρθρώσω λέξη. Άλλαξαν την κατάθεση τους

- Και ναι και όχι, συμπληρώνει ο νεαρός. Είπαμε περίπου.

Το κορίτσι στέκεται σιωπηλό. Είναι δύσκολη η θέση του.

- Τότε τι φάχνουμε για Δημήτρηδες, και χάσαμε τόσο πολύτιμο χρόνο. Η σημαση δε φάνηκε ακόμα. Αποτυπώματα δεν πήραμε. Τα αίματα κάτω σε λίγο θα εξαφανιστούν. Ήδη ανακατεύτηκαν με τα πατήματα όλων αυτών που ήρθαν και κοντεύουν να χαθούν. Πριν αρχίσουμε αυτά εδώ θάπρεπε νάχαμε τελειώσει με όλα τ'άλλα. Τσαπατσουλοδουλειές απ'την αρχή. Γιατί δεν εξετάσαμε όλους τους κάτοικους του πρώτου πατώματος και δεν ερευνήσαμε τα διαμερίσματα ένα-ένα... Κρατάμε μέσα και τον άνθρωπο. Μ' εντελώς αόριστη δικαιολογία. Οι συνάδελφοι του που ήρθαν εδώ ξεκαθάρισαν ότι όλοι στην εφημερίδα τον λέγανε Τάκη.

Ο Διοικητής προσπαθεί με χειρονομίες να «σταματήσει» τις αντιρρήσεις του Συνταγματάρχη δείχνοντας του πώς η πόρτα του δικού μας δωματίου είναι ανοιχτή. Και γω βρίσκομαι όρθιος εκεί. Ο Συνταγματάρχης πλησιάζει την πόρτα, με βλέπει, χαμογελάει και μου λέει.

- Κλείστε παρακαλώ την πόρτα. Σε πέντε λεπτά θα σας φωνάξουμε

και σας. Είναι εδώ συνάδελφοι σας από την εφημερίδα.

- Καλά, λέω. Δεν πειράζει και τόσο. Περιμένω. Κάνετε τη δουλειά σας. Εδώ χάθηκε ένας άνθρωπος... Και προτού κλείσω την πόρτα συμπληρώνω. «Πως το δέχτηκαν οι συνάδελφοι μου; Επρεπε να φέρετε όλο το τμήμα της εφημερίδας».

Αμέσως όμως σκέφτομαι «Γιατί λέω τόσα πολλά, ποιος με υποχρεώνει;»

- Ναι, λέει ο Συνταγματάρχης. Οι συνάδελφοι σας από την εφημερίδα είναι αναστατωμένοι. Δε μπορούν να το πιστέψουν. Κι αυτοί, σαν εσάς. Τώρα, παρακαλώ κλείστε την πόρτα και περιμένετε πέντε λεπτά. Δυστυχώς, δεν είναι σε θέση να βεβαιώσουν το άλλοθι σας.

Πειθαρχώ. Αλλά νοιώθω καταπίεση με την ιδέα ότι το «αλλοθι» μου εξακολουθεί να τους απασχολεί. Και δεν γίνομαι πιστευτός. Γυρίζω πίσω στη θέση μου, δίπλα στον «μουτρά». Εκείνη τη στιγμή υποψιάζομαι ότι ο τύπος είναι αστυνομικός Άνθρωπος του Διοικητή. Παρακολουθεί τις κινήσεις μου αλλά δεν αντιδράει σε τίποτα. Αδιαφορεί για αυτά που γίνονται έξω από το δωμάτιο.

Όταν ξαναπήγα δίπλα του, διακόπτει αιφνίδια την σιωπή του κι αρχίζει μια περίεργη φλυαρία. Δείχνει κουβέντες που δεν καταλαβαίνω, ίσως για να με προκαλέσει να φωνάξω, το δωμάτιο είναι τεκές, έχει φλομώνει στους καπνούς των τσιγάρων του. Πνίγομαι κι αισθάνομαι ζάλη, χτύπησε φαίνεται το αυχενικό σύνδρομο που με βασανίζει.

Όταν σε λίγο με φωνάζουν να βγω έξω, το σκηνικό έχει αλλάξει.

Έχει ανοίξει και μια άλλη πόρτα του διαμερίσματος που οδηγεί στο σαλόνι. Εκεί από την πρώτη ματιά, πιάνω να βρίσκονται δυο ένστολοι κάροφύλακες, που κάθονται πίσω από αντίστοιχα τραπεζάκια, έχοντας απέναντι τους κάποιον και γράφουν καταθέσεις. Ο Διοικητής πάει κι έρχεται. Διατάσσει να γράφονται οι απαντήσεις και προσδιορίζει «το πως».

Υποψιάζομαι ότι δίνει κατεύθυνση στην ανάκριση και τη χρωματίζει.

Μέτ-Μωαμέτ πάει να με βγάλει δολοφόνο του συναδέλφου μου. Με κοιτάζει με σμιχτά τα φρύδια, αγριεμένος. Και σε λίγο έρχεται κοντά μου. Με βάζει να καθίσω, στην άλλη άκρη της γωνιάς του χώλλ, για να μην ακούω, και να μη βλέπω. Νοιώθω εγκαταλειμένος στα χέρια του βασανιστή μου. Με θεωρεί ένοχο. Μου φέρεται σαν άθυρμα και με ταπεινώνει συνέχεια. Και εγώ αδυνατώ με τους όρους του να υποστηρίξω την αθωότητα μου. Σκέφτομαι ότι υπάρχουν και «τα ανθρώπινα δικαιώματα». Πού θα τα βρω; Που είναι τώρα ναρθούνε δίπλα μου, να με βοηθήσουν.

Από τους συναδέλφους μου έχουν μείνει μόνο οι δυο. Και είναι αυ-

τοί που μέσα ανακρίνονται. Είναι τρακαρισμένοι. Συγκεντρωμένοι σ' αυτά που τους ρωτάνε, αδιαφορούν για το δικό μου μαρτύριο. Έτσι όπως τους είδα προ ολίγου είμαι βέβαιος πως θα με θάψουν ζωντανό. Ψιλοφιλιάζομαι ότι ο Διοικητής επιλέγοντας για μάρτυρες αυτούς τους δύο, είχε τις πληροφορίες του. Στην εφημερίδα αυτοί οι δύο μόνιμα υπόσκαπταν τη δουλειά μου.

Σε έναν από τους δυο ακούω να επιμένουν σε κάποια συζήτηση του για «δικαστικό άλλοθι». Και φωνάζουν. Ο Διοικητής κάθεται πάνω τους και κατευθύνει το γράψιμο της απάντησης. «Πριν από δέκα πέντε μέρες» τονίζει επιμένοντας...

Πραγματικά. Μαζί μου είχε κάνει ο συνάδελφος αυτός τη συζήτηση εδώ και μήνες. Το θυμάμαι. Στο Δικαστικό ήμουνα. Ποιον άλλον θα ρωτούσε ο άνθρωπος, για το «δικαστικό άλλοθι». Γιατί τώρα οι μήνες γίνονταν δέκα πέντε μέρες;

Θέλω να διαμαρτυρηθώ. Φοβάμαι ότι θα με απομακρύνουν περισσότερο για να μην ακούω. Και το βουλώνω, αλλά νοιώθω εξαντλημένος. Πού θα πάει αυτό το μπλέξιμο;

Πνίγομαι.

-Θυμάμαι αυτά που είπε προ ολίγου ο Συνταγματάρχης για τις παραλείψεις της Ανάκρισης. Συμπεραίνω ότι η ανάκριση είναι κατευθυνόμενη από το Διοικητή για πρόβλημα υπαρκτικό, προσωπικά δικό του. Και μάλιστα πρόβλημα μεγάλης έντασης, που μπορεί να τον παρασύρει στ' άκρα. Θα μείνει στη δουλειά του ή θα τον πετάξουν σα στημένο πατσαβούρι. Κι από πάνω θα τον θεωρήσουν και δολοφόνο του Παπαπέτρου. Έπειτα σκέφτομαι ότι βρίσκομαι εδώ από μια παρεξήγηση. Νόμισε το κορίτσι ότι το «θύμα απευθύνονταν δήθεν σε μένα». Και ο Διοικητής ακούμπησε πάνω στην ιδέα αυτή (που τον βόλεψε). Ότι το θύμα ήταν αυτός που ζήτησε το σφυρί από το δολοφόνο (που και τον λέγανε Δημήτρη) «Μας έκαναν και τρέχαμε για Δημήτρηδες». Ενώ με τη διευκρίνιση που φαίνεται ότι έκαναν τώρα τα δυο παιδιά (οι μάρτυρες «επιμένουν ότι η φωνή είναι η ίδια. Άλλαξαν όμως την κατάθεση τους») αποδεικνύονταν ότι σε κάποια φάση του τσακωμού μάλλον το αντίθετο έγινε. Ο δολοφόνος ζήτησε από το θύμα, τον Παπαπέτρου, που κι αυτόν, τον λέγανε Δημήτρη, το σφυρί με το οποίο το θύμα απειλούσε το δολοφόνο. Κι έτσι τον έφερε σε θέση άμυνας ερεθίζοντάς τον, ώσπου ο άλλος «του το άρπαξε από τα χέρια, έξαλλος, σ' ακραία κατάσταση και του το κοπάνισε στο κεφάλι» Φως φανάρι. Κι ένα μικρό παιδί το καταλαβαίνει. Εκατόν δυο σφυριές. Παρόλα αυτά ο Διοικητής ενισχύει την κατηγορία εναντίον μου, επειδή προ μηνών ο συνάδελφος μου ζήτηγε να μάθει από μένα τι σημαίνει: άλλοθι. Πήρε κατήφορο και δεν εννοεί να σταματήσει. Τον βολεύει η συζή-

τηση μου με το συνάδερφο να έχει γίνει, πριν από δεκαπέντε μέρες και "την κάνει". Είναι πιο κοντά στην υπόθεση.

Ο Συνταγματάρχης έδωξε τώρα, από το μυαλό του το Δημήτρη, αλλά πάνε να του σφηνώσουνε «κουβέντα μου για το άλλοθι πριν από δέκα πέντε (δήθεν) μέρες και την ομοιότητα της φωνής μου».

Ο Συνταγματάρχης ωστόσο, επιμένει ότι «η Ανάκριση είναι λειψή, είναι σκάρτη».

Εγώ, από την άλλη μεριά έκανα τους δικούς μου συλλογισμούς. Γιατί να μην υποψιαστεί κανένας και αυτά τα δυο παιδιά, νοικάρηδες καθώς ήτανε του Παπαπέτρου Σκληρός βέβαια, διαπραγματευτής, σ' όλες τις δουλειές του ο Παπαπέτρου. Δοσοληψίες είχαν αυτοί μαζί του, ο ένας απ' αυτούς μάλιστα κάθονταν και στο πρώτο πάτωμα... Οι νοικάρηδες χρωστάνε νοίκια, απειλούνται με εξώσεις, η κόντρα είναι ακραία (Ξέρετε τι θα πει ξεσπίτωμα;), μπορεί να φτάσει και σε σκοτωμό. Αλλά και αν κανένα από τα δυο αυτά παιδιά δεν ήταν ο δολοφόνος, μέσα στην ίδια πολυκατοικία, την πολυκατοικία του Παπαπέτρου, κάθονται τόσοι νοικάρηδες και ειδικά στον πρώτο όροφο πούναι διασκευασμένος σε γκαρσονιέρες, θα κάθονται τουλάχιστον τέσσερις πιθανοί δολοφόνοι... γιατί δεν εξετάζονται; Από τόσο αίμα που χύθηκε με τις τόσες σφυριές που πέσανε, και μάλιστα στο κεφάλι, τα παπούτσια του δολοφόνου, τα χέρια του και τα ρούχα του δεν θα ήταν πνιγμένα στο αίμα του Παπαπέτρου; Δεν άφησαν αποτυπώματα; Πότε πρόλαβαν να καθαριστούν; Το μήκος της πατούσας δεν είναι ένας μάρτυρας σίγουρος; Γιατί όλα αυτά παραλήφθησαν και πήγανε κατευθείαν στο «Δημήτρη» και σε μια παλιά κουβέντα, γύρω από το άλλοθι; Η μεροληψία του Διοικητή προδίδει ότι αλλού το πάει ο δόλιος. Ποιος αποκλείει να είναι δολοφόνος κι ο ίδιος ο Διοικητής που με τον Παπαπέτρου από καιρό είχαν μεγάλες κόντρες, ή τέλος ένα από τα όργανα του; Ευτυχώς που ο Συνταγματάρχης κάτι ψιλιάστηκε. Και τον πήρε με το «σκουπόξυλο»

Αυτά όλα είναι η αισιόδοξη πλευρά του θέματος, εγώ όμως παρ' όλα αυτά νοιώθω παγιδευμένος.

Έξω από το Διαμέρισμα είναι συγκεντρωμένος κόσμος και περιμένει. Υπολογίζω ότι ανάμεσα σ' αυτούς είναι και κάποιοι από τη δική μου εφημερίδα. Ακούγεται μέσα, σε μας, η μουρμούρα, και πότε-πότε κάποιες εκρήξεις ανυπομονησίας. Ο Διοικητής παρατάει κάθε τόσο την Ανάκριση και πάει μέχρι την πόρτα για να καθησυχάσει τους απέξω. «Σε δέκα λεφτά θα ομολογήσει»

Φαίνεται πως ο ίδιος προκάλεσε τη συγκέντρωση για να γίνει ντόρος γύρω από το κατόρθωμά του. Δημόσιες σχέσεις.

Τάχουν κι όλες χοντροκόψει με τον Συνταγματάρχη για αυτές τις «φι-

γούρες» του. Κι όταν διασταυρώνονται στο «πέρα δώθε», ακούγονται άγρια ξεφωνητά.

Με τον Συνταγματάρχη εγώ μάλλον τα πάω καλά. Μου φέρεται ευγενικά, μου μιλάει στον πληθυντικό.

Χρόνος κενός.

Απρόσμενα, ο Συνταγματάρχης σηκώνεται κι ετοιμάζεται να φύγει.

Κοντοστέκεται λίγο κι απευθυνόμενος σε μένα λέει.

- Θα φύγετε και σεις τώρα. Μαζί μου. Αλλά να ξέρετε ότι θα είστε στη διάθεση της Αστυνομίας, οποτεδήποτε σας χρειαστεί.

- Ευχαριστώ πολύ του λέω και τον ακολουθώ στην έξοδο.

Από πίσω μας έρχεται κι ο Διοικητής.

Ανοίγοντας την πόρτα, ένα λεφούσι από δημοσιογράφους πέφτει πάνω μας. Ο Συνταγματάρχης τους ανακοινώνει ότι η ανάκριση δεν κατάληξε σε συμπεράσματα. Θα εξετασθούν και άλλοι μάρτυρες. Περισσότερα, ίσως έχει να σας πει ο κ. Διοικητής.

Ο Διοικητής επαναλαμβάνει τα ίδια και τους παρακαλεί να φύγουν για να αρχίσει η πολυκατοικία να λειτουργεί. «Διαμαρτύρονται οι ένοικοι», τονίζει.

Εμφανίζεται ο θυρωρός με κάτι κλειδιά και κατσαβίδια. Ένας δημοσιογράφος ηλικιωμένος που κάθονταν στο πρώτο σκαλί του πλατύσκαλου, φωνάζει

- Θα βάλετε να δουλέψει κι ο ανελκυστήρας;

- Ναι, βέβαια, απαντάει ο Διοικητής.

- Μα πώς γίνεται, Μέσα έχει αίματα, με πατημασιές. Ίχνη σοβαρά.

Δεν αποκλείεται κάποια απ'αυτά να είναι και του δολοφόνου. Συνεργεία αποτυπωμάτων δεν είδαμε να έλθει ακόμα.

- Για σιάσου του λέει ο Διοικητής, πώς λέγεσαι; Δεν περνάς από μένα να μας πείς και συ τι ξέρεις.

- Ευχαρίστως, λέει ο συνάδερφος. Και σηκώθηκε.

- Περίμενε, περίμενε, λέει βιαστικά ο Διοικητής θα σε φωνάξουμε. Μη φύγεις από δω. Και ξαναγύρισε στο διαμέρισμα μόνος.

Ακούγεται ένας δυνατός πάταγος. Ο θυρωρός της δικής μας πολυκατοικίας φαίνεται ότι ξεκίνησε τον δικό μας ανελκυστήρα, που είχε μέρες να δουλέψει. Και ήταν το πρόβλημα μου αυτό τον καιρό, που είχα π'ονους στο γόνατο. Μου κόβεται όμως η ανάσα καθώς ακόμα δεν ξέκοψα από την πολυκατοικία του Παπαπέτρου και βλέπω το θυρωρό της ν' ανοίγει την πόρτα και να βρίσκεται στο κενό. Κατρακυλάει μέσα στο πηγάδι του ανελκυστήρα. Χάνεται στο κενό. Γκρεμοτσακίζεται ο άν-

θρωπος. Φωνάζω «Βοήθεια»

Ένα μικρό παιδί έξω από το σπίτι μου φωνάζει κι αυτό «βοήθεια»... Κάτι συμβαίνει. Πετάγομαι όρθιος και πάω στο παράθυρο να δω. Κείνη τη στιγμή συνειδητοποιώ ότι είμαι στο δωμάτιο μου, μισόγυμνος. Μόλις ξύπνησα.

Είχε ξημερώσει για καλά. Από τα πρόσωπα που με παίδευαν στον εφιάλτη μου δε φαίνεται κανένα. Σαν να ήταν επισκέπτες σπίτι μου και φύγανε κανονικά, πρωί-πρωί όλοι μαζί από την πόρτα. Ήταν τόσο αληθινοί που είναι αδύνατο να πιστέψω ότι δεν ήταν και ζωντανοί, και δεν ήταν δίπλα μου προ ολίγου.

Είμαι μόνος. Γιομάτος ερωτηματικά! Νοιώθω σα λαγός κρυμμένος στο βάτο. Κι απέξω το Διοικητή με δίκαννο... Θάχε στ' αλήθεια ενδιαφέρον αν τούτη τη στιγμή έβλεπα ζωντανό μπροστά μου τον Διοικητή, αυτό το περίεργο ζώο. Το γιομάτο ακατέργαστο εγκοιμισμό και αίσθηση φασιστικής εξουσίας. Δεν είναι εύκολο, παρ' όλα αυτά να τον κάνω πέρα. Η ιδέα ότι κρατάει το δίκαννο (Ποιος στ' αλήθεια θα μπορούσε να του το αφαιρέσει;) και μπορεί ανά πάσα στιγμή να μου τη «δώσει», με μουδιάζει. Με κρατάει παγιδευμένο στο κρεβάτι.

Αρνιέμαι να το εγκαταλείψω τόσο νωρίς... Ωστόσο υπάρχουν δουλειές που με περιμένουν. Πέρασε η ώρα. Και στο μυαλό μου καρφώνεται η σκέψη «Ο Παπαπέτρου; Τι γίνεται ο φίλος μου ο Παπαπέτρου; Μήπως την ώρα που τον είχα στον εφιάλτη μου «πεθαμένο» αισθάνονταν κι αυτός τίποτα; Ο εφιάλτης μου έχει κάποια σχέση με την πραγματικότητα; Υπάρχει κάποιο «φρέυμα» που συνδέει αυτά τα δυο; Δεν πιστεύω, γενικότερα, στο συσχετισμό και σ' αυτές τις μυστηριακές υπόγειες δυνάμεις. Δικό μου αποκλειστικά, είναι το πρόβλημα... Έχω κάποιες ενοχές και κάποιες τριφλίες. Κάποια υπαρξιακά αδιέξοδα.

Συγκεντρώνομαι λίγο και τηλεφωνώ στο γραφείο μου να ιδώ τι γίνεται, με τον Παπαπέτρου και με την ευκαιρία ρωτώ αν είμαι χρεωμένος για ρεπορτάζ σήμερα.

Η Τηλεφωνήτρια μόλις ανάφερα το όνομα του Παπαπέτρου, μου λέει «Δίπλα μου είναι σας τον δίνω»

Γελάω αυθόρμητα.

-Είμαι ο δολοφόνος σου, του λέω. Χτες βράδυ σε κατακρεούργησα.

-Τι λες, μου λέει, είσαι με τα καλά σου. Σούστριψε; Πρωί-πρωί με γρουσουζέβης. Χτες το βράδυ με είχε ο Διοικητής Ασφαλείας στο Γραφείο του μέχρι της δύο το πρωί και μούβγαλε το λάδι.

Μένω σύξυλος. Αποσβολωμένος. Δεν του λέω τίποτα για τον εφιάλτη μου.

-Θέλω να σε δώ. Του λέω. Θα μείνεις στο γραφείο καμμιά ώρα, να

τα πούμε.

- Ελα μου λέει. Εδώ θάμαι. Σήμερα έχουμε μεγάλο νταβαντούρι.

- Έρχομαι, του λέω.

Σε τρία τέταρτα φθάνω στα γραφεία της εφημερίδας. Η τηλεφωνήτρια με κοιτάζει έκπληκτη

- Σήμερα και σεις; Τι σας έπιασε όλους. Δεν είναι η μέρα σας

- Έκτακτο Δρομολόγιο, της λέω.

Χαμογελάει, κουνώντας το κεφάλι της

- Κάθε μέρα μου λέτε το ίδιο, λέει.

Με τον ανελκυστήρα ανεβαίνω στο δεύτερο πάτωμα, που είναι τα γραφεία μας. Μεγάλο νταβατούρι πραγματικά. Όλοι οι συνάδερφοι επί ποδός πολέμου. Ρωτώ για τον Παπαπέτρου.

- Είναι μέσα, με τους άλλους, μου λένε, δείχνοντας το γραφείο του Αρχισυντάκτη.

- Τι συμβαίνει. Γιατί είσθε δω;

- Δεν έμαθες τίποτα;

- Τι να μάθω;

- Απ' αυτά που γράφει η εφημερίδα μας για την Οδό Αχαρνών, πήρε φόκο ο Εισαγγελέας κι' έρχεται σήμερα να δει τα στοιχεία που συγκέντρωσε ο Παπαπέτρου. Σε λίγο θάρθει και όλη η μαφία της Ασφάλειας, ο Διοικητής και οι παραστεκόμενοι του. Μέχρι τώρα δεν τους καίγονταν καρφί. «Δε βαριέσαι, ας γράφουν» Μόλις όμως μπήκαν ονόματα, ημερομηνίες, και συγκεκριμένες αναμίξεις του καθενός στο αλισβερίσι των μπορντέλων της οδού Αχαρνών, (έμαθαν και την κινητοποίηση του εισαγγελέα), έγιναν μπουρλότο. Τώρα θα δουν πόσα απίδια κρατάει ο σάκκος.

Ήταν πραγματικά μεγάλη επιτυχία του Παπαπέτρου και της ομάδας του. Τον ζήλευα από μέρες. Θάθελα να βρίσκομαι σ' αυτό το τίμ. Ξέρω βέβαια. Πάταγαν και επικίνδυνες κακοτοπιές. Αυτό έχει τη γοητεία του στη δημοσιογραφία και το 'λεγα από παλιά στον Παπαπέτρο. Υπάρχουν μέσα στην Ασφάλεια κάτι θεριά, βρώμικα μέχρι τα κόκαλα, πωρωμένα ίσαμε κει που δεν πάει άλλο εξυπηρετώντας κάθε φορά τις λαθροχειρίες της εξουσίας, έχουνε αποχτήσει ένα είδος παχυδερμικού απυρόβλητου. Και χώνονται παντού και «με τα όλα τους». Τις περισσότερες φορές χωρίς σοβαρές αιτίες. Τώρα τελευταία μάλιστα (ας όψεται η καταναλωτική κοινωνία), για να βγάλουν χρήματα, σε δουλειές που μόνο υπόκοσμος της κοινωνίας «παρεπιδημεί». Όλοι αυτοί δεν τόχουν σε τίποτα να σε φάνε ίσαμε που να πεις «πιτς φυτίλι»

Πήγα μέχρι την πόρτα του Αρχισυντάκτη, για να μάθω πόση ώρα θα καθήσει ο Παπαπέτρου μέσα... Κατάλαβα ότι θάτανε μάλλον γκάφα

μεγάλης ολκής αν έκανα απόπειρα να τους διακόψω. Σύγκρινα το δικό μου θέμα (ο εφιάλτης και η πλάκα του) με τη σκοτούρα που είχαν οι συνάδελφοι μου τώρα μέσα στον Αρχισυντάκτη. Και βιάστηκα να απομακρυνθώ από την πόρτα του, για να μη γελοιοποιηθώ κι απέναντι στον εαυτό μου. Ωστόσο το μυαλό μου δεν ήθελε να με απαλλάξει, από την εικόνα του ανένδοτου Διοικητή (Του Διοικητή που κρατάει καραμπίνα τώρα) και τη λαχτάρα μου για να βρω άλλοθι. Και πάνω κει θυμήθηκα ότι πρώτος και σημαντικότερος στην έρευνα του Παπαπέτρου για την οδό Αχαρνών ήταν αυτός ο ίδιος, που άλλες εφημερίδες έγραψαν ότι δεν ήταν η πρώτη φορά που φιγούραρε το όνομα του ανακατεμένο σε τέτοιες βρωμοιστορίες, κι έπρεπε να τον πάρει η «κάθαρση». Τον είχα-νε γράψει και την άλλη φορά και γλίτωσε παρά τρίχα.

- Για κάτσε να τον απολαύσουμε, σκέφτηκα χαιρέκαρα, αν θα είναι μέσα σ' αυτούς που θάρθουνε. Το ύφος του θάνατι το ίδιο, ηλίθια ανένδοτο, φασιστικό, χωροφυλακίστικο, ή η σκέψη ότι τώρα «τέλειωσαν τα ψέματα» θα του κατεβάσει κάπως το φρύδι, και θα του «σπάσει τον τσαμπουκά»; Κείνη τη στιγμή ανοίγει η πόρτα του Αρχισυντάκτη και βγαίνει από μέσα ο συνάδελφος. Τραυλός. Βιάζομαι να τον ρωτήσω τι γίνεται μέσα κι αν θ' αργήσουνε πολύ.

- Άστα, πνιγόμαστε. Θα μας πάρει καμμιά ώρα ακόμα, νομίζω. Κι έπειτα θαρθεί ο Εισαγγελέας. Καλές δώδεκα, λογάριασε. Αργότερα ίσως. Ενωρίτερα μάλλον όχι. Εσύ τη γλίτωσες, έλειπες το πρωί.

Κοιτάζω το ρολόι μου. Εννέα και μισή. «Τι κάνω τώρα;»

- Δεν πάμε για καφέ στο μπαρ απέναντι

- Όχι μου λέει, είμαι δεσμευμένος. Έλα εσύ για λίγο στο δικό μου γραφείο, να τα πούμε. Και πας έπειτα στο μπαρ.

Τον ακολουθώ, και πριν ακόμα καθίσουμε μου λέει.

- Εσύ από την Ασφάλεια δεν είχες μέχρι σήμερα καμμιά ενόχληση;

Τον κοιτάξα στα μάτια χαμογελαστά, έτοιμος να του ξεφουρνίσω το βραδυνό μου εφιάλτη. Αλλά την τελευταία στιγμή, όπως τον έβλεπα φουριόζο, κουρασμένο κι έτοιμο να ξαναγυρίσει στον Αρχισυντάκτη, (μάζευε κάτι χαρτιά από το τραπέζι του) συγκρατήθηκα

- Όχι. Γιατί;

- Γιατί εμένα και τον Παπαπέτρου, τον τελευταίο καιρό, μας ταράξανε στην παρακολούθηση και στα δήθεν «Ελάτε να τα πούμε από τα γραφεία». Και να μας ρωτάνε εκεί επί ώρες για ένα σωρό μπαρούφες, με τι ασχολείται ο ένας και ο άλλος, στην εφημερίδα, εσύ προ παντός και κάτι άλλοι, παλιοί αριστεροί, να μου βάζουνε μπηχτές για τον Παπαπέτρο, «πως τάβγαλε τα λεφτά» ... ακόμα κι αν είναι γκαϊή με ρώτησαν τα κτήνη. Για τις σχέσεις μεταξύ μας, αν τρωγόμαστε κλπ

- Και δεν τους διαολοστείλατε, τους λεμέδες

- Όχι. Η εντολή από τον Αρχισυντάκτη ήτανε «Να κρατάτε την ψυχραιμία σας, ίσαμε που να βγάλουμε στο μείντάνι όλη τη βρώμα»

Από όλα αυτά, είχα ακούσει από συναδέλφους διάφορα. Την καμπάνια για τα σπίτια της οδού Αχαρνών όμως την παρακολουθούσα από κοντά. Δυστυχώς τον Τραυλό και τον Παπαπέτρου, ήτανε σοβαρά απασχολημένοι τον τελευταίο καιρό, και σπάνια τους έβλεπα Άκουγα όμως από τους μικρούς (έτσι: λέμε τους πρωτοείσακτους δημοσιογράφους) πολλά πράγματα της «αρβύλας». Επεμβάσεις «άνωθεν»! Πολιτικά παρασκήνια. Κλείσιμο της εφημερίδας, αλλαγή διεύθυνσης, απομάκρυνσης του Παπαπέτρου από το τμήμα του «πιθανότατα κι από την εφημερίδα, μηνύσεις για συκοφαντία, ξυλοδαρμούς στο δρόμο από «φουσκωτούς», των οίκων ανοχής ή των προστατών τους; Έμμεση ανοχή της Ασφάλειας χωροφυλακίστικα κόλπα κλπ

- Θα καθήσω καίγω να δω τι θα γίνει. Σε παρακαλώ πέστο στο Δημήτρη γιατί έχουμε ραντεβού, θα τον περιμένω απέναντι στο μπαρ.

Μέσα από τις βιτρίνες του μπαρ βλέπω απέναντι την είσοδο των γραφείων της εφημερίδας. Σκέφτομαι πολλές φορές στη ζωή μου, πέρασα αυτή την είσοδο. Πότε χαρούμενος, πότε απογοητευμένος, έτοιμος να τα βροντήσω όλα κάτω και να πάω αλλού να βρω την τύχη μου. Και μ' έσωζε αυτό εδώ το μπαρ, οι φίλοι μου, οι συζητήσεις, η ατμόσφαιρα. Θυμάμαι και τις πρώτες μέρες που έφερνα τη συνεργασία μου στον Αρχισυντάκτη και περίμενα όρθιος απέναντι, να' δω τη φάτσα του. Πέρανε το κείμενο σταυρωτά και γρήγορα. Ανέκφραστος όσο διάβαζε. Σε κοίταζε στα μάτια όταν έφτανε στο τέλος, για δυο τρία δευτερόλεπτα και τελικά, χαμογέλαγε ή μούτρωνε. Από κει άρχιζε το μαρτύριο. Και ο ανήρωος της δημοσιογραφίας.

Σήμερα το μπαρ έχει κάποιους καινούριους πελάτες. Οι γνωστοί είναι ελάχιστοι. Τη στιγμή που έμπαινα με κοίταζαν στα μάτια περιμένοντας, καθώς κατάλαβα, να τους δώσω κάποια εξήγηση στην «έκπληξη», που ούτε και τα γκαρσόνια ήταν σε θέση να βοηθήσουν.

Με την πρώτη ματιά κατάλαβα ότι οι καινούριοι ήταν παιδιά του Διοικητή. Οι προπομποί του. Πάσαρα στο γκαρσόνι, ότι αναμένεται ο Διοικητής της Ασφάλειας απέναντι, κι αυτός με το δικό του τρόπο το διάδωσε. Οι πιο πολλοί μαθαίνοντας το «μυστικό», τους γύρισαν τις πλάτες. Επιδεικτικά οι περισσότεροι. Το μπαρ εκτός από μας, συγκέντρωνε ανθρώπους μ' ελεύθερα μυαλά και αμφισβητίες. Ο Ταμπής του μαγαζιού, άφησε το τεζάκι του κι ήρθε να με ρωτήσει δήθεν αν ήμουν ευχαριστημένος από τον καφέ γιατί είχε αλλάξει προμηθευτή. Ψέματα. Ήρθε για να μου πει ότι ο ένας απ' αυτούς έρχεται τακτικά στο μαγα-

ζί, και κοιτάζει μόνιμα απέναντι.. «Χαφιέδες!» Ψιθύρισε κουνώντας το κεφάλι και μορφάζοντας περιφρονητικά, πήγε ξανά στο πόστο του.

Έμεινα μόνος πίνοντας τον καφέ μου και διαβάζοντας τις εφημερίδες του μαγαζιού πάνω από μια ώρα, οπότε ακούω γύρω μου αναταραχή και κοιτάζω απέναντι, που κοιτάζαν όλοι.

Ο Διοικητής έμπαινε στα γραφεία της εφημερίδας κι ακολουθούσε πίσω του η συνοδεία. Όλοι αυταρχικοί, σιωπηλοί, βιαστικοί, και σφιγμένοι.

Θάλεγα επιθετικοί. «Δεν επιτρέπουν σε κανένα να τους αμφισβητήσει την «εξουσία». Παρατηρώ, κι όσο μπορώ να βλέπω από κει που κάθομαι, φαίνεται ότι δε χωράνε όλοι στο ασανσέρ και χωρίζουνε. Μπαίνει πρώτος ο Διοικητής με τρεις άλλους. Και έξω μένουν οι υπόλοιποι πέντε. Οι τέσσερις απ' αυτούς βιάζονται κι ανεβαίνουν με τα πόδια. Ο τελευταίος κάθεται στην εξώπορτα, φύλακας. Τι έννοια έχει

Κάνοντας τη σκέψη ότι τώρα ίσως ο Παπαπέτρου μπορεί και νάχει μείνει λέφτερος, ξαναγύρισα στην εφημερίδα. Στην είσοδο μπάστακας ο άνθρωπος του Διοικητή. Με εμπόδισε να περάσω κι από την εξώπορτα. Του είπα ποιος είμαι, του έδειξα ταυτότητα, έδειχνε ανένδοτος. Στο τέλος βγάζει από τη τσέπη του ένα μακρύ κατάλογο με ονόματα. Κοιτάζει με προσοχή και μου επιτρέπει να παρω το ασανσέρ και να ανεβώ.

Στο διάδρομο του πλατύσκαλου μαζεμένοι οι συνοδοί του «Διοικητή» κι από μέσα ψυχία. Προτού στρίψω για το γραφείο μου, ανοίγει η πόρτα του Αρχισυντάκτη και προβάλλει ο Παπαπέτρου. Χαμογελαστός. Του κάνα λόγιο «τι γίνεται;» Μου δείχνει να κατευθυνθώ προς το γραφείο του. Και πηγαίνω.

- Ουφ, με σκιάσανε. Δεν ξέρεις σε τι κατάσταση είμαι'

- Τηλεφώνησα για καφέ δικό σου. Εγώ πήρα προ ολίγου, περιμένοντάς σε

- Καλά έκανες. Δεν θάταν άσχημος. Έτσι όπως είμαι τώρα, μη μου ζητάς να μιλήσουμε για το τι γίνεται μέσα. Αν έχεις τίποτ' άλλο να μου πεις να γελάσουμε, πέστο μου, γιατί αλλιώς θα τα τινάξω

Ωστόσο με μια βαθιά ανάσα «ξεσπαθώνει»...

Βρίζει το Διοικητή, που δε σέβεται κανέναν. «Μπήκε μέσα στο γραφείο, το κτήνος, σα να πατούσε στα χωράφια του, αγριοκοιτάζοντας τον Αρχισυντάκτη, και μένανε που καθόμουν δίπλα του... Την εισαγγελέα ούτε που την χαιρέτησε... Ο Αρχισυντάκτης χαμογέλαγε ατάραχος, ακουμπώντας το δεξί του χέρι πάνω στο φάκελο που του είχαμε προσκομίσει ο Τραυλός και γω, γιομάτο στοιχεία. Τώρα τον είχαμε στο χέρι. Οι δυο άνθρωποι του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως (προϊστάμενοι του Διοικητή που είχαν φτάσει γρηγορότερα, για να μιλήσουν με την Εισαγγελέα) κάνουν πλάτες σε όλο το σώμα της Αστυνομίας. Και δεν έβγαζαν άχνα. Η

Εισαγγελέας είναι ουδέτερη. Κάνει ερωτήσεις και σημειώνει συνέχεια. Κάποια στιγμή εγώ θεωρήθηκα άχρηστος σ' αυτή τη φάση από τον Αρχισυντάκτη και παρακλήθηκα να αποχωρήσω. «Αλλά να μην φύγω και να περιμένω στο γραφείο του». Το είπε επίτηδες ο Αρχισυντάκτης, γιατί η παρουσία μου εκεί ερέθιζε τον Διοικητή. Ο Τραυλός και οι άλλοι είχανε βγει ενωρίτερα.»

Ήρθε ο καφές από το μπαρ. Πίνει τις πρώτες γουλιές, ο Παπαπέτρου. Φαίνεται να ηρεμεί...

- Σε ειδοποίησαν ότι σε περιμένω; Έχεις ώρα για πλάκα σχετική.

- Ναι βέβαια. Κάτι υποψιάζομαι.

- Άκου λοιπόν και τα δικά μου. Δεν ξέρω πως θα τα βρεις, αλλά χτες βράδυ είχα μεγάλη περιπέτεια στον ύπνο μου. Σε βρήκαν σκοτωμένο σπίτι σου και ο Διοικητής θεώρησε μένα ως δολοφόνο σου. Με ειδοποίησαν λοιπόν και πήγα σπίτι σου ανυποψίαστος για το «γεγονός»... Εκεί ήταν πλήθος κόσμου... Ο Διοικητής κι ένας Συνταγματάρχης. Αγνώστος. Ο Διοικητής λύκος εναντίον μου, απτήν αρχή έδειξε σίγουρος ότι είμαι γω ο Δολοφόνος.

- Για πέσμου, πεσμου. Το θέμα είναι πολύ ενδιαφέρον, αν σκεφτείς ότι εμένα χτες το βράδυ με είχε ο Διοικητής στο γραφείο του δυόμιση ώρες και με ρώταγε έτοιμος να με σφάζει, διαφορά, και προ παντός για το δικό σου ρόλο εδώ στην εφημερίδα. Είναι τσακάλι ο άτιμος. Και είμαι σίγουρος ότι αυτός βάζει και μου κάνουν ανώνυμα τηλεφωνήματα κάθε βράδυ. Και μ' απειλούν. Από καιρό παίρνω τα μέτρα μου. Και φοβάμαι... Καλά εγώ. Με τον κύριο Διοικητή έχουμε προηγούμενα. Του έχω μπει για τα καλά. Τα ίδια έκανε και στον Τραυλό. Όμως εσένα γιατί; Τι έχεις μαζί του; Εσύ είσαι έξω από το χορό.

- Εδώ σε θέλω. Τέτοιος εφιάλτης! Με διάλυσε κυριολεκτικά. Και να δεις από μέρες, όσο δυνάμωνε η καμπάνια για τα σπίτια της Αχαρνών, τόσο σφίγγονταν η δική μου καρδιά. Φαίνεται περίμενα αντεπίθεση της Ασφάλειας... Το περίεργο είναι ότι εγώ δεν ήξερα και πολλά πράγματα για την υπόθεση της οδού Αχαρνών, ότι είχα διαβάσει και είχα ακούσει από δω κι από κεί. Ξέρεις, έτυχε αυτό το μήνα να μην ιδωθούμε. Βέβαια ήξερα ποιοι από την εφημερίδα είχατε χρεωθεί το ρεπορτάζ, κι είχα κάθε μέρα την έγνοια σας. Διαισθανόμουν πως όλοι κινδυνεύουμε. Ο ένας περισσότερο από τον άλλο. Και το μυαλό μου επίμονα λογάριάζε από πού θα μας έρχονταν και ποιος θα μας έκανε τη ζημιά. Ήταν ένα είδος έμμονης Ιδέας. Κι αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να τραβήξει το υποσυνείδητο μου παραπέρα, και έτσι βρέθηκα να «γίνω γω» ο δολοφόνος «σου».

- Διαίσθηση με κάποιες παραισθησεις, συμπλήρωσε ο Παπαπέτρου.

Χωρίς άλλο. Αλλιώς δεν εξηγείται. Να υποθέσω ότι είναι απωθημένη επιθυμία σου να με ξαποστείλεις γρήγορα στον άλλο κόσμο; Δεν φτάνω ίσαμε κεί. Δεν έχεις λόγο. Η κατάσταση μου δεν είναι αξιοζήλευτη (Κι άρχισε να γελάει). Με το Διοικητή. Με το Διοικητή έχεις το πρόβλημα. Κι αυτός από την άλλη μεριά σε έχει βάλει στο μάτι. Και πως σε ανακάλυψε ο σατανάς μέσα στην άγρια νύχτα; Κάνε μου μια περιήληψη.

Και άρχισα να διηγούμαι μία-μία τις σκηνές, στρογγυλοποιώντας κάπως τα γεγονότα.

- Για στάσου, μου λέει κάπως απότομα ο Παπαλέτρου. Έτσι όπως μας τα λες, μου φαίνεται ότι αφηγείσαι μια παραλλαγή της δίκης Μάρκοβιτς. Οι παραισθήσεις που είπες προηγούμενα, μάλλον ήταν προσδιαγεγραμμένες στο υποσυνείδητο σου. Και τότε ήταν ο ίδιος Διοικητής. Και τότε οι εφημερίδες τον είχανε στριμώξει με τις παρανομίες και τις αυθαιρεσίες του. Κινδύνευε σοβαρά τότε η θέση του. Και θα πήγαινε φυλακή. Τάφερε όμως έτσι ο Διοικητής, έδωσε τέτοια κατεύθυνση στη δίκη, την έβαλε όλη μέσα σε τέτοια φάκα, που ούτε και οι δικαστές μπορούσαν να ξεφύγουν. Ποιος πίστεψε τότε αλήθεια, στην ενοχή του Μάρκοβιτς; Και ποιος είδε τις λοξοδρομήσεις και την ανώμαλη πορεία της ανάκρισης.

-Της δίκης Μάρκοβιτς! Καλά λες. Έχεις δίκιο. Πραγματικά! Τώρα που το λες και γω νομίζω ότι σα γνωστές μου φαίνονταν μία-μία οι σκηνές, χτες-βράδυ, έτσι που όταν γίνονταν το πρώτο επεισόδιο, ήξερα ποιο είναι το δεύτερο. Καταλαβαίνω πως χτες βράδυ στο υποσυνείδητο μου παίχτηκε χοντρό παιγνίδι. Κι αυτό ξαναζύμωσε την υπόθεση Μάρκοβιτς όπως την είχα μέσα μου γιατί με είχε εντυπωσιάσει. Απότι θυμάμαι ήταν μια υπόθεση που την παρακολούθησα καινούριος τότε δημοσιογράφος σε όλες τις φάσεις της, κατάγραφα «τα πρακτικά» μηχανικά, σκυμμένος πάνω στα χαρτιά μου, αλλά φαίνεται πως η καρδιά και το μυαλό μου αποθήκευαν και αντιδρούσαν. Μόνο το βράδυ όταν ερχόμουνα στην εφημερίδα για να δώσω ύλη, με τις συζητήσεις και τα σχόλια που γίνονταν εδώ, και την καθαρογραφή που έκανα, καταλάβαινα τις αντιδράσεις μου στο άδικο. Αντιδρούσα συναισθηματικά, κι αυτό έμεινε.

- Δε θυμάσαι, που μας εξέπληξε τότε ένας δικαστής ρωτώντας κάποιον μάρτυρα. «Ήταν τέτοιες οι διαφορές ανάμεσα στο θύμα και στον κατηγορούμενο, ώστε να φτάσει ο κατηγορούμενος να ρίξει στο κεφάλι του θύματος με πείσμα εκατό σφυριές. Εκατό σφυριές κρατάνε ώρα. Αυτό θέλει μεγάλο θυμό. Θέλει πείσμα ανελέητο. Είναι θέμα υπαρξιακό. Θέμα ζωής ή θανάτου».

- Ναι-ναι θυμάμαι. Μας συγκίνησε τότε, γιατί είχαμε καταλήξει ό-

λοι, ότι αυτό ήταν το κρίσιμο σημείο της δίκης. Θυμάμαι ακόμα και τι λέγανε τότε οι μεγαλύτεροι από μας, για το ψηλό πνευματικό επίπεδο του Δικαστή.

Δεν ήταν δυνατό να του ξεφύγει

-Θα θυμάσαι βέβαια, παρ' όλα αυτά, και τα δικά μας σχόλια όταν βγήκε ανεπάντεχα «καταδικαστική απόφαση» και μάλιστα χωρίς να αποδειχτεί στη διαδικασία η «υπαρξιακή αιτία» ή κάποια κρίσιμη σχέση ανάμεσα στο θύμα και στο θύτη. Τότε κάποιοι παλιοί δικοί μας, που είχαν αντιληφτεί τη φάκα που είχε στήσει ο καταχθόνιος Διοικητής, για τη Δίκη, με κόλπα και παραλείψεις, ιδιαίτερα στη συλλογή αποδεικτικού υλικού, μας εξήγησαν το πόσοι αρχαίοι δικονομικοί κανόνες στριμώχνουνε ακόμα και τώρα, τους δικαστές, εμποδίζοντας τους να κρίνουν λέφτερα, όπως γίνεται στην Αγγλία. Και πως θύμα αυτών των κόλπων που δόλια «δρομολόγησε» ο Διοικητής στην προανάκριση, μάλλον θάπεσε κι ο Καλός μας δικαστής, πού τον είχε βάλει σε σκέψεις το υπαρξιακό πρόβλημα του δολοφόνου, οι περισσότεροι από μας απογοητευμένοι από όλα αυτά, νέοι ακτιβιστές κείνη την εποχή, καταλήξαμε στο ότι ο Λέφτερος Δικαστής θάπρεπε ανεμπόδιστα να μη κάνει συμβιβασμό σε δικονομικά εμπόδια, να σταματήσει τη δίωξη κατά του Μάρκοβιτς και να στραφεί κατά του Διοικητή της Ασφάλειας ως σημαντικότερου εγκληματία που για να εξυπηρετήσει το προσωπικό του πρόβλημα παραπλάνησε τη Δικαιοσύνη, αλλά κι έστειλε στις φυλακές έναν αθώο.

- Πραγματικά! Αυτό με είχε τρομάξει τότε. Με δάγκωσε κυριολεκτικά, κι' έμεινε ο φόβος μέσα μου. Κι από ότι καταλαβαίνω μπορεί να βγήκε τότε σαν η τρίχα από το ζυμάρι σώος και αβλαβής ο Διοικητής μας. Τώρα όμως δεν το βλέπω. Αυτό άλλωστε, είναι και το υπαρξιακό του πρόβλημα.

Κείνη τη στιγμή ξέσπασε στο διάδρομο βαβούρα. Ανοιγόκλειναν πόρτες, ακούγονταν φωνές και πατήματα, και είχες την εντύπωση ότι έξω από την πόρτα μας, ένα τάγμα στρατιωτών είχε εισορμήσει κι έκανε παρέλαση.

Πεταγόμαστε με τον Παπαπέτρου να δούμε τι συμβαίνει

Το θέαμα ήταν «αξιομνημόνευτο». Οι άνθρωποι του Διοικητή με σκυμμένα κεφάλια, και βουβοί (βαρυπενθούντες συγγενείς), ένας-ένας κατέβαιναν τη σκάλα. Μπροστά πήγαινε ο Διοικητής εκνευρισμένος, κρατώντας στο χέρι του το στρατιωτικό πηλίκιο, σα σε κηδεία... Όλοι τους είναι βιαστικοί και δεν έχουν αντοχή να περιμένουν τον ανελκυστήρα. Χτυπούν περίεργα τα παπούτσια τους στο ξύλινο πάτωμα, και γίνεται πανδαιμόνιο... Μου φαίνεται πως όλη αυτή η παράτα έχει την

έννοια της αποδοκιμασίας των γραφείων μας. Φεύγουν, βρίζουν και απειλούν μέσα τους.

Κοιταγόμαστε με τους άλλους που κάθονται απορημένοι στις πόρτες των γραφείων. Από το γραφείο του Αρχισυντάχτη ακούγονται γέλια. Και βλέπουμε να προβάλλει ο ίδιος στην πόρτα του, χαμογελαστός, κρατώντας ένα χοντρό φάκελο. Είναι αυτός που του είχε παραδώσει ο Παπαπέτρου. Και προχωρεί, ερχόμενος σε μας. Ο Παπαπέτρου με κοιτάζει και κάνει δυο βήματα να τον προϋπαντήσει. Αυθόρμητα όλοι μας στο διάδρομο αρχίζουμε να γελάμε. Ο Αρχισυντάχτης με το λήφτερο χέρι του μας δείχνει «να κάνουμε σιγότερα» και πιάνει από την πλάτη το Παπαπέτρου, τον γυρίζει πίσω κι έρχεται στο γραφείο μας, κλείνοντας την πόρτα.

- Έκανες θαύματα, αγαπητέ μου Δημητράκη. Λέει ο Αρχισυντάχτης στον Παπαπέτρου. Ξεκινήσαμε από το Ναδίρ και φτάσαμε στο Ζενίθ. Θ' ακούει το όνομα της εφημερίδας ο Διοικητής από δω και μπρος και θα τον πιάνει σύγκρουο. Τους είδατε πως φuggανε κακήν κακώς οι λεβέντες... Δε θα σας πω περισσότερα. Παραιτήθηκε το Κτήνος. Και οι προϊστάμενοι του, στο Υπουργείο με πολλούς δισταγμούς, τελικά, αποδέχτηκαν την παραίτηση. Ξεβρώμισε ο τόπος Επί τέλους. Θα καθήσω τώρα με την ησυχία μου τ' απόγευμα να συντάξω μια ανακοίνωση, για το προσωπικό. Εμείς θα συνεχίσουμε βέβαια, την έρευνα. Φαίνεται ότι αυτή η υπόθεση με τα οπίτια της οδού Αχαρνών δεν είναι μόνο βρώμικη, αλλά και πλοισιονταμάρι για τον τύπο. Ανοίξαμε δουλειές.

Και γυρνώντας προς εμένα μου ζήτησε από δω και μπρος ν' ασχοληθώ και γω κοντά στους άλλους, με το ίδιο θέμα. «Η χαβούζα δεν έχει πάτο», μου τόνισε.

Άφησε το φάκελο πάνω στο τραπέζι και γύρισε να φύγει. Φτάνοντας στην πόρτα στρίβει απότομα για να συμπληρώσει. «Α! Ξέχασα να σας πω, πως και η Εισαγγελέας, πολύ συμπαθητική γυναίκα, προτού φύγει μας δήλωσε. Η παραίτηση δε σημαίνει ότι δε θα γίνει δίωξη, για όλα αυτά».

Οι Δαίμονες της οδού Βουλιαγμένης

I

Ήταν ένα σκοτεινό και βροχερό χειμωνιάτικο απόγευμα. Προμηνύονταν τρισάθλιο βράδυ.

Το κρύο έσφιγγε. Κι όταν και η τελευταία αναλαμπή του ήλιου έσβυσε πίσω από τα σύννεφα, η ζωή χάθηκε από τους δρόμους.

Ήμουν αποφασισμένος να δουλέψω σπίτι μου, και να μην πάω στο γραφείο. Οι δουλειές πού με περίμεναν μού 'σπαγαν το κεφάλι. Έτσι είναι κάθε χρόνο τέτοια εποχή. Δουλειές, δουλίτσες, συμπληρώματα, ξανακοιτάγματα, σιγυρίσματα. Ατελείωτα και μόνιμα εκκρεμή θέματα.

Όρθιος όταν είσαι ακόμα, όλα αυτά κλωθογυρίζουν στο κεφάλι σου αράχνες που σε πιλατεύουν. Μόλις στρωθείς στην καρέκλα, καθαρίζεις από αρθρώποδα. Στρώνεσαι εσύ. Στρώνονται κι αυτά. Παίρνουν τη σειρά τους μέσα σου. Και καταλαγιάζουν.

Άνοιξα το ραδιόφωνο, τρίτο πρόγραμμα για λίγη μουσική συνοδείας. Και πριν καλά-καλά στρώσουν οι γότες, χτυπάει δίπλα μου το τηλέφωνο. «Καλύτερα, σκέφτηκα, να μη το σηκώσω» Κείνο, όμως επέμενε.

«Τι μου χρωστάει ο άνθρωπος! Όποιος κι αν είναι!» Ήταν ο Γκάλης.

-Τρέξε. Ότι θα γίνει, πρέπει να γίνει απόψε. Αύριο ίσως νάναι πολύ αργά. Ο γιατρός δίνει δε δίνει στο Γαληνό, δέκα ώρες ζωής ακόμα. Και κείνος ζητάει επίμονα να κάνει διαθήκη.

Είναι αλήθεια, πώς είχαμε συνεννοηθεί πριν από κάποιες μέρες με τον άρρωστο, αλλά και με το Συμβολαιογράφο, να πηγαίναμε σπίτι του σαν άνθρωποι του Θεού, κι όχι κάτω από τέτοιες συνθήκες Καλπασμού και Κόλασης. Και τέτοια ώρα.

Τηλεφωνικά ο Συμβολαιογράφος είχε συντάξει σχεδόν ολόκληρη τη διαθήκη, όπως την ήθελε ο Γαληνός, άρρωστος τώρα εδώ και δυο μήνες. Κι' εγώ είχα μιλήσει με τον άρρωστο τον ίδιο, για κάποιες αλλαγές. Ιδιαίτερα σ' ότι αφορούσε στον άπορο αδερφό του, για τον οποίο ο Γαληνός δεν ήθελε ν' ακούσει κουβέντα. Τα είχε με τον ίδιο και την κόρη του. Παλιά απωθημένα και μίσση άσβεστα. Μπερδεμένη ιστορία. Τις οίδε; Τα θυμούνται αυτές τις ώρες και παίρνουν την εκδίκηση τους.

Δίσταζα τώρα και γώ να πάρω το Συμβολαιογράφο τηλέφωνο. Κι αν τον έβρισκα. Οι πιθανότητες μισές-μισές. Πάντως η διεύθυνση του Γαληνού, όπως την περιέγραψε ο Γκάλης, ήταν ενενήντα τοις εκατό θολή.

«Απέναντι από το τρίτο βενζινάδικο στην οδό Βουλιαγμένης. Θα

προχωρήσετε εκατό μέτρα. Θα δείτε δεξιά σας, μια μεγάλη μάντρα με υλικά οικοδομών. Πόρτα πάνω στη μάντρα πρόχειρη από συρματόπλεγμα. Μόλις κρατιέται. Την ανοίγετε και προχωρείτε κατευθείαν μπροστά. Στα πενήντα βήματα το γραφείο της μάντρας. Πάνω από το γραφείο το δωμάτιο του Γαληνού. Εξωτερική σκάλα απ' αυτές που μετακινούνται. Εκεί θάναι ο Γαληνός. Φωνάξτε του, αν θα εμφανιστεί σκυλί. Πάντως αυτός θα περιμένει. Αφού χρειάζονται και τρεις μάρτυρες, θα φροντίσουν οι άλλοι. Ίσως μάλιστα να είναι εκεί οι μάρτυρες πριν από σας. Ταυτότητες και τα λοιπά. Θα ειδοποιηθεί κι η κυρία που φροντίζει τον Γαληνό, ασφαλώς θα χρειαστεί.»

Σημείωσα σένα μπλοκάκι τα καθέκαστα και παρακάλεσα να με ξαναπάρει σε δέκα λεπτά, ώστε να προλάβω να κανονίσω τον Συμβολαιογράφο.

Έξω είχε αρχίσει να βρέχει δυνατότερα. Το σκοτάδι γίνονταν πιο πυκνό.

Τέτοια ώρα και τέτοια νύχτα Συμβολαιογράφος, σα δύσκολο να βρεθεί! Είχα όμως υποχρεώσεις στο Γαληνό και δεν ήθελα να τον αφήσω με παράπονο να φύγει από τη ζωή. Τον κυλότανε η ψυχή μου. Εξ άλλου ο άνθρωπος είχε ξεκαθαρίσει από μέρες, κι αυτό ήταν το σημαντικότερο για μένα, η πρόθεση του ν' αφήσει μέρος από την περιουσία του στο χωριό μας. Θάκανε ένα ίδρυμα. Καλντερίμια στους δρόμους. Πλακόστρωση της Κεντρικής Πλατείας. Έναν παιδικό κήπο κλπ. Κάτι, για να τον θυμούνται οι μεταγενέστεροι.

Η πρόθεση του αυτή, που μαρτυρούσε πόνο, ευγένεια ψυχής, και ευαισθησία, μ' είχε ενθουσιάσει, και με κρατούσε από τη μέρα που το άκουσα σε κατάσταση συναγερμού.

Φανταζόμουνα ότι με τη χειρονομία του Γαληνού θα μπορούσε κανένας να ελπίζει σε ξαναζωντάνεμα της πανάρχαιας ηπειρώτικης αγαθοεργίας, τώρα που το αμείλικτο πληθυσμιακό σάρωμα της επαρχίας έκανε θραύση, ήταν παραπάνω από ανάγκη.

Ευτυχώς που ο Συμβολαιογράφος, μη ξέροντας βέβαια την ασάφεια και το χαώδες της διεύθυνσης του Γαληνού, πήρε τη δουλειά με κέφι. Ίσως κι αυτός θάθελε να ξεσκάσει. Το βρήκε σαν ευκαιρία. Μάλλον ο ίδιος υπόφερε, και το απογευματινό του πνίξιμο με την κλεισμάρα στο σπίτι τον είχε ροκανίσει.

Συμφωνήσαμε οι δυο μας τηλεφωνικά από που θα πέρναγα να τον πάρω. Σέ πόση ώρα. Και τότε υπολογίζαμε και οι δυο ότι θα επιστρέφαμε. Ο Συμβολαιογράφος μάλιστα ακούστηκε να προσθέτει στη γυναίκα του κι άλλες δυο ώρες απ' αυτές που συμφωνήσαμε οι δυο μας. Τόκανε από πρόβλεψη ή ήθελε να μπερμπαντέψει;

Ενημέρωσα και το Γκάλη που περίμενε. Και ξεκίνησα την εκστρατεία στη μαύρη νύχτα.

Ντύθηκα καλά. Κατέβηκα τις σκάλες του σπιτιού μου. Κι όταν έφτασα στην οξώπορτα βούλιαξα δίχως να το καταλάβω στο υγρό μαύρο χάος της βροχής και στο χαλασμό της συντέλειας του κόσμου. Στο Κιαμέτ «του έξω».

Και συνειδητοποίησα ότι με πολύ βαριά καρδιά ξεκινάω μια περιπέτεια μες τη νεροποντή και τα δρολάπια, μ' άγνωστο πού θα με βγάλει.

Στ' αυτοκίνητο συγκέντρωσα τον εαυτό μου και σκέφτηκα ψύχραιμα. Μια τέτοια διεύθυνση, ένας τέτοιος προσδιορισμός του σπιτιού πού έμεινε ο Γαληνός, θάταν καί την πιο λιόχαρη μέρα δύσκολο να εντοπισθεί, πόσο μάλλον αυτή την ώρα που δεν βλέπω ούτε τη μύτη μου.

Οι μαύρες σκέψεις με πλάκωσαν. Πίεσα τον εαυτό μου να μην το πολυκοσκινίζω, και έψαξα «καλού-κακού» με το δεξί μου χέρι, ψηλαφητά πάνω στο κάθισμα του αυτοκινήτου, να σιγουρευτώ ότι υπάρχει δίπλα μου ομπρέλα.

Προχωρούσα κι' είχα την αίσθηση ότι βουτάω σ' ένα λάκκο, πού πνιγότανε στα νερά. Οι καθαριστήρες μπρος και πίσω, πάλευαν μάταια μες το μπουγάζι να με βγάλουν ασπροπροσωπο και συλλογιζόμουνα ότι θάπρεπε κάτω απ' αυτές τις δαιμονισμένες συνθήκες να διατρέξω κάμποσα χιλιόμετρα, ίσαμε πού να φτάσω στο σημείο συνάντησης μου με το Συμβολαιογράφο.

Τα περισσότερα χιλιόμετρα γίνονταν ως εκ περισσού, γιατί τελικά θα επιστρέφαμε από τον ίδιο δρόμο, αφού το σπίτι του Γαληνού ήταν σ' αντίθετη κατεύθυνση, σχεδόν στην άλλη άκρη της πόλης.

Όσο ήμουν πάνω στην άσφαλτο, με την ψυχή στα δόντια όλο και προχωρούσα. Εισέπραττα βέβαια και το μερίδιο μου από τις βρισιές και τα μουντζώματα των άλλων οδηγών, ιδιαίτερα αυτών πού ξαφνικά γίνονταν μες την ανωνυμία θρασείς κι αυθάδεις. Βιάζονταν να με προσπεράσουν οι περισσότεροι. Οι άλλοι, πού έρχονταν αντίθετα, και τους ενοχλούσαν τα δικά μου φώτα, πού τώρα λόγω αντανάκλασης πολλαπλασιάζονταν από τα νερά του δρόμου, κάτι λέγανε στη νοηματική γλώσσα των οδηγών, καθώς προσπερνούσαν, αλλά δεν είχα χρόνο να το «συζητήσω».

Με το που μπήκα όμως στο χωμάτινο σοκάκι, με το αυτοκρατορικό όνομα Φρειδερίκου του Μεγάλου, πού με περίμενε ο Συμβολαιογράφος, η κατάσταση γίνονταν σπαραγμός ψυχής. Λακκούβες γιομάτες νερό έκρυβαν το πραγματικό τους βάθος, για να σε ξαφνιάσουν κει που δεν περιμένεις. Και το χειρότερο, είχα ν' αντιμετωπίσω το ταξί, πού προπορεύονταν κι' έψαχνε μεσ' αυτόν τον κολασμένο τόπο και το μαύ-

ρο σκοτάδι, να διαβάσει τα νούμερα στις πόρτες των σπιτιών, για να παραλάβει κάποιον πελάτη.

Από πρόνοια ν' αποφύγω το λάσπωμα του μπαρμπρίζ, αλλά και να πιάσω στο φτερό και να διακρίνω μεσ' τη βροχή, το Συμβολαιογράφο που θα περίμενε στην αυλόθυρα του, κρατούσα «αποστάσεις ασφαλείας» από το κοντοστεκόμενο μπροστινό ταξί.

Κι όσο είμαστε οι δυο μας στο λαγούμι αυτό που παρίστανε το δρόμο, είχαμε βρεί έναν τρόπο σύμπλευσης και προχωρούσαμε ομαλά. Σταματούσε κείνος, κοντοστεκόμωνα κι' εγώ. Ξεκίναγε κείνος, άφηνα ένα δυο δευτερόλεπτα για κάθε ενδεχόμενο, και πατούσα γκάζι...

Κάποια στιγμή όμως εμφανίστηκαν πίσω μου, στην είσοδο του σοκακιού, δυο δυνατά φώτα., πού «καταύγασαν» το στενό. Τα φώτα αυτά δεν άργησαν να κολλήσουν πάνω μου επικίνδυνα, και όχι μόνο «θολώνανε τα νερά» στο οπτικό πεδίο μου, αλλά και μου σπάγανε τα νεύρα, ανοιγοκλείνοντας επίμονα και συνέχεια, με ταυτόχρονη «ηχητική συνοδεία» βαριάς κόρνας φορτηγού.

Το μπροστινό ταξί έμεινε ασυγκίνητο στην αρχή, από την παρουσία του γολιάθ πίσω μας, και συνέχιζε με ραχάτι το χαβά του «Σταμάτα, ξεκίνα. Σταμάτα, ξεκίνα».

Μοιραία. Η τάξη διασαλεύτηκε. Τα μέρδεψα ξαφνικά, και δεν ήξερα, σε ποιον από τους δυο να κάνω το χατίρι. Πολύ περισσότερο που όσο πήγαινε, και τα όργανα πλεύσης του αυτοκινήτου μου δεν βρίσκονταν στο ύψος των περιστάσεων και δεν ανταποκρίνονταν, (κυρίως οι καθαριστήρες) στην πυκνότητα της βροχής. Και στα στοιχειά της φύσης.

Έχοντας σ' ακραία όρια την προσοχή μου γαντζωμένη πάνω στο φαύλο κύκλο αυτό «των προφυλάξεων, της περίσκεψης και των εκνευριστικών παρενοχλήσεων», κυριολεκτικά στο φτερό, σχεδόν στα όρια της παραίσθησης, έπιασα με την άκρη του ματιού μου, αριστερά στο δρόμο, στην εσοχή μιας ξώπορτας, το σουλούπι του Συμβολαιογράφου.

Μεσ' το μεγάλο ζόρισμα όμως «...των τροχαίων κινήσεων μου», κάτω απ' το φόβο να πέσει πάνω μου το φορτηγό και να με κάνει λυώμα, αναγκάστηκα να προχωρήσω αρκετά μέτρα, πατώντας σιγά-σιγά φρένο, ώστε να πάρει είδηση ο φορτηγατζής.

Έτσι σε στιγμή που οι συνθήκες ελαχιστοποιούσαν τους κινδύνους, αποτόλμησα να σταματήσω το αυτοκίνητο μου, στην είσοδο ενός σπιτιού πού έδειχνε με κάποιο βόλεμα να επιτρέπει και το προσπέρασμα του φορτηγού.

Ανοίγω την πόρτα μου να βγω, κάτω από την ομπρέλα, δείχνοντας ταυτόχρονα στο φορτηγατζή με το δεξί μου χέρι ότι δε θ' αργήσω.

Ποιος είδε τότε το Θεό και δεν φοβήθηκε.

Ο φορτηγατζής άρχισε να κορνάρει με μανία και ν' ανοιγοκλείνει τα φώτα. Απειλώντας μάλιστα ότι θα προχωρήσει το φορτηγό κι όποιον πάρει ο χάρος.

Κείνη τη στιγμή σταμάτησε και το ταξί. Ο Ταξιτζής, άνοιξε βαρυσστημένα και σιγά-σιγά τη δική του πόρτα, βγάζοντας έξω το κεφάλι να δει τι γίνεται. Ο φορτηγατζής επέμεινε στο κορνάρισμα. Δοκίμασα ειρηνική διευθέτηση του θέματος μέσα σε ατμόσφαιρα πολεμική. Πλησιάζοντας τον εξαγριωμένο φορτηγατζή του έδειχνα κόβοντας το δείκτη του δεξιού χεριού μου με τον αντίχειρα, πώς σε μισό λεφτά, θάπαιρνα το Συμβολαιογράφο που περίμενε πιο κάτω κι όλα θα τελείωναν. Ο φορτηγατζής είχε το δικό του χαβά, επέμεινε σα μικρό παιδί, στο κορνάρισμα, που 'μοιαζε «Πρώτων βοηθειών». Τότε ο ταξιτζής, πετάγεται από το ταξί έξαλλος μες τη βροχή, κανονικό θεοίο, ένα κι ενενήντα «Κουταλιανός». Ξεπερνάει, πεισματωμένος και χωρίς να μου δώσει σημασία, τραβώντας κατευθείαν και μ' άγριες διαθέσεις, στο φορτηγό.

Αναγκάζομαι κι εγώ τότε να ανοίξω το βήμα μου, με την ελπίδα ότι θα προλάβω τον ταξιτζή, ακόμα και να τον στεγάσω στην ομπρέλα μου. Ο φορτηγατζής δεν έπαιρνε από κουβέντες. Το 'παιζε αντράκι, και συνέχιζε να κορνάρει.

Άνοιγαν από τη γειτονιά πόρτες και παράθυρα. Ακούγονταν φωνές και το περίεργο ήταν πως κανένας τους δεν ήθελε να καταλάβει ότι η καθυστέρηση δεν θάπαιρνε περισσότερο από μισό λεφτό, αν ήθελε κι ο φορτηγατζής να συμμορφωθεί.

Υπήρχε ένα κομπούζιο ασυνενοησίας σε έξαρση. Κι ο ταξιτζής πλησίασε τον φορτηγατζή να του δώσει εξηγήσεις, πού εκείνος μέσα από την καταλυτική δύναμη και υπεροχή που του έδινε το πανύψηλο φορτηγό, όχι μόνο δεν ήθελε να καταλάβει ή να συμεριστεί, αλλά έκανε και το Γκιουλέκα, με απόπειρες να ξεκινήσει το φορτηγό του, κοψοχολιάζοντας εμάς τους δυο πεζούς. Σα νυχτιάτικος εφιάλτης.

Το περίεργο ήταν πως κάποιοι κοκορόμυαλοι της γειτονιάς, τον παρότρυναν σ' αυτό, είχανε βγει στο δρόμο και τσίριζαν, όπως το Κολλητήρι του Καραγκιόζη. Αδιαφορώντας για τη βροχή και το μούσκεμα.

Αυτό ερέθιζε τον ταξιτζή, πού ανοίγοντας απ' έξω την πόρτα του φορτηγού, έπιασε τον φορτηγατζή από το γιακά, και τον κατέβασε κάτω.

Τότε, ως δια μαγείας, σταμάτησαν οι φωνές απέξω, γιατί τα «γεγονότα έπαιρναν τις πραγματικές τους διαστάσεις».

Ο φορτηγατζής ένα και πενήντα ή κάτι τέτοιο, εξακολουθούσε να απειλεί, σχεδόν από καταγής το γίγαντα ταξιτζή, που τον έβλεπε από

ψηλά σα μύγα, θλιβερό κι αξιολύπητο. Ο ταξιτζής, ένα και ενενήντα, άρχισε να γελάει, και να κοιτάζει από ψηλά με λύπηση. Τον άφηνε μάλιστα να φωνάζει για να ξεσπάσει, κάνοντας ταυτόχρονα νόημα σε μένα, να τρέξω για το Συμβολαιογράφο, που στο αναμεταξύ βρίσκονταν ανάμεσα στους περίεργους. Και ίσως να ήταν ένας απ' αυτούς πού τσίριζαν γρηγορότερα.

Όπως μου είπε αργότερα ο Συμβολαιογράφος, ούτε καν είχε πάρει είδηση ότι η φασαρία πού γίνονταν είχε κάποια σχέση και με τον ίδιο.

Σε δευτερόλεπτα είμαστε με το Συμβολαιογράφο μέσα στ' αυτοκίνητο, κι ο ταξιτζής στο δικό του.

Μόνο ο φορτηγατζής ήταν ακόμα απ' όξω κι έβγαζε λόγο μες τη βροχή, στους λίγους που είχαν απομείνει εκεί και τον άκουγαν.

Περίεργο ον ο Φορτηγατζής. Κορδώνονταν σα διάνος, αγριοκοίταζε, και στρίγγλιζε σαν να τον είχαν πιάσει απ'τό λαιμό. Πότε-πότε έβγαζε κάτι χοντρές νότες, αλλά το πιο πολύ το πήγαινε με την ψιλή. Σα γυναικούλα.

Το φορτηγό ήταν σταματημένο πίσω από μας στο δρόμο και γιαυτό το ταξί και μεις προχωρήσαμε απρόσκοπτα. Σε λίγο από μακριά ακούγαμε πίσω μας το επίμονο κορνάρισμα του φορτηγατζή, που φαίνεται πως ανεβασμένος τώρα στο «θρόνο» του έβγαζε το άχτι του. Η βροχή δυνάμωνε...

Με την καθοδήγησή του Συμβολαιογράφου κόψαμε δεξιά, σ' ένα στενό και βγήκαμε γρήγορα απ' αυτόν το λαβύρινθο. Από 'κει τραβήξαμε κατευθείαν για το σπίτι του Γαληνού.

Ο Συμβολαιογράφος με το κιαμέτι (κατακλεισμό) που γίνονταν απόξω δεν ανησυχούσε. Αντίθετα μάλιστα δεν έβαλε γλώσσα μέσα. «έλεγε...έλεγε». Η κλεισμάρα σπίτι του του είχε δημιουργήσει απόθεμα κουβέντας.

Ανάμεσα στ' άλλα μου είπε ότι ο φορτηγατζής είναι ένα «νούμερο» για τη γειτονιά τους. Κάθε βράδυ περνάει με το αμάξι του από το δρόμο για να το αφήσει λίγο παραπέρα, σ' ένα λήφτερο οικόπεδο. «Αλίμονο αν κάποιος βρεθεί στο δρόμο του και του ανακόψει την πορεία. Θεωρεί το δικαίωμα διέλευσης του κείνη την ώρα ένα είδος αποκλειστικότητας του. Το κορνάρισμα που το συνοδεύει, έκφραση του κυριαρχικού συμπλέγματος του». Όταν είναι αργά, τσακώνεται με τους γείτονες που τους χαλάει την ησυχία. Όταν είναι μέρα χαιρετιέται μόλους, κι η άφιξη του είναι το «γεγονός» της γειτονιάς.

Η ιδέα ότι βρίσκεται σε «υψόμετρο» δύο με δυόμιση μέτρα που του εξασφαλίζει το πανύψηλο φορτηγό, τον κάνει «άλλο άνθρωπο».

Καθώς περνούσαμε έξω από το Νεκροταφείο, ο Συμβολαιογράφος

άρχισε κάτι περίεργα κουνήματα, πάνω στο κάθισμα του. («Ταράξου από τον τόπο σου») Σα να δυσανασχετούσε. Και καταλήγει σε σταυροκοπήματα σιγοψιθυρίζοντας «Ξου-ξου-ξου».

- Για που με πας, από δω, ρε φίλε, ρώτησε. Είχα την εντύπωση ότι ήταν κάπου στο κέντρο ο πελάτης σου. Κι' έβγαλε τα τσιγάρα του να καπνίσει.

Άρχισε παφ-πούφ. Ντουμάνιασε το αυτοκίνητο. Του είπα ν' ανοίξει παράθυρο. Έξω, πλάτς-πλούτς. Η βροχή συνέχιζε καλμαρισμένα. Ο Συμβολαιογράφος έβαλε τα γέλια.

- Κούχ-κούχ, είμαι κρυωμένος, θα αποκρυώσω, προσθέτει, μ' αυτή την διαβολοϋγρασία.

- Τσιγαρόβηχας, του λέω. Πάφ-πούφ το τσιγάρο, ντουμάνιασμα μέσα. Πλάτς-πλούτς η βροχή απόξω. Πούντιασμα και υγρασία που λιώνει τα κόκαλα. Τι περιμένεις; Κόψε το τσιγάρο να βρεις τον εαυτό σου.

- Ωχ! Τι είναι αυτά που μας λες; Εσείς απόξω όλο μπλά-μπλά είστε.

- Θ' αρχίσω, μου φαίνεται, εγώ τώρα, το γκάχα-γκούχα... Γιατί δεν πετάς το τσιγάρο, του λέω. Και κάνε ότι θέλεις με το παράθυρο.

Κίχ δεν έβγαλε. Τράβαγε κάτι βαθειές ρουφιξιές, σα νάθελε να ρουφήξει το τελευταίο μεδούλι. Και χροάπ, χωρίς να πει μια λέξη, πετάει το τσιγάρο του έξω, γελώντας

- Κάνω μπράκ, μου λέει. Δεν μπορώ να σας ακούω όλους εσάς τους μη καπνίζοντες. Κοντευετε να μας φάτε με τη γκρίνια σας, το μουρμούρ, το γλωσσοφάγωμα, και τα μουτουσού.

Σταματήσαμε τη συζήτηση. Εγώ σκεφτόμουνα ξαφνιασμένος την αποκάλυψη της θρησκόληπτης πλευράς του Συμβολαιογράφου, που περνώντας έξω από το νεκροταφείο είδα να κάνει το σταυρό του, και κείνος τις οίδε που είχε το νου του.

Ξαφνικά τον ακούω δίπλα μου να γελάει.

- Πίτς-φιλί, μου λέει. Θα μπορούσαμε ώρες να κουβεντιάζουμε με φράσεις σαν το μουτουσού, κάνω μπράκ, γκάχα γκούχα, πλατς-πλουτς, πλατς-πλατς, παφ-πουφ, γκάπα-γκούπα, μπάμ-μπούμ, τακ-τακ, αχ-βάχ, ματς-μούτς, τικ-τακ, τακατούκ, μιάου-μιάου, φςςς, τσίου-τσίου, φρουφρου... που εκφράζουν ηχητικές καταστάσεις ενώ δεν έχουν καμιά σχέση με το λεξιλόγιο. Έχω κάνει έναν κατάλογο από τέτοια, πάνε χρόνια. Όσο όμως περνάει ο καιρός όλο και ανακαλύπτω καινούρια πράγματα. Τα καταγράφω και θα σου τα δώσω να τα δεις.

- Ενδιαφέρουσα δουλειά. Αξίζει τον κόπο

- Αλλά καθώς βλέπω, μ' αυτά και μ' αυτά είναι πρόβλημα αν προλάβουμε τον Γαληνό.

- Δεν είμαστε μακριά, του λέω. Σε λίγο φτάνουμε.

Ο Συμβολαιογράφος δε φάνηκε να ηρεμεί. Ξανάκανε το σταυρό του. Η βροχή άρχισε πάλι να δυναμώνει. Τα αυτοκίνητα όσο τραβούσαμε προς την άκρη της πόλης, λιγόστευαν. Αραιώναν και τα φώτα του δρόμου, ώσπου φτάσαμε στο τρίτο βενζινάδικο, του «δρομοδείκτη» που ακολουθούσαμε. Εκεί κατάλαβα πως η κατάσταση μας δεν ήταν και ρόδινη. Δεξιά δε φαίνονταν να υπάρχουν σπίτια. Αλλά ούτε και μαντρότοιχοι. Φως κανένα. Ψυχή στο δρόμο. Σκότος βαθύ και έρεβος. Σχεδόν μπλακάουτ.

Έστριψα το τιμόνι του αυτοκίνητου για να μπούμε στο χώρο του βενζινάδικου, που το φώτιζαν κάποιες λαμπίτσες της κακιάς ώρας. Κάτω απ' αυτό το φως έβγαλα το σημείωμα μου και διάβασα το «δρομοδείκτη». Μάλλον θέλουμε ακόμα εκατό μέτρα, δεξιά. Ο Συμβολαιογράφος είχε ανακτήσει το κέφι του και με ρώτησε μισογελώντας, αν ο άρροστος δουλεύει στο βενζινάδικο, πλένοντας αυτοκίνητα. Κούνησα το κεφαλι μου.

- Πως σούρθε; του λέω. Εσύ ξέρεις ότι ο Γαληνός έχει μεγάλη μάντρα οικοδομικών υλικών. Και αυτή τη μάντρα ψάχνουμε τώρα να βρούμε.

Ο Συμβολαιογράφος έμεινε σκεπτικός.

Έστριψα απότομα κι' έπιασα τη λευκή λωρίδα, δεξιά. Προχώρησα σύρριζα, ψάχνοντας να βρω ροζέτη μάντρα, και πόρτα σιρμάτινη. Αλλά τέτοια πόρτα με «συρματοπλεγμά δεν έλεγε να φανεί».

Πόρτες κανονικές είδαμε δυο τρεις, πιο πέρα, πάνω σε χαμηλούς μαντρότοιχους. Πέρασαμε τα εκατό, εκατονπενήντα μέτρα χωρίς αποτέλεσμα...

Ο Συμβολαιογράφος αδημονούσε. Και χτύπαγε άρρυθμα κι εκνευρισμένα τα δαχτυλά του στα τζάμια. Τακτάκ, τακτάκ, τακατακατάκ

- Προχώρα-προχώρα, μου έλεγε, καταπνίγοντας τη δική του αδημονία... Κάπου θα είναι, εδώ κοντά. Δε φαντάζομαι να την έχουμε προσπεράσει. Και πρόσθεσε.

- Έπρεπε από την αρχή να μου πεις και μένα να προσέχω. Δεν περνάει και κανένας να ρωτήσουμε;

- Μόνο πεζός, γιατί οι εποχούμενοι είναι περαστικοί και δε θα ξέρουν τίποτα, όπως και μεις. Αλλά πεζός με τέτοια βροχή, αν βρεθεί θά ναι χωρίς άλλο κάποιος τρελός.

- Τρελός είπες;... Μακάρι. Γιατί, εμείς τι είμαστε; που σεριανούμε σαν την άδικη κατάρα μεστή συντέλεια του κόσμου. Και διακόφτοντας τις σκέψεις του, μ' αρπάζει ξαφνικά απ' το μπράτσο για να με σταματήσει και μου λέει χαρούμενος.....:

- Σιγά - σιγά. Κάνε κράτει. Κοίταξε εδώ δεξιά κάτι φαίνεται

Σταματάω. Κάνω όπισθεν. Και με μικρή μανούβρα ρίχνω τους προ-

βολείς μου πάνω στον ψηλό μαντρότοιχο, δεξιά. Πραγματικά ήταν ένα είδος πόρτας, σ' ένα ρήγμα του ψηλού τοίχου, ενισχυμένη με συρματοπλέγματα. Αλλά πιο μέσα, ερημιά και έρεβος. Σκοτάδι που σε τρώμαζε και σ' απειλούσε. Κόλαση μεστή βροχή.

- Να μπούμε με τ' αυτοκίνητο, λέει ο Συμβολαιογράφος. Προηγούμενα όμως, ρίξε μερικά κορναρίσματα, καλού-κακού. Σίγουρα θα υπάρχουν και σκυλιά, στο κτήμα.

- Για να τα ξυπνήσουμε; Και μας αλλάξουν τον αδόξαστο, του λέω, γελώντας. «Μη ξυπνάς το σκύλο που κοιμάται», λένε οι Κινέζοι.

- Όχι, λέει ο Συμβολαιογράφος... Εμείς να ξυπνήσουμε. Μη μας πιάσουμε αυτά στον ύπνο.

Άρχισα τότε να κορνάρω, αλλά τίποτα. Ανοίγω την πόρτα του αυτοκινήτου για να κατεβώ με πρόθεση να μετακινήσω το συρματοπλέγμα. Καί τότε ξεσπάνε γαυγίσματα σκυλιών από δεξιά κι από αριστερά, στο βάθος. Πανζουρλισμός. Άνθρωπος όμως κανένας. Φανερό πως εδώ πέρα ήταν «Έρημη χώρα»

Η βροχή έπεφτε με το τουλούμι. Ανοίγω την ομπρέλα μου και προχωρώ. Το τράβηγμα του συρματοπλέγματος που παρίστανε την πόρτα, είχε δυσκολίες.

Ο Συμβολαιογράφος μουρούριζε, βρίσκοντας πως δεν τα καταφέρω και τόσο καλά αλλά δεν έλεγε να κουνηθεί απ' τή θέση του για να βοηθήσει. Έβαλε μονάχα μπροστά την κόρνα του αυτοκινήτου. Και ξανάρχισε...

Τα πόδια μου είχαν μουλιάσει στη βροχή. Κάτω από το συρματοπλέγμα και κάμποσα μέτρα πιο πέρα ήταν μια βαθιά γούρνα με βρόχινο νερό.

Καταφέρνω με χίλια βάσανα, να μετακινήσω την «πόρτα» λίγο πέρα από τη μέση. Και δεν πήγαινε άλλο.

Μεσ' τό σκοτάδι δε μπορούσα να διακρίνω, τι ήταν αυτό που μ' εμπόδιζε. Οι προβολείς δεν κάλυπταν όλο το πλάτος του ανοίγματος. Έτσι αναγκάζομαι να γυρίσω στο αυτοκίνητο.

- Πως είναι δυνατό να μπω μέσα, μ' όλα αυτά τα συρματοπλέγματα, πού ξεφεύγουν από δω κι από κει.

Σίγουρα τα ρούχα μου δε θα γλίτωναν το ξέσκισμα... Λίγο παραπέρα είναι πολλές γούβες γιομάτες νερό. Τι να κάνω όμως;

Ο Συμβολαιογράφος επιμένει ότι και μαυτό το άνοιγμα και λίγη προσοχή το αυτοκίνητο περνάει.

Η άποψη του Συμβολαιογράφου ενισχύεται. Μια μικρή μετακίνηση του αυτοκινήτου δεξιά, και οι προβολείς κάλυψαν όλη την πόρτα. Ταυτόχρονα όμως μας αποκάλυψαν την τεράστια γούβα αμέσως μετά, γιομάτη νερό.

Προτού ξεκινήσουμε τη «μεγάλη έφοδο», ο Συμβολαιογράφος ξανάβαλε την κόρνα. Αυτή τη φορά με το ρυθμό του «έ...ε έρχεται, έρχεται». Κατά κάποιο τρόπο διασκεδάζε.

- Ευτυχώς, ύστερα από τόσα κορναρίσματα δε φάνηκαν εδώ σκυλιά.

Ήταν πραγματικά πολύτιμο το κορναρίσμα. Και ξεκινήσαμε αναθαρρεμένοι.

Μ' όση προσοχή γίνονταν μπήκαμε μέσα στη μάντρα. Τα νερά της γούβας έφτασαν στη μέση του αυτοκίνητου. Μαρσάραμε και τα ξεπεράσαμε. Δεν ξαναβγήκα να επαναφέρω το συρματοπλέγμα. Το άφησα για την ώρα που θα φεύγουμε. Και προχωρήσαμε στο βάθος χωρίς να ξέρουμε για που τραβάμε... Λακκούβες με νερά διαδέχονταν η μία την άλλη, λέρωναν τα τζάμια κι οι καθαριστήρες όσο πήγαινε και δυσκολεύονταν στο έργο τους.

Από δω κι από κει υλικά οικοδομών. Ανοίγονταν διαδρομοί αλλού πλατιοί κι' αλλού στενοί, πού μας προβλημάτιζαν στην επιλογή διαδρομής. Κανονικός λαβύρινθος. Μας έτρωγε ώρες, ώσπου ν' αποφασίσουμε. Πύχτα σκοτάδι.

Τελικά, εκεί που νομίζαμε ότι όσο πάει και χανόμαστε μέσα σ' έναν κυκλώνα δαιμονισμένης βροχής, σ' ένα σκοτεινό τοπίο της αποκαλύψεως, βρισκόμαστε ξαφνικά κι απρόσμενα κατάφατσα μ' ένα τεράστιο λυκόσκυλο δεμένο σε χοντρή αλυσίδα, που μόλις έπεσαν πάνω του τα φώτα του αυτοκίνητου, άρχισε να λυσσομανάει γαυγίζοντας.

Πίσω από το σκύλο η κλεισμένη καμπυλωτή θύρα ενός μακρύτενου καλυβιού από τσιμεντόλιθα, πνιγμένη στα πυκνά κλαδιά δυο δέντρων και στο σκοτάδι. Και δίπλα, ένας ατελείωτος σωρός από υλικά κατεδαφίσεως, που ξεπερνούσαν τα δυο-δυόμιση μέτρα ύψος. Πόρτες, παράθυρα, τραπεζία αναποδογυρισμένα, λεκάνες, νεροχύτες, λαμαρίνες και λουτρά μ' ένα πλήθος δοκαριών, τσιμεντόλιθων, κεραμιδιών, πνίγονταν στην ανεμοζάλη ενός άγριου κυκλώνα... Κάθε λεφτό ένα δαιμονισμένο αστραπόβροντο φώτιζε αυτό το περίεργο ρημαδιό και μας έκανε να νοιώθουμε δέος και μούδιασμα, στη συντέλεια του κόσμου που εξελίσσονταν μπροστά μας. Κάτι γάτες ξεπετιούνταν κάθε τόσο μέσα από κείνο το σωρό κι έτρεχαν αλαφιασμένες, μούσκεμα να κρυφτούνε στο απάγγειο, πίσω απ' την καλύβα.

Είχαμε και οι δυο την εντύπωση ότι χωρίς «περίσκεψη» μπαίνανε σε μια σπηλιά, στοιχειωμένη που ήταν εντελώς άγνωστο που θα μας έβγαζε και τι θα βρίσκαμε μέσα...

Ο Συμβολαιογράφος σφίγγονταν δίπλα μου αλλά και εγώ ο ίδιος κιότεβα και παρακολουθούσα όλη αυτή τη συντέλεια απολιθωμένος, βουβός και καρφωμένος πάνω στο τιμόνι μου, πούτανε κείνη τη στιγμή

το μόνο στήριγμα μας.

- Μάλλον, φθάσαμε, λέω στο Συμβολαιογράφο, ύστερα από κάμποση ώρα τελμάτωσης και νέκρας. Εδώ ο σκύλος δείχνει πως φυλάει γραφείο. Το γραφείο του Γαληνού... Μου είπαν: Πάνω από το γραφείο, στην ταράτσα, είναι το δωμάτιο που μένει ο Γαληνός.

- Γραφείο βλέπω. Κέρβερο μπροστά που να το φυλάει βλέπω. Δωμάτιο όμως δε βλέπω. Σκότος και έρεβος. Όλα μαύρα πίσσα είναι. Ούτε ένα καντήλι, πού λέει ο λόγος. Μουρμουρίζει ο Συμβολαιογράφος...

- Καντήλι;

- Ναι, απαντάει χαμογελαστά ο Συμβολαιογράφος. Μήπως στην κατάσταση που είναι ο πελάτης σου, ένα καντήλι σήμαινε και τέρμα στο λάδι του; Εγώ το λέω για μας τώρα πού 'μαστε σ' απελπισία. Και συ πήγες παραπέρα και σκέφτηκες ότι καντήλι είναι αυτό, μπορεί να του σώθηκε το λάδι. Και μας "τέλειωσε ο Γαληνός" Τάχω χαμένα. Εδώ γίνεται το «Τέλος του κόσμου». Δε βλέπεις;

Στην αρχή και γω συμφώνησα με τον υπαινιγμό του Συμβολαιογράφου, και σκεφτόμουν τι θάτανε σωστό να κάνουμε σε μια τέτοια περίπτωση. Έπειτα όμως θυμήθηκα ότι στις οδηγίες του Γκάλη, ήταν «μια σκάλα στο πλάι εξωτερική, πού μετακινείται.» Και τότε πήρα κουράγιο... Το είπα στο συνοδό μου κι αυτός συμπλήρωσε.

- Τότε... το πράγμα αλλάζει... Εκτός κι αν ο φίλος μας, πήρε τη σκάλα επ' ώμου κι έφυγε... Μετώκησε εις τους Ουρανούς, για ν' αγιάσει και να τον πούνε ο «Γαληνός, τής κλίμακος».

Δε μπορούσα να εξηγήσω που έβρισκε το μακάβριο κέφι κείνη τη στιγμή ο Συμβολαιογράφος κι έλεγε μπαρτζολέτες.

- Σταμάτα, του λέω. Δεν είναι στιγμή για τέτοια. Τι μας φταίει ο άνθρωπος να τον πεθάνουμε πριν την ώρα του. Ας ρίξουμε μια ματιά γύρω γύρω στο καλύβι, μήπως βρούμε και τη σκάλα.

- Ας πάμε, λέει ο Συμβολαιογράφος. Η ζωή θέλει θάρρος. Αν και με το σκύλαρο εδώ μπροστά, μου κόπηκαν τα πόδια. Και για νάμαι ειλικρινής, φίλε μου, ο σκύλαρος, το σκοτάδι, όλη αυτή η κατάσταση μου θύμισε τον Κέρβερο και την Κόλαση. Έτσι... που από στιγμή σε στιγμή περιμένω να διαβάσω, κάπου εδώ « Αφίστε κάθε ελπίδα εσείς πού μέσα πάτε»

- Σιγά- σιγά, τού λέω... Πήρες στραβό δρόμο.

- Μόλες τούτες τις λαχτάρεις, τ' αστροπελέκια, τα δρολάπια, τις πηγάδες με τα νερά, ήταν δυνατό να μη λοξοδρομήσω, και να μην πάρω στραβό δρόμο; Το περίεργο είναι που στέκομαι ακόμα, και δε σφύριξα. Δε σφυρίξαμε δηλαδή. Ευτυχώς που είμαστε δύο. Και δίνει ο ένας κουράγιο στον άλλο. Ωστόσο, φοβάμαι ακόμα πως έτσι και πάρουμε δρόμο, μ' όλα αυτά τα σκυλιά, ο δρόμος μας θάναι χωρίς επιστροφή.

Μπρος βαθύ και πίσω ρέμα.

Απότομα σταμάτησε ο Συμβολαιογράφος, έδειχνε περίσκεψη. Καί σε λίγο.

- Όχι. Για να σοβαρευτούμε και να πούμε και τη μαύρη αλήθεια! Αν δε μας άφησε κι όλες χρόνους ο καημένος ο Γαληνός, όπως και νάχει το πράμα, απόψε, αυτή τη νύχτα, με τόσους δαίμονες να τριγυρίζουν εδώ πέρα, τόσες φωτιές ν' αυλακώνουνε τον ουρανό, αυτά όλα τα σύνεργα του Σατανά πούναι σκορπισμένα εδώ και κει μέσα στη μάντρα, είναι φανερό πώς δεν θα τη γλιτώσει ο άμοιρος. Γύρω μας, παντού ξύπνησαν τα μαύρα τζίνια και τρέχουνε σαν τη θύελλα αναποδογυρίζοντας πέτρες, ξύλα, δέντρα, ζώα. Τέρατα και σημεία, φίλε μου της ... Άλλης ζωής..., της Απόκρυφης. Αβρακατάβρα. Μαγικός κύκλος. Κατάλαβες; Οι δαίμονες της οδού Βουλιαγμένης!

Γύρισα να δω το φίλο μου και κούνησα το κεφάλι μου για το χάλι που αντίκρυσσα. Περιδεής, τρέμοντας ολόκληρος, κίτρινος, μουλιασμένος στον ιδρώτα, στριμώχνονταν στην πόρτα του αυτοκινήτου. Πανικόβλητος.

Προς στιγμήν σκέφτηκα ότι αυτό το εναλλασσόμενο ρεύμα, αστείο (μακάβριο τις περισσότερες φορές) αυτοειρωνία-καλαμπούρι -πανικός, έδειχνε πώς ο Συμβολαιογράφος άλλος ήταν κι άλλος έδειχνε, χωρίς ν' αποκλείεται έτσι απότομα να του τη δώσει και να σηκωθεί να φύγει, αφήνοντας με στα κρύα του λουτρού, τώρα, που είχαμε φάει σχεδόν όλο το γάιδαρο. Καί μ' ένα βήμα φτάναμε στο τέρμα της αποστολής μας.

Αντιδράσεις περίεργες. Ψυχοπαθολογικές.

Ευτυχώς που η αποτομή τυχαία τελευταία μανούβρα στο αυτοκίνητο, μας έφερε στην αριστερή πλευρά της καλύβας, και φάνηκε η σκάλα, ακουμπισμένη πάνω της...

Από την αγωνία του ο Συμβολαιογράφος έσκυψε μπροστά για να δει ψηλότερα από το μπαρπρίζ, την «πλάκα οροφής της τιμεντόλιθης καλύβας». Οπότε, περιχαρής ανήγγειλε:

- Απάνω στην ταράτσα, φαίνεται να υπάρχει φανάρι αναμμένο.

Πραγματικά, μια αχτίνα φωτός μέσα από κάποιο άνοιγμα, (ίσως κάποιο παράθυρο), έδινε σοβαρές ελπίδες.

Σκέφτηκα κείνη τη στιγμή το φανάρι του Αλαντίν και το λέω στο Συμβολαιογράφο, σκουντώντας τον, για ναλλάξει ατμόσφαιρα.

- Τι φανάρι! Μάλλον αναλαμπή από κάποιο τζάμι, απαντάει ο Συμβολαιογράφος. Τζάμι με φως ίσον ζωή. Είναι κι αυτό κάτι. Είχα απελπιστεί, αγαπητέ μου. Όμως... ανέβα πρώτα εσύ, που έχεις και την ομπρέλα. Και αν είμαστε εν τάξει, μόλις σταματήσει λίγο η βροχή, έρχομαι και γω. Καλού-κακού. Πλησίασε, όσο μπορείς περισσότερο στη σκάλα, να γλιτώσουμε από τη βροχή και από το σκύλο. Έτσι κι έγινε...

II

Η σκάλα ήταν κινητή, ξύλινη. Μόλις την έπιασα, για να σκαρφαλώσω έτρεμε στο χέρι μου και κινδύνευα ν' αναποδογυριστώ. Εχοντας στο δεξί μου χέρι την ομπρέλα ανοιγμένη, κατάλαβα πως τα πράγματα δυσκόλευαν. Η σκάλα έτρεμε. Δύσκολο με το ένα χέρι να την ισορροπήσω περισσότερο απ' ό τι την είχαν ισορροπήσει οι προηγούμενοι. Με χίλιους κίντνους να πέσω, προχώρησα. Τα παπούτσια μου ήταν λασπωμένα και γλιστρούσαν.

Το σκυλί από την μπροστινή μεριά λυσομανούσε γαυγίζοντας. Κάποια άλλα σκυλιά της γειτονιάς έδειχναν να πλησιάζουν. Η βροχή πήγαινε να κοπάσει...

Μόλις πάτησα στην ταράτσα, νόμιζα πώς αν φώναζα τον Γαληνό, κάποιος από το καλύβι στο πανωσήκωμα, θα μ' άκουγε. Το επιχείρησα, αλλά τίποτα.

Φύσαγε δαιμονισμένα. Σφύριζαν τ' αυτιά μου. Και ο αέρας φίζς-φίζς, πάφ-πούφ, βζζζτ, πλιτς-πλίτς, νταγκ-νταγκ, μπίζζζζ, μούπαιρνε την ομπρέλα. Είσοδος του καλυβιού δεν φαίνονταν, παρότι πάνω κει τα πράγματα φωτίζονταν καλύτερα.

Έβαλα πάλι τις φωνές και τότε απ' τη διπλανή πλευρά ακούω να ανοίγει πόρτα και μεσό φως που πρόβαλε από κει μέσα πάνω στην ταράτσα, εμφανίζεται κάποια ανθρώπινη σκιά

- Είναι μέσα ο Γαληνός; Ξεφωνίζω μ' αγωνία.
- Ποιος Γαληνός; μου απαντάει η σκιά. Μου κόπηκαν τα πόδια.
- «Σκεψου, να μπήκαμε σ' άλλο σπίτι»!

Αλλά πριν προλάβω να δώσω εξηγήσεις στον άνθρωπο, καθώς είχα σχεδόν φτάσει στην πόρτα του καλυβιού, ακούω από μέσα τη φωνή του Γαληνού, τρεμουλιαστή

- Έλα-έλα Βρασίδα μου, μέσα. Εδώ οι άνθρωποι με λένε Λάκη, κανένας τους δεν ξέρει, ότι με λένε και Γαληνό.

Το εσωτερικό της καλύβας δεν άφηνε κακή εντύπωση. Ένα δυνατό ηλεκτρικό φως τούδινε ζωντάνια. Ήταν όμως κλειστά τα παντζούρια και γι' αυτό δεν φαίνονταν απ' όξω. Μια σόμπα που έκαιγε ξύλα, σκόρπαγε στο δωμάτιο την εξαίσια μυρουδιά του δάδινου καυσόξυλου και σκέπαζε το κορμί μου «σιγουριά, σιγύρισμα και θαλπωρή».

Δυο επισκέπτες κάθονταν αμίλητοι στην δεξιά άκρη του δωματίου, αρκετά μακριά από το κρεβάτι του Γαληνού κι ο τρίτος ξακολουθούσε να στέκεται στην πόρτα, κοιτάζοντας ανήσυχα τον ουρανό, για να μας

διαβεβαιώσει ότι σε λίγο ο καιρός θα κόψει.

Ο Γαληνός ήταν καταβεβλημένος από την αρρώστια του... Αλλά όχι και του θανάτου, καθώς είπε ο Γκάλης όταν μου τηλεφωνούσε πριν δυο ώρες. Είχε όμως ένα χρώμα μουντό με πολλά εξανθήματα και κηλίδες αιμορραγικές στο πρόσωπο. Έδειχνε βιαστικός για τα χαρτιά. Ανησύχησε που δεν έβλεπε το Συμβολαιογράφο.

Ζήτησα συγγνώμη που αργήσαμε με τον παλιόκαιρο, και θυμήθηκα τον ξεχασμένο στ' αυτοκίνητο Συμβολαιογράφο. Υπενθύμισα και στους άλλους, ότι κάποιος θα πρεπε να πάει έξω και για κείνον.

Πρόθυμοι οι άλλοι επισκέφτες-γείτονες ανασηκώθηκαν για να βγούνε έξω. Τους είπα για τα σκυλιά. Κι ένας απ' αυτούς τους τρεις έτρεξε πρώτος, αρπάζοντας μια μαγκούρα στο χέρι.

Ο Γαληνός μου δήλωσε πως και οι τρεις επισκέφτες δουλεύανε στη μάτρα του. Και είναι οι μάρτυρες για τη διαθήκη. Ωστόσο έδειχνε πολύ εκνευρισμένος -κουρασμένος και με παρακάλεσε να τελειώνουμε γρήγορα. Τον διαβεβαίωσα ότι θα κάνουνε το καλύτερο δυνατό.

Περιμέναμε όλοι σιωπηλοί, να ρθει ο Συμβολαιογράφος απ' έξω κι' αλληλοεξεταζόμαστε.

Η πόρτα παράμενε ανοιχτή κι έμπαινε κρύο. Πετάχτηκα ίσαμε κει, να κλείσω την πόρτα, αλλά περισσότερο ν' αφουγκραστώ, να δω τι γίνεται. Μόλις έβγαλα το κεφάλι μου κατάλαβα πως έξω είχανε μπλέξει. Γαβ-γαβ, Φςςςς, φάπ-φούπ... Σκυλοκαυγιάς τρικούβερος, έπαιρνε κι έδινε...

Σκεφτόμουναι και γελούσα μόνος, το Συμβολαιογράφο αμπαρωμένο μέσα στο αυτοκίνητο, και τον εργάτη του Γαληνού, να κραδαίνει τη μαγκούρα πάνω απ' τή σκάλα, ωρυόμενο.

Ξαναμπήκα στο καλύβι και ανακοίνωσα το γεγονός στους μέσα. Ο Γαληνός σηκώθηκε μισοζαλισμένος απ' το κρεβάτι του κι ετοιμάζονταν να βγει έξω. Οι άλλοι δυο τον συγκρατούσαν, σε κατάσταση απερίγραπτη. Είχε ζαλάδες, και μυϊκούς πόνους. Τον είχε λιώσει κυριολεκτικά η αϋπνία.

Κάποια στιγμή ο Γαληνός, ξανάπεσε στο κρεβάτι αγκομαχώντας κι όπως φάνηκε με πολύ ψηλό πυρετό, αποκαμωμένος. Σ' όλων το μυαλό πήγε στο «εδώ τελειώνουμε».

Αιφνίδια εμφανίζεται στην πόρτα ο μάρτυρας πούχε βγει έξω για το Συμβολαιογράφο, και αντί εκείνου, συνοδεύονταν τώρα από μια γυναίκα. Γνωστή των άλλων, πού απ' τήν πόρτα κι όλας... έτρεξε στο κρεβάτι του άρρωστου να τον περιποιηθεί. Να τον συγυρίσει..

Όλοι οι άλλοι κοιταζόντουσαν ανήσυχοι και μένανε ακίνητοι στην άκρη. Είχανε φαίνεται ξεχάσει το Συμβολαιογράφο και το σκυλοκαυγά

απ' έξω.

Εγώ τότε υπόθεσα ότι ο τρίτος μάρτυρας συνόδεψε τη γυναικούλα στη σκάλα κι αδιαφόρεσε για το Συμβολαιογράφο. Του το υπενθύμισα. Κι αυτός ξαφνιασθηκε

- Μα δεν είδα απ' έξω κανένα αυτοκίνητο, μου λέει.

Κείνη τη στιγμή, ακούγεται να φωνάζει ο Γαληνός μέσα απ' τις κουβέρτες του, που φαίνεται ότι οι αισθήσεις του βρίσκονταν σ' εγρήγορση, και είχε την έγνοια του Συμβολαιογράφου.

- Ανοίξτε τα φώτα, και τους προβολείς, γύρω απ' την αποθήκη, για να δείτε μακρύτερα.

Η γυναίκα που ήξερε το σπίτι, έκανε έτσι πάνω απ' τό κρεβάτι και τον άρρωστο και γύρισε ένα διακόπτη. Η ταράτσα κι όλος ο περίγυρος της αποθήκης έλαμψε.

Μπροστά η κυρΑγλαία, και πίσω οι άλλοι, βγήκαμε να ψάξουμε για το αυτοκίνητο με το Συμβολαιογράφο. Κι ενώ δε βλέπαμε τίποτα, ακούμε από πολύ μακριά, ίσως από την είσοδο της μάντρας την κόρνα του αυτοκίνητου μου. Είδε φαίνεται ο Συμβολαιογράφος ταναμμένα φώτα πάνω στην ταράτσα και ειδοποιούσε. Είχε πάρει τ' αυτοκίνητο κι είχε λακκίσει, από αγανάκτηση. Ίσως κι από φόβο...

Ξέροντας από χρόνια το χαρακτήρα του Συμβολαιογράφου, κατάλαβα ότι είχε θυμώσει που τον είχαν εγκαταλείψει και πεισματωμένος τώρα, αρνιότανε να ξαναγυρίσει.

Η Γυναίκα, με μια μαγκούρα στο χέρι, τράβηξε προς τη σκάλα, καλώντας με να την ακολουθήσω. Είχε τόση αυτοπεποίθηση ότι θα τάβγαζε πέρα με τα σκυλιά, που δε δίστασα καθόλου. Όλη η μάντρα τώρα ήταν πλημμυρισμένη φως.

Πραγματικά, κάτω, η παρουσία της κυρΑγλαίας με τη μαγκούρα στο χέρι ήταν καταλυτική. Δεσπόζουσα...

Με κάποιες ακατάληπτες κραυγές, κραδαίνοντας τη μαγκούρα, τα τρία σκυλιά απομακρύνθηκαν κι ο Κέρβερος της μάντρας σώπασε. Έτσι ακολουθούσα από πίσω, αρκετά θαρρεμένος.

Η βροχή είχε σταματήσει. Οι δυο μας προχωρούσαμε σταθερά και γρήγορα, ακολουθώντας καινούρια μονοπάτια, που έπαιρνε η ΚυρΑγλαία, πλατσουρίζοντας σε κάπως υποφερτά βρωμόνερα.

Κάποια στιγμή η κυρΑγλαία ήρθε δίπλα μου και μου ψιθύρισε.

- Μην πολυζυγώνετε τον άρρωστο, δεν ξέρουμε τι έχει. Καλό είναι τώρα που θα γυρίσουμε στο σπίτι να πλύνετε τα χέρια με οινόπνευμα. Και να κρατιέστε μακριά. Μη κοιτάτε... εμένα με πήρε το ποτάμι.

Καθώς πλησιάζαμε στην άκρη της μάντρας, άστραψαν τα φώτα του

αυτοκίνητου, στραμμένα προς τα έξω.

Ανοίγουμε το βήμα να πλησιάσουμε και βρίσκουμε ένα συμβολαιογράφο έξω από τα ρούχα του. Μας υποδέχτηκε με χοντρές κουβέντες και μούτρα. Είδαμε και πάθαμε να τον φέρουμε σε λογαριασμό. Τελικά η παρέμβαση της γυναίκας, πού μας βεβαίωσε ότι λίγες είναι οι ώρες που απομένουν στον άρρωστο, κι έπρεπε να σεβαστούμε την επιθυμία του να κάνει διαθήκη, έσπασε το πείσμα του.

Πήρα τη θέση του οδηγού. Φώναξα την κυρ Αγλαία να μπει μέσα, και με μια δύσκολη βιαστική μανούβρα πάνω σε σωρούς από τσιμεντόλιθα, άμμους, σπασμένα πλακάκια και τούβλα, κατάφερα να γυρίσω στο καλύβι του Γαληνού, που φωτισμένο τώρα έδειχνε διαφορετικό. Πάνω στην ταράτσα ανέμεναν με φωνές οι τρεις μάρτυρες της διαθήκης.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιας

III

Στο δωμάτιο ο Γαληνός, είχε ξαναζωντανέψει και κάθονταν στο κρεβάτι του, ανασηκωμένος, με την πλάτη ακουμπισμένη πάνω σε τρία-τέσσερα μαξιλάρια.

Η πανταχού παρούσα κυρία Αγλαΐα, ξανάβαλε ξύλα στη σόμπα, κι ετοίμασε μπρίκι για καφέ. Τελικά τακτοποίησε και το τραπέζι, σ' απόσταση από τον άρρωστο, για να εγκατασταθεί ο Συμβολαιογράφος.

Καθώς οι μάρτυρες ένας-ένας, έλεγε τα στοιχεία του κι άφινε πάνω στο τραπέζι την ταυτότητα του, ο Συμβολαιογράφος στέκονταν βλοσυρός... Ακόμα δεν τούχε περάσει ο θυμός.

Μόλις σερβιρίστηκε όμως ο καφές, άνοιξε κι αυτός δειλά-δειλά το στόμα του για να μας πει, πως έκανε κι ο ίδιος απόπειρα, να βγει μόνος του για ν' ανεβεί στη σκάλα, όταν ακόμα την πρώτη φορά ήταν τ' αυτοκίνητο κάτω απ' τήν ταράτσα, αλλά τότε πέσανε πάνω του τρία σκυλιά και είδε κι έπαθε να ξανακλειστεί μέσα ο καημένος. Μάλιστα του φάνηκε ότι του σκίσανε και το πανταλόνι. Ευτυχώς όμως. Όταν μπήκε τώρα στο φως είδε πως δεν ήταν τίποτα, σοβαρό. Η κυρά Αγλαΐα έτρεξε να δει το πανταλόνι από κοντά, προσθέτοντας.

- Τα κουτάβια είναι δικιά μου, τάχω για το σπίτι. Γαυγίζουν μόνο αλλά δεν δαγκώνουν.

Και ζήτησε συγγνώμη από το Συμβολαιογράφο, που δεν τον είχε δει μέσα στο αυτοκίνητο όταν ήρθε, για να τον βοηθήσει ν' ανεβεί επάνω. Ταυτόχρονα, έβγαλε μέσα από μια ντουλάπα ένα μπουκάλι οινόπνευμα και τ' άφισε δίπλα στο συμβολαιογράφο, ρίχνοντας βλέμμα με νόημα σε μένα, αλλά τσιμουδιά στους άλλους.

Τελικά ο Συμβολαιογράφος ρώτησε το Γαληνό αν σκέφτηκε τίποτε άλλο να προσθέσει σ' αυτά που είχαν συμφωνήσει από τηλεφώνου στη διαθήκη του. Κι ο άρρωστος του είπε

- Ας τη διαβάσουμε τώρα από την αρχή και θα δούμε.

Τότε σκέφτηκα για να μην υπάρξει καμιά ακυρότητα της διαθήκης καλό θάτανε η κυρ Αγλαΐα και γω ο ίδιος, να βγούμε έξω από το δωμάτιο.

Όλοι άρχισαν να φωνάζουν «Όχι-όχι. Καθήστε, εμάς δε μας πειράζει».

Μπήκε στη μέση τότε η κυρ Αγλαΐα, και λέει.

- Αν υπάρχει τέτοιος φόβος. Πάμε καλύτερα εμείς, κυρ Δικηγόρε, κάτω στο γραφείο. Έχω αναμμένη σόμπα, κι έχει ζέστη.

Έτσι κι έγινε. Κάτω εκεί η κυρ Αγλαΐα άρχισε μ' ένα σωρό ιστορίες, για το γάμο της, για τα παιδιά της. Για τον Γαληνό...

Εξάντλησε το ρεπερτόριο της, και τότε, σαν περνούσε η ώρα χωρίς να ακούμε τι γίνεται επάνω, την έκοψε κρύος ιδρώτας. Και έδειχνε ανήσυχη.

Κάποια στιγμή συμπλήρωσε ότι ο Γαληνός βασανίζονταν από τον πυρετό και τις κομμάρες πάνω από δυο μήνες, και παρόλαυτά δεν ήθελε να φωνάξουνε Γιατρό. Ωσπου τον έκοψε από παντού το αίμα, φούσκωσε το πρόσωπο του και εδέησε προχτές, πριν από πέντε μέρες, να τρέξει εδώ σ' ένα γείτονα γιατρό, και κείνος έμεινε κατάπληκτος, από το τρομερό χάλι της υγείας του Γαληνού. «Μας είπε να προσέχουμε και μεις, γιατί η κατάσταση του, δεν είναι για παιγνίδια». Και έτσι ειδοποίησα τον κύριο Γκάλη.

Τα σκυλιά απ' έξω γαύγιζαν. Η βροχή είχε σταματήσει. Ο ουρανός άρχισε να ξανοίγει.

Η κυρ Αγλαΐα κατάλαβε ότι μάλλον δεν θα' πρεπε να περιμένει και πολλά πράματα από μένα και ακριβείς πληροφορίες. Εβγαζε, για πιο σίγουρη πηγή, κάθε τόσο το κεφάλι της απ' έξω στην πόρτα, ν' αφουγκραστεί αν υπήρχε τίποτα νεώτερο ...

Παρατηρώντας αυτή τη νευρική κατάσταση και το συνωμοτικό ύφος της Αγλαΐας περίμενα υπομονετικά.

Από μian άκρη του γραφείου, τριίγκερ... σκάει ένα τηλεφωνικό κουδούνισμα, ανυποψίαστα. Η κυρ Αγλαΐα βιάζεται, σαν άνθρωπος του σπιτιού, να ιδεί ποιος της θυμήθηκε. Ανακατεύει κάποιο χαρτομάνι, κι ανασύρει από κει μέσα ένα ακουστικό τηλεφώνου... Δυσκολεύονταν όμως να συνεννοηθεί, και το περνάει σε μένα.

Ήταν ο Γκάλης ανήσυχος για τις εξελίξεις. Του έδωσα εξηγήσεις. Και του συμπλήρωσε ότι θα ξαναπάρει.

Κείνη τη στιγμή κάποιος απ' την ταράτσα φώναζε την κυρ Αγλαΐα, να πάμε πάνω γρήγορα. Τρέχουμε ν' ανεβούμε. Μπρος η κυρ Αγλαΐα, κι από πίσω εγώ...

Ο Συμβολαιογράφος έκλεινε την πράξη της διαθήκης και μας δήλωσε - Όλα πήγαν εν τάξει.

Κάλεσε δε την κυρ Αγλαΐα, να ιδεί τι την θέλει ο άρρωστος.

Η Κυρ Αγλαΐα συνεννοείται με τον Γαληνό και οι άλλοι κουβεντιάζουν όρθιοι. Οπότε αποκαλύπτεται ότι η θέληση του άρρωστου είναι να σηκωθεί κι ο ίδιος για να βγάλουμε όλοι μαζί φωτογραφία.

Η πρόταση ξάφνιασε... Αλλά σε μια τέτοια στιγμή και σ' έναν τέτοιο άρρωστο, ποιος τολμάει να προβάλλει αντίρρηση... Ή να ζητήσει εξηγήσεις. Μου 'κανε εντύπωση που σε δυο λεπτά, ο Γαληνός με τη βοήθεια της Αγλαΐας ήταν κι όλας έτοιμος, όρθιος, κοτσονάτος δίπλα στο κρεβάτι του. Φορώντας πάνω απ' τις πιτζάμες του μια ρόμπα.

Πήγαμε όλοι προς τα κει, ήρθε κι ο Συμβολαιογράφος. Η κυρΑγλαία έβαλε μπροστά μπροστά σε μια καρέκλα να καθήσει ο άρρωστος. Εμείς οι άλλοι σταθήκαμε πίσω του. Κι ανάλαβε η κυρΑγλαία τα υπόλοιπα.

Δεν ασχολήθηκε κανένας για να μάθει ποιανού ιδέα ήταν, η φωτογράφιση. Πάντως απ' ότι φάνηκε, η ιδιοκτησία της φωτογραφικής μηχανής ήταν του κύριου Ερμή. Ενός από τους μάρτυρες, που έδειχνε φίλος του Γαληνού, και ήταν δεύτερος «οικείος» εκεί μέσα, μετά την Αγλαία.

Ο Γαληνός έδειχνε ότι με το τελείωμα της διαθήκης και τη φωτογράφιση, σαν να ξανάβρισκε τις δυνάμεις του. Έκανε προσπάθεια να περπατήσει μέσα στο δωμάτιο, αλλά δεν τα κατάφερε.

Έπειτα ζήτησε από μένα να καθίσω στο τραπέζι απέναντι του. Εκεί έβγαλε απ' το συρτάρι και μου έδειξε τέσσερα βιβλιάρια καταθέσεων, με διαφορετικά χρώματα, που σημαίνει διαφορετικών Τραπεζών. Κάλεσε και τον Συμβολαιογράφο. Ο Συμβολαιογράφος όμως αργούσε, μαζεύοντας τα χαρτιά του.

- Το καθένα βιβλιάριο αντιστοιχεί και σ' έναν κληρονόμο, μας λέει ο Γαληνός, με χαμηλή φωνή, φροντίζοντας να μην ακούνε οι άλλοι, που είχαν διακριτικά αποσυρθεί στην άλλη άκρη τουωματίου. Στη διαθήκη γράψαμε πως αφήνω σε κάθε έναν απ' αυτούς όσα ποσά θα βρεθούν μετά το θάνατο μου στην αντιστοιχη για τον καθένα Τράπεζα. Από μέρες όμως φρόντισα κι έκανα σε κάθε Τράπεζα «κοινούς» με τον καθένα απ' αυτούς λογαριασμό. Έτσι ο καθένας ας κανονίσει. Σε κανέναν όμως μέχρι τώρα δεν είπα τίποτα γιαυτό που έκανα. Ορίζω το Γκάλη τον ξάδερφο μου, γενικό κληρονόμο μου για οτιδήποτε βρεθεί μετά το θάνατο μου. Τον είχα παρακαλέσει να βρίσκεται εδώ για να του παραδώσω τα βιβλιάρια. Αλλά αφού αυτός δεν ήρθε - ξέρεις τώρα το Γκάλη!- ... Από δω και μπροστά πάρε εσύ τα βιβλιάρια, να τα κρατάς. Θα τους τα μοιράσεις, όταν εγώ κλείσω τα μάτια μου.

Ο Συμβολαιογράφος κούναγε το κεφάλι του σαν να μας παρακολουθούσε αλλά ήταν αφηρημένος και ψιθύριζε.

- Ωραία, ωραία. Μπράβο. Και σε μένα, δείχνοντας με το δείκτη του χεριού του στο κροταφικό, ψελίζει, «Είδες ο Γαληνός, έχει μυαλό»

- Έλα, ρε Γαληνέ, του λέω εγώ. Πιάσε ξύλο, και πάρ'τα πίσω τα βιβλιάρια σου... Εσύ θα μας φας όλους. Αυτά τα λέμε κι αργότερα.

- Όχι-όχι, διακόφτει ο Γαληνός, με αποφασιστικότητα. Πάρτα από απόψε. Κι αν ο Θεός αποφασίσει διαφορετικά, σου τηλεφωνώ κι έρχομαι και μου τα δίνεις. Είναι επικίνδυνο να μένουν εδώ... Αλλιώςτικά, αν εσύ δε μπορείς, δόστα στον Γκάλη, τον ξάδερφο να τα τακτοποιήσει.

Δε θέλω νάχεις εσύ σκοτούρες. Τα κρατάω στο συρτάρι μου καιρό. Τον περίμενα να έρθει για να του τα δώσω, αλλά αυτός είχε δουλειές και δε φάνηκε. Δε φάνηκε ούτε απόψε.

Ταυτόχρονα, έκανε νόημα για να μου δείξει πως δεν έπρεπε οι μάρτυρες που ήταν λίγο παραπέρα να καταλάβουν τίποτα απ' αυτά που λέγαμε. Και άφισε με διακριτικότητα πάνω στο τραπέζι δυο κλειστούς φακέλους με τις αμοιβές Δικηγόρου και Συμβολαιογράφου.

Αναγκάστηκα να μη φέρω αντιρρήσεις στον άρρωστο και να δεχτώ τα βιβλιάρια, χωρίς ν' ανοιξω μέσα για να δω λεπτομέρειες. Η κυρΑγλαία που τα παρακολουθούσε όλα αυτά με τη γωνία του ματιού της, βιάστηκε να μου δώσει μια σακούλα νάϋλον, για να βάλω τα βιβλιάρια μέσα. Και τους φακέλους με τις αμοιβές.

Ένας-ένας οι μάρτυρες χαιρετούσαν κι έφευγαν. Κοντροστάθηκε μόνο ο κύριος Ερμής για να πει στους άλλους πως θα έχει από μια φωτογραφία στον καθένα έτοιμη από αύριο, κάτω στο γραφείο του. Τότε έμαθα ότι ο κύριος Ερμής ήταν συνεταιρός του Γαληνού στην Αποθήκη Υλικών Οικοδομής.

Τελευταίοι φύγαμε ο Συμβολαιογράφος και γω. Ο Γαληνός είχε μισοξαπλώσει στο κρεβάτι του, όπως ήταν πολύ κουρασμένος με ψηλό πυρετό και ζήτησε από την κυρΑγλαία, που θα ξέμεινε ακόμα κοντά του, να σιγουρίσει το δωμάτιο, ν' ανοίξει τα παράθυρα και να αφήσει τον έξω προβολέα ανοιχτό.

Φθάνοντας στη σκάλα, οι δυο μας, διαπιστώσαμε πως αυτός ο προβολέας έκανε το θαύμα του. Αν ήταν από την αρχή ανοιχτός, θάχαμε αποφυγει πολλές μικροατυχίες. Και προ παντός την παρεξήγηση με τον Συμβολαιογράφο.

Τα σκυλιά, η μανούβρα έξω από το γραφείο της μάντρας, οι γιομάτες με βρόχινο νερό λακκούβες, τα πεταγμένα από δω κι από κει υλικά, μας έφαγαν κάμποση ώρα ώσπου να οδηγήσω το αυτοκίνητο στην είσοδο της μάντρας

- Τάδες, λοιπόν, αγαπητέ μου, πως δεν ήταν έτσι με το Γαληνό. Και τον γρουσουζεψες. Όχι μόνον έζησε για τη διαθήκη του, αλλά και θα ζήσει ακόμα, ίσως και θα πάμε πρώτοι εμείς... Λέω στο Συμβολαιογράφο, που κείνη τη στιγμή έδειχνε να ξαλεγράρει.

Δεν πρόλαβα όμως να αποσώσω την κουβέντα κι' αντιλαμβάνομαι τον προβολέα του γραφείου, πίσω μας, ν' ανοιγοκλείνει.

Σύνθημα. «Περίεργο. Κάτι συμβαίνει». Και σταθήκαμε να δούμε τι συμβαίνει, βγάζοντας τα κεφάλια μας απ' όξω. Η φωνή της κυρΑγλαίας έφτανε απελπισμένη. Ήταν πάνω στην κουπαστή κρεμασμένη, φώναζε,

καλώντας σε βοήθεια.

Κάναμε στροφή επί τόπου με τ' αυτοκίνητο και τρέξαμε να δούμε τι γίνεται.

Ανεβαίνουμε ξέπνοοι τη σκάλα, δυό-δυό σκαλιά, γρήγορα, κι όταν μπαίνουνε στο δωμάτιο, βλέπουνε το Γαληνό ανάσκελα στο πάτωμα, την κυρ Αγλαΐα να προσπαθεί τρίβοντας τον να τον συνεφέρει με οινόπνευμα. Και τον κύριο Ερμή, (που είχε φύγει με τους άλλους πριν από λίγο), νάχει βγάλει έξω από τα συρτάρια του μικρού γραφείου ότι ήταν μέσα, ψάχνοντας για κάτι.

Βλέποντας μας, ο κύριος Ερμής θεώρησε σκόπιμο να δικαιολογηθεί πως ψάχνει για το φάρμακο του Γαληνού, ενώ η κυρ Αγλαΐα τον διάκοφτε δείχνοντας το ράφι πάνω στο κρεβάτι όπου ήταν παρατεταγμένα κάμποσα μπουκαλάκια και άλλα φάρμακα.

Έσκυψε ο Συμβολαιογράφος πάνω από τον άρρωστο, ψάχνοντας το σφυγμό του κι αμέσως φώναξε στην κυρ Αγλαΐα «Γρήγορα ένα γιατρό».

Η κυρ Αγλαΐα, με το «Κάτω είναι το τηλέφωνο», έφυγε τρέχοντας.

Οι άλλοι σταθήκαμε όρθιοι κι ακίνητοι, μη τολμώντας ν' αγγίξουμε τον άρρωστο.

Ο Συμβολαιογράφος σκέφτονταν την εγκυρότητα της διαθήκης. Εγώ έφερνα στο νου μου, ποιους συγγενείς του Γαληνού θάπρεπε να φωνάξω.

Ήταν στιγμές αγωνίας κι αδιέξοδου. Τραγικές. Ξαναγύρισε σε πέντε λεπτά η κυρ Αγλαΐα και μας διαβεβαίωσε ότι ο Γιατρός που κάθεται στον πίσω δρόμο, έρχεται αμέσως.

Κάθε λεπτό ήταν και μια ώρα αδιέξοδου. Όσπου ήρθε ο κάπως ηλικιωμένος Γιατρός, με την τσάντα του, έβαλε πλαστικά γάντια στα χέρια του, κουνώντας το κεφάλι, και προσπάθησε να ξαναζωντανέψει το Γαληνό. Πρώτη ένεση, παρακολουθώντας το σφυγμό του άρρωστου. Τίποτα. Δεύτερη ένεση. Το ίδιο. Ύστερα όμως από είκοσι λεπτά σιωπηλής αγωνίας, κατάληξε πώς ο Γαληνός εξέπνευσε. Προσθέτοντας «Μα ήταν βέβαιο. Στην κατάσταση που είχε περιέλθει ο μακαρίτης, ήταν βέβαιο πως έτσι θα κατάληγε».

Σκέφτηκε κάμποσο κι έπειτα είπε σ' όλους να πλύνουν καλά τα χέρια τους με οινόπνευμα.

Η κυρ Αγλαΐα δακρυσμένη και τρέμοντας, ανάλαβε να τακτοποιήσει από δω και μπρος, το σιγύρισμα του νεκρού, τα της ταφής και όλα τα σχετικά. Κι ακόμα να τον ξενυχτήσει «γιατί υπάρχει φόβος τη νύχτα από τα ποντίκια πού κυκλοφορούν κατά εκατοντάδες στη μάντρα»

Το τελευταίο με ξάφνιασε. Μούφερε το μυαλό γύρω. Μου θύμισε την τραγωδία της Μακρονήσου με τα χιλιάδες ποντίκια. Και με φόρτω-

σε μεγάλη έγνοια. Φρίκη κι ανατριχίλα.

Ο Συμβολαιογράφος νυσταγμένος δεν αντέδρασε. Το βλέμμα του πήγαινε να βασιλέψει.

Ο Γιατρός, ο Συμβολαιογράφος κι εγώ, με μια ελαφρότητα, (πού αργότερα όταν το σκεφτόμουνα, έβρισκα πως ήταν απαράδεκτη κι ανήθικη), κατεβήκαμε βιαστικά τη σκάλα, λες και κάποιος μας κυνηγούσε, για να φύγουμε. Να βρεθούμε όσο πιο γρήγορα γίνεται μακρύτερα... Μου φάνηκε κείνη τη στιγμή πως είμαστε μια ομάδα ιπλόκαμπων που στρίβαμε καλπάζοντες για να κρυφτούμε στη φωλιά μας. Η ώρα ήταν τρεις το πρωί.

Ο Γιατρός, που είπαμε να τον πάμε, σπίτι του μ' αυτοκίνητο, πρότεινε άλλη διαδρομή «για να βγούμε απ' τη μάντρα». Πριν μπει να καθίσει ο Γιατρός στο πίσω κάθισμα του αμαξιού, έβγαλε από τη τσέπη του έναν ηλεκτρικό φακό, άνοιξε την πόρτα κι άρχισε να ψάχνει με σχολαστικότητα, και με το μαντήλι του να καθαρίζει, στη ράχη, στο κάθισμα και το πάτωμα, σαν να υποψιάζονταν εκεί την ύπαρξη μερμηγκιών, λάσπης, ή κάποιας άλλης βρώμας, που θα τον λέρωνε.

Ο Συμβολαιογράφος με σκούνησε κάνοντας μου νόημα, να δω ότι ο Γιατρός είναι ψώνιο.

- Έχασες τίποτα Γιατρέ; του λέω αστειευόμενος.
 - Όχι μου απαντάει σοβαρά, ο Γιατρός... Τα ποντίκια. Σκέφτομαι τα ποντίκια. Η κυρ Αγλαΐα μου τα θύμισε. Και μου μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά. Όλη εδώ η περιοχή, ήταν παλιά Νεκροταφείο. Αρχαίο... Βυζαντινό Νεκροταφείο; Ποιος ξέρει; Και τώρα, οι τάφοι γιόμισαν από στρατιές ποντίκια. Δέν ξέρετε που και πως τρυπώνουν. Και πως στο πι και φι κάνουν αποικίες. Μα πέτρα σηκώνεις, μα ξύλο αναμεράς, μα πόρτα ανοίγεις, κει που είσαι ανύποπτος νάσου και βλέπεις παντού πτώματα και ποντικοκούραδα. Να σε φυλάει ο Θεός από τις ζεβζεκιές τους. Μεγαλύτερη εστία μόλυνσης δεν υπάρχει. Δαίμονες αποφώλιοι, πού βγήκανε από την Κόλαση και κυκλοφορούν ανάμεσα μας. Πανούργες υπάρξεις που η μεγαλύτερη πανουργία τους είναι να μας πείθουνε ότι δεν υπάρχουν. Βερζεβούληδες κανονικοί Κρυμμένοι μέσα στους παλιούς τάφους. Που βγαίνουνε νύχτα σαν και την αποψινή και τα κάνουν εδώ γύρω λύμπα. Οι γείτονες έχουν να λένε για φανάρια και λαμπάδες με αναμμένες φλόγες, κόκκινα κέρατα, που πάνε κι έρχονται μετά τα μεσάνυχτα μέσα στη μάντρα και χάνονται ανάμεσα στα μπάζα και τις γούρνες του ασβέστη.

- Ε! Για σταθείτε Γιατρέ, του λέω εγώ. «Καλά και σώνει», πιστεύετε, ότι μέσα στις δυο τρεις ώρες που αφήσαμε μόνο το αυτοκίνητο, θα γίνονταν όλα αυτά τα θάματα, και οι ζεβζεκιές που λέτε, θάχανε τρυπώ-

σει και στ' αυτοκίνητο μας, τόσοι δαίμονες και θα χανε εγκατασταθεί, αβυσσαλέοι και καταχθόνιοι, εδώ μέσα.

- Μα το κάνουνε αυτό, οι Βερζεβούληδες, σ' όλη τη γειτονιά όταν πεθαίνουν οι άνθρωποι, οσφραίνονται το θάνατο όταν δεν τον προκαλούν. Αν είχαμε λίγο υπομονή και στεκόμαστε τώρα να δούμε εδώ γύρω, κρατώντας στο χέρι μας ένα κόκκινο φανάρι, πάνω στα ηλεκτρικά ή τηλεφωνικά σύρματα, θ' αντικρύζαμε μυριάδες μικρούς δαίμονες, να περιμένουν παραταγμένοι εκεί πάνω. Και σας λέω εγώ. Τι περιμένουν αυτοί οι δαίμονες?

- Λες να περιμένουνε την ψυχή του Γαληνού, λέει με ειρωνία ο Συμβολαιογράφος.

- Για την ψυχή του Γαληνού δεν ξέρω. Ο Γαληνός ήταν ένας άγιος άνθρωπος και θα πρόλαβαν οι άγγελοι να τον σηκώσουν. Όμως από μας τους άλλους ζητούνε σύμπραξη οι διάβολοι. Ν' αφήσουμε σ' αυτούς το σώμα του. Νά το περιποιηθούν κατά το πως ξέρουν. Δε συχωρούν ποτέ αυτούς που ανήκουν στο Θεό και είναι άγιοι. Μόλις οι άνθρωποι τους εγκαταλείπουν, πέφτουν με τα μούτρα εκείνοι και τους εξαφανίζουν.

Τα 'λεγε αυτά ο Γιατρός καθώς προχωρούσαμε με τ' αυτοκίνητο. Σοβαρός και συγκινημένος. Έκανε μια διακοπή και συμπλήρωσε.

- Καλού-κακού, τώρα που θα πάτε σπίτια σας, βγάλτε στη βεράντα τα ρούχα σας και κάνετε ένα μπάνιο, ζεστό με σαπούνι. Γαργάρα και πλύσιμο της μύτης. Δεν το λέω να σας τρομάξω. Καλό θα ήταν. Εγώ σα γιατρός, αυτό συνιστώ.

Αυτά που έλεγε τώρα ο Γιατρός είχαν ενδιαφέρον και σκούντησα το Συμβολαιογράφο, για ν' ακούσει. Κείνος όμως ήταν σε μια κατάσταση περιεργη, ημινάρκωσης και φαίνονταν σαν ούφο...

Κάθε τόσο που τ' αυτοκίνητο μας σκόνταφτε πάνω σε ανωμαλίες του δρόμου ή τσαλαβουτούσε σε νερά, φανταζόμουνα τις ρόδες του να ξεκοιλιάζουν από κάτω ορδές δαιμονισμένων ποντικών, πού την ώρα που 'φευγε ο χάροντας, είχαν ξεκινήσει μεσ' απ' τους σκοτεινούς τάφους, κάτω από πρόσταγμα δαιμονικών υπάρξεων και τραβούσαν για το πτώμα του δυστυχισμένου Γαληνού...

Ο Συμβολαιογράφος καθώς ήταν δίπλα μου με μάτιαμισόκλειστα, έπαιξε νυσταγμένα στα χέρια του το φάκελλο με τα χαρτιά της διαθήκης.

Είχε χάσει την ισορροπία και το κέφι του. Ανάμεσα ύπνου και ξύπνου, εισέπραττε διεστραμμένα, ξεκάρφωτα και στραβά με βαθιές αναπνοές, αυτά που ισχυρίζονταν ο Γιατρός...

Και το πράμα πήγαινε έτσι μέχρις ότου φτάσουνε στην άλλη έξοδο, της μάντρας που δειχνε από μακριά πόρτα μεγάλη, παλιού αρχοντόσπι-

του. Έξοδος από τον Άδη. Αυτό για μένα δούλεψε σπασμολυτικά. Και ξέσφιξε το πνίξιμο που είχα μέσα μου.

Ξάφνου ξεπετάγεται από τη θέση του ο Συμβολαιογράφος, σα να ξύπνησε από βαθύ ύπνο, και βάζει κάτι υστερικές-σπαραχτικές κραυγές, δείχνοντας από το μπάρπριζ, τα κλαριά μιας κουτσουπιάς δίπλα στην πόρτα, που τα τρέλαινε ο αέρας.

- Ποντίκια-ποντίκια φώναζε... Κοιτάξτε δαίμονες, χιλιάδες δαίμονες πάνω στην κουτσουπιά...

Στην αρχή νόμιζα ότι ο Συμβολαιογράφος έσπαγε πλάκα με το γιατρό. Όταν όμως το λιγοστό φως από το ηλεκτρικό του δρόμου έπεσε πάνω στο πρόσωπο του Συμβολαιογράφου, μου ήρθε η σκούφια γύρω. Το πρόσωπο του φίλου μου είχε πανιάσει. Ολόκληρος έτρεμε. Και σταυροκοπιότανε, απαγγέλλοντας προσευχές. Σα να βρισκόταν σε ονειροφαντασία και νυχτοβατούσε...

- Σιγά, του λέω. Σύνελθε. Κι άνοιξα το παράθυρό δίπλα μου, να τον φυσήξει αέρας για να συνέλθει.

Φίςς, φίςς ο δυνατός αγέρας. Κράκ-κρούκ τα ανεμοδαρμένα κλαδιά του δέντρου πάνω στη σκεπή της πόρτας. Ήταν πραγματικά έξω μια βαλπούργια νύχτα. Που θα μας τρέλαινε όλους.

- Μα δε βλέπεις τι γίνεται στο δέντρο, μου απαντάει ο Συμβολαιογράφος τρομοκρατημένος... Έλεσαν τα ποντίκια πάνω στο δέντρο και το ρήμαξαν.

Η αμηχανία μου μου 'φερνε γέλιο.

- Την πάτησε και ο Συμβολαιογράφος, λέω στο Γιατρό. Και σε συνέχεια προσθέτω στο Συμβολαιογράφο. Έλα, τώρα. Βγες κι άνοιξε την πόρτα, για να καταλάβεις, πως δεν είναι ποντίκια αλλά ο αέρας που φυσάει. Να σε χτυπήσει λίγο στο πρόσωπο, για να συνέλθεις.

- Μπα, μπά, απαντάει κείνος τρέμοντας, σύγκορμα. Δεν πάω πουθενά. Φοβάμαι.

- Να βγω εγώ, λέει ο Γιατρός.

- Μη, για το Θεό ανοίξεις την πόρτα, του φωνάζει ο Συμβολαιογράφος και πλακώσουνε τα δαιμόνια.

- Και πως θα βγω, με κλειστή πόρτα;

Τελικά, πάλι βγήκα εγώ έξω, κι άνοιξα τη μεγάλη πόρτα, που μας οδηγούσε σ' ένα ασφαλτοστρωμένο δρομάκι, μ' αραιά ηλεκτρικά φώτα... Πριν ο Γιατρός προλάβει ν' αποσώσει τις οδηγίες που 'δινε για το που θα στρίψουμε για να τον πάμε σπίτι του, μπουκάρει από δεξιά μια ομάδα χωροφυλάκων, με άγριες διαθέσεις.

Ο επικεφαλής Ανθυπομοίραρχος μας διάταξε να βγούμε όλοι έξω. «Ψηλά τα χέρια». Σα ν' απευθύνονταν σε εγκληματίες.

Ο Γιατρός πρώτος βγήκε πειθαρχικός απ' έξω κι έδειχνε το τσαντάκι του με τα ιατρικά σύνεργα φωνάζοντας ότι είναι γιατρός κι έρχεται από άρρωστο που πέθανε. Ο Συμβολαιογράφος ήθελε δεν ήθελε, ξενύσταξε. Και συνήλθε. Ακολούθησε το Γιατρό κι έδειχνε το φάκελο με τις διαθήκες που κρατούσε στα χέρια του. Εγώ προσπάθησα ν' αντιδράσω. Μου φάνηκε περιεργό τέτοια ώρα να μας φέρονται τόσο βάρβαρα. Μέσα από το αυτοκίνητο, γαντζωμένος στο τιμόνι, ζητούσα να μάθω τι συμβαίνει, ποιος ο λόγος. Κι αντιστεκόμουν στον ανθυπομοίραρχο, που ήταν έξω από την πόρτα μου και μου' λέγε

- Βγείτε πρώτα απ' έξω και θα σας πει ο Διοικητής στο Τμήμα.

Ο ανθυπομοίραρχος βιάζονταν και χτύπαγε εκνευρισμένος το χέρι του πάνω στο καλώ του αυτοκινήτου, ρίχνοντας το φως από το δυνατό φακό του στο πρόσωπο μου. Δυο άλλοι χωροφύλακες είχανε μπει κι όλας στο πίσω κάθισμα κι ανακάτεβαν τα πάντα. Χωρίς να λένε τίποτα.

Τελικά βγαίνω κι εγώ δείχνοντας τη δικηγορική ταυτότητα μου, στον επικεφαλής, που αμέσως με διάταξε να ανοίξω το πορτμπαγκάζ. Γίνεται κι αυτό, χωρίς να διαπιστωθεί κάτι ύποπτο.

Ο Συμβολαιογράφος κράταγε ακόμα, ψηλά τα χέρια του. Εκτός εαυτού... Ο ανθυπομοίραρχος τον πλησίασε και του είπε να τα κατεβάσει. Το θέαμα αν και ήταν μαύρη νύχτα, φάνταζε γελοίο. Το πρώτο ντου έδειχνε να παίρνει τέλος. Κι ο Γιατρός που 'δειχνε μεγαλύτερος στην ηλικία από όλους, ζητάει να μάθει αν σκόλασε η έρευνα, να μας αφήσουν λέφτερους γιατί είμαστε κουρασμένοι και άπντοι. Εγώ είχα πιάσει κουβέντα με το χωροφύλακα που ήταν δίπλα μου και προσπαθούσα να ψαρέψω «Περί τίνος πρόκειται»

Απ' ότι έδειχναν τα πράματα οι χωροφύλακες ήταν απογοητευμένοι. «Άλλα περίμεναν και άλλα βρήκαν». Πάντως από το αδιέξοδο και τις ασκοπες κινήσεις τους, φαίνονταν πως ή δυσκολεύονταν να το αποδεχτούν ή από κάπου αλλού περίμεναν διαταγές.

Πραγματικά σε λίγο κι από τις δυο μεριές του δρόμου φάνηκε να 'ρχονται άλλες ομάδες χωροφυλάκων. Μέσα από τη μία ομάδα, ξεφύτρωσε ένας μοίραρχος, κι άρχισε με ύφος καρδινάλιου να προχωράει προς τα αυτοκίνητο. Ήταν χίλια τα εκατό βέβαιος ότι έπιασε «μπάζα».

Ο Ανθυπομοίραρχος έτρεξε να του δώσει εξηγήσεις. Ο Γιατρός που φαίνεται ότι τον γνώριζε προσωπικά, τους πλησίαζε δισταχτικά.

Κάποια στιγμή που το φως ενός ηλεκτρικού προβολέα που κρατούσε ο μοίραρχος, έπεσε πάνω στο Γιατρό, ακούσαμε όλοι

- Πάλι εσύ εδώ Γιατρέ.;

- Τι να κάνω; Με φωνάξανε για άρρωστο και πήγα. Μήπως το 'θελα και γω; Κύριε Διοικητά.

- Τέτοια ώρα;
- Δυστυχώς όμως, ο άρρωστος πέθανε.
- Και οι κύριοι, από δω;

Ο Ανθυπομοίραρχος άρχισε να δίνει εξηγήσεις...

- Συμβολαιογράφος... Δικηγόρος, διαθήκες κλπ.

Ο Διοικητής, άπιστος Θωμάς. Μουρμούριζε ακατανόητα. Σα να μην ήθελε να δεχτεί την άποψη του «οργάνου». Και ζήτησε να δει τη διαθήκη του Γαληνού Μάλιου.

Ο Συμβολαιογράφος επικαλούμενος και τη γνώμη μου σα Δικηγόρου, του λέει ότι «Για μια γενική ματιά, πιστοποίησης ότι έγινε διαθήκη, καμιά αντίρρηση. Αλλά για διάβασμα από την αρχή μέχρι το τέλος της διαθήκης, αποκλείεται. Το απαγορεύει ο Νόμος. Όταν θα δημοσιευθεί θα σας στείλω ένα και δυο αντίγραφα, αν μου τα ζητήσετε μέσω Εισαγγελέως».

Ο Μοίραρχος στραβομουτσούνιασε. Προφανώς θεωρούσε την εξουσία του πάνω από το Νόμο. Και χωρίς καμιά άλλη συζήτηση, και με ύφος εξουσιαστή που του αμφισβήτησαν την παντοδυναμία, διάταξε να οδηγηθούμε και οι τρεις στο Τμήμα.

Η διαταγή του Μοίραρχου πείραξε το φιλότιμο μου.

- Κύριε Μοίραρχε, μήπως θέλετε κι άλλες πληροφορίες που αρνηθήκαμε να σας τις δώσουμε;

- Θα μείνετε μέσα μέχρι αύριο το πρωί. Και αύριο να δούμε.

Ο Γιατρός ανάλαβε ρόλο μεσολαβητή. Ο Μοίραρχος έκανε το Γκιουλέκα. Ήθελε μάλλον να πάμε όλοι μαζί, «πεζοί» στο τμήμα, αφήνοντας εκεί στην ανοιχτή ακόμα πόρτα της Μάντρας Υλικών το αυτοκίνητο μου.

Ξανάπιασε βροχή με μουμπουνιτά και αστραπές. Ο Συμβολαιογράφος άρχισε νάχει λιποθυμικές τάσεις... Τον έβαλαν οι χωροφύλακες μέσα στ' αυτοκίνητο. Και φώναξαν το Γιατρό. Ο Διοικητής το πήρε για κόλπο κι ακολούθησε το Γιατρό μέχρι τ' αυτοκίνητο, επιμένοντας να οδηγηθούμε όλοι «έστω» και με τ' αυτοκίνητο στο τμήμα. Όταν όμως ο Γιατρός ακούστηκε να ρωτάει «αν κανένας έχει εφημερίδα για να δούμε ποιο είναι το εφημέριον Νοσοκομείο, ή εν πάση περιπτώσει ποιο είναι το πλησιέστερο φαρμακείο ανοιχτό, ο Ανθυπομοίραρχος, που φαίνονταν πιο διαλακτικός τώρα, κι ίσως πίστευε πως στο τέλος αν πάθει τίποτα ο Συμβολαιογράφος θα'ριχναν όλες τις ευθύνες πάνω του, πήρε στην άκρη το Διοικητή κι άρχισε μια συζήτηση, σότο βότσε.

Τελικά ο μεν Μοίραρχος έστριψε κι έφυγε από κει που βρίσκονταν, με μια μεγάλη ομάδα χωροφυλάκων, χωρίς ούτε καν να μας χαιρετίσει, ο δε Ανθυπομοίραρχος μπήκε σταυτοκίνητο μας, αρκετά ανήσυχος, για

την κατάσταση του Συμβολαιογράφου, είπε να προχωρήσω τ' αυτοκίνητο, αριστερά στο δρόμο. Κι όταν φτάσαμε στο σπίτι του Γιατρού, κι ο Γιατρός είχε αποφανθεί πως ο Συμβολαιογράφος αν πάει τώρα σπίτι του και ησυχάσει δεν έχει τίποτα. «Θα του περάσει», ο ανθυπομοίραρχος είπε στο Γιατρό να κατεβεί και να πάει να ησυχάσει και κείνος σπίτι του.

- Ένας θάνατος και για Γιατρό, είπε, είναι θάνατος οπωσδήποτε.

Πριν φύγει ο Γιατρός, ρώτησε τον ανθυπομοίραρχο.

- Κάνετε στο Τμήμα καμιά ενέργεια για την αναφορά που σας έχω στείλει την περασμένη βδομάδα για το Λοιμώδες νόσημα που εμφανίστηκε στη γειτονιά μας Ξέρετε ο αποψινός θάνατος δεν είναι άσχετος

- Μπα! Δε νομίζω, του απάντησε ο αξιωματικός, αφήνοντας υπονοούμενα.

Και συμπλήρωσε αμέσως. «Η όλη επιχείρηση απόψε στάθηκε, απτην Αστυνομία γιατί κίνησαν τις υποψίες της ο ανώμαλος καιρός, και τα πολλά φώτα που βοηθάνε τους αρχαιοκάπηλους. «Αλλάστε η περιοχή παρακολουθείται νυχθημερόν ... Όμως «Τέλος καλά, όλα καλά».

Και κατέβηκε ο ίδιος, πίσω από το Γιατρό. Καληνύχτησε. Είπε περαστικά στο Συμβολαιογράφο και ζήτησε συγγνώμη, «για την ταλαιπωρία. Τέτοια ώρα»!!

Ο Συμβολαιογράφος κούνησε το κεφάλι του και μου ψιθύρισε.

- Να σε κάψω Γιάννη, να σ' αλείψω μέλι.

Προχωρώντας αιχνευτικά στη Λεωφόρο, οι δυο μας, με το Συμβολαιογράφο για να προσδιορίσουμε το δρόμο που έπρεπε να πάρουμε, μόλις βγήκαμε στη βενζίνη, νάσου και μας κόβει κάθετα η κυρΑγλαΐα, με τον κύριο Ερμή, που τράβαγαν κουβεντιάζοντας αμέριμνοι για το σπίτι τους.

Η σκέψη ότι και οι δυο «ανθρωποι» του Γαληνού, αφήναν τον καημένο έκθετο στα ποντίκια, μ' έρριξε σε πανικό και μεγάλη έγνοια. Ήμουν όμως τόσο ζαβλακωμένος από τα γεγονότα της βραδιάς, και ένοιωθα παραλυμένος, χέρια και πόδια, που παρόλο ότι με σύντριβε η ιδέα ότι τα ποντίκια θα κατασπαράζανε κείνη τη στιγμή το πτώμα του άμοιρου Γαληνού, δεν μπορούσα ούτε να σκεφτώ ενδεχόμενη επιστροφή μας, στο καλύβι, για να γίνουμε μάρτυρες μιας παρόμοιας συμφοράς.

Σ όλο το δρόμο είχαμε και οι δυο το κακό μας χάλι από την αϋπνία. Μουδιασμένοι από το θάνατο του Γαληνού μπροστά στα μάτια μας, κι όλα τ' άλλα, τους σατανάδες του Γιατρού, τον αιφνιδιασμό της Χωροφυλακής. Τη λιποταξία της κυρΑγλαΐας. Νοιώθαμε ξεμονταρισμένοι ολοκληρωτικά. Δεν ανταλλάξαμε παρά ελάχιστες κουβέντες.

Δυο φορές ο Συμβολαιογράφος επανάλαβε.

- Φαίνεται πως οι επιχειρήσεις οικοδομικών υλικών όταν στήνονται απάνω σε παλιούς τάφους, είναι «χρυσοφόρες», αλλ' έχουν καθώς καταλαβαίνω και μεγάλα βάσανα. Απορώ με το Γαληνό, πως κάθονταν εκεί μέσα μόλα αυτά τα ποντίκια, πάνω στους τάφους, με τα φαντάσματα του Γιατρού, που κυκλοφορούν σα φλόγες τα μεσάνυχτα και με τόσο κρύο. Τα πίστεψες εσύ όλα αυτά πού λεγε ο Γιατρός; Ή υπονοούσε κάτι για το Γαληνό, και μας άφηνε να το καταλάβουμε μόνοι μας... Και ήταν καθώς λες εσύ, καλός άνθρωπος, ο μακαρίτης.

Θεώρησα περιττό να απαντήσω. Στο βάθος δίσταζα. Φοβόμουνα πως ο Συμβολαιογράφος, αν συνεχίζαμε μια τέτοια συζήτηση, θα μενε άγρυπνος και την υπόλοιπη νύχτα.

Κείνο το βράδυ, κι εγώ ο ίδιος ήμουν τόσο επιρρεασμένος από τα λεγόμενα του Γιατρού, και την όλη κατάσταση, που τη νύχτα πάλευα μόνος μου με την εξολόθρευση των χιλιάδων ποντικών του Μακρονησιού και μόνιμα κατάληγα στην ιδέα του εξορκιστή, στη φωτιά, στα μαϊλίκια και στις κατάρες.

Πότε-πότε πεταγόμουνα στο κρεβάτι μου, πάνω για να συνέλθω, με την ιδέα των θησαυρών που μπορεί να κρυβαν οι τάφοι. Και ξανάμπαινα στο ζεστό μπάνιο για να ηρεμήσω..

Η διαστροφή του Γιατρού, μ' έκανε να θυμηθώ τον εξορκισμό.

«Εχέτω τὰς ἀράς τῶν τοιακοσίων δέκα οκτῶ Θεοφόρων Πατέρων τῶν ἐν Νικαία, τὴν ἀρχὴν τοῦ Ιουδα, τοῦ Ἀρείου τό ἀνάθεμα τοῦ Γιεζή τὴν Δεπραῖν.. Καί ανοιξάτω ἡ Γῆ τό στόμα αὐτῆς καί καταπιέτω αὐτόν...»

IV

Αυτό το γιομάτο περιπέτειες βράδυ μου φιλοδώρησε, ένα κρύωμα καρραμπινάτο, που κινδύνεψε να μετατραπεί σε άτυπη πνευμονία και με κράτησε στο κρεβάτι. Κάμποσες μέρες.

Δυο φορές με ζήτησαν στο Αστυνομικό Τμήμα που είναι κοντά στο σπίτι του Γιατρού, αλλά δεν μπόρεσα να πάω. Τελικά πήγα μόνος μου όταν η δικογραφία είχε διαβιβαστεί στον Εισαγγελέα.

Ευτυχώς, ο Συμβολαιογράφος, πού είχε κληθεί εν τω μεταξύ, καθώς μου είπε κατάθεσε όσα θα έλεγα και γω ο ίδιος.

- Ιστορίες για αγρίους. Μου είπε ο Συμβολαιογράφος. Μόνο που με βάλανε και δημοσίεψα τη διαθήκη, μέσα σε μια βδομάδα, για να τους δώσω αντίγραφο. Στείλε αν θέλεις και συ να πάρεις ένα αντίγραφο.

- Ένα, είπα, δεν είναι αρκετό, μου χρειάζονται πέντε. Και έστειλα χωρίς χρονοτριβή, να τα πάρω. Από ένα για τους κληρονόμους και το πέμπτο για το δικό μου αρχείο.

Ήμουν αποφασισμένος στην αρχή, να κάνω μόνος μου το μοίρασμα των βιβλιάρων παρακάμπτοντας τον Γκάλη. Τις μουρμούρες και τις γκρίνιες του.

Με τα αντίγραφα της διαθήκης του Γαληνού πάνω στο γραφείο μου, άνοιξα το φάκελο "Γαληνός Μάλλιος" του αρχείου και κοίταξα να ιδώ τι έπρεπε να κάνω ο ίδιος.

Βρήκα τα τέσσερα βιβλιάρια Ταμειυτηρίου από διαφορετικές Τράπεζες, όπως τα είχα ρίξει στη σακούλα της κυρ Αγλαΐας.

Θυμήθηκα τις κουβέντες του Γιατρού, για ποντίκια, δαίμονες και ποντικοκούραδα, κι ένα ρίγος πέρασε το κορμί μου.

Τιναξα τη σακούλα στο καλάθι των σκουπιδιών, κι έπειτα ένα-ένα τα βιβλιάρια...

Το παίδεψα με τη σκέψη μου πολύ αν θα 'πρεπε ν' ασχοληθω ο ίδιος μ'αυτά, ή να φωνάξω κατευθείαν το Γκάλη, να του τα παραδώσω και να ησυχάσω μια για πάντα από αυτή την ιστορία... Μέσα μου όμως είχε σφηνώσει η ιδέα ότι κι ο προχτεσινός πυρετός μου, είχε κάποια σχέση με την αρρώστια του Γαληνού

... «Αυτά πού έλεγε η κυρ Αγλαΐα».

Όμως το βιβλιάριο με τα λεφτά για το χωριό μας δεν ήθελα να τ' αφίσω χωρίς να δω τουλάχιστον, το συνολικό ποσό, για να υπολογίσω τι έργο, ποιας τάξεως δηλαδή, μπορεί να γίνει.

Με κάποιους δισταγμούς έπιασα τα βιβλιάρια, κι ανοίγοντας τα, βρήκα το βιβλιάριο που προορίζονταν για το χωριό Τα Ασπρα Χώμα-

τα... Κατευθείαν στο τελευταίο υπόλοιπο.

Έλαθα σοκ. Πάνω από πενήντα εκατομμύρια.

-Μπράβο, Γαληνέ! Συνδικαιούχοι ο Γαληνός και η Κοινότητα του χωριού.

«Θαυμάσια. Θα πάρουν τα λεφτά τους οι άνθρωποι, μόνο με το βιβλιάριο... Φόρο δεν θα πληρώσουν. Αν και η Αυτοδιοίκηση δεν πληρώνει φόρο».

Το ποσό της δωρεάς για Τ' Άσπρα Χώματα, μ' έβαλε σε πειρασμούς... Πιάνω το δεύτερο βιβλιάριο, που προοριζόνταν για τον ξάδερφο του Γαληνού, το Γκάλη (Γαληνός και κείνος, αλλά τον λέγανε χαϊδευτικά και Γκάλη). Ήταν αυτός που μούχε τηλεφωνήσει να τρέξω για τη διαθήκη.

Ανοίγω και βλέπω τρία ονόματα συνδικαιούχων. Ο Γαληνός Δημ. Μάλλιος, πρώτος. Ο Ερμής Παπάς, δεύτερος. (Προφανώς ο συνεταιρός του διαθέτη που ήταν και μάρτυρας στη διαθήκη). Και Γαληνός Κωνσταντίνου Μάλλιος, ο κληρονόμος ξαδέρφος, ο Γκάλης.

Και υπόλοιπο λογαριασμού πέντε εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες.

- Κάτι ήξερε ο Γκάλης, που μας έβαλε να τρέχουμε, σα τρελοί μεσ' τη βροχή και το αγιάζι. Για έναν ταλαίπωρο καθηγητή μαθηματικών, μεγάλο ποσό. Πολλά λεφτά. Γενιά λεφτά. Και τα πέντε εκατομμύρια. Δεν το φανταζόμουνα.

Κι αμέσως πιάνω, σαν να με πήρε ο κατήφορος και δεν είχα σταμάτημα, το τρίτο βιβλιάριο που προοριζόνταν για την ξαδέρφη του Γαληνού, Καλλιόπη, Αδερφή του Γκάλη, για την οποία μάλιστα αναφέρονταν στη διαθήκη ότι ο διαθέτης « της ήταν ευγώμων για τις παντοειδείς περιποιήσεις της ».

Ανοίγω... Και εδώ τα ίδια. Τρεις οι δικαιούχοι. Πρώτος και δεύτερος ο ίδιος. Τρίτο το όνομα της ξαδέρφης. Ωραία!

Προχωράω στο υπόλοιπο του Λογαριασμού και βλέπω πως και δω, το κληρονομούμενο ποσό, κυμαίνονταν στα ίδια επίπεδα. Πέντε εκατομμύρια και κάτι.

Με κατακλύζουν οι ίδιες σκέψεις «Μπράβο Γαληνέ!».

Βάζω πολλά μεσ' το μυαλό μου, και πιάνω ανάδρομα να ιδώ, από τι ποσά ξεκίνησε αυτός ο λογαριασμός κι έφτασε εκεί που είναι τώρα. Οπότε πέφτει ο πρώτος κατακέφαλος πάνω μου.

Πριν, τριάντα περίπου μέρες, από την ημερομηνία του θανάτου, ο λογαριασμός αυτός είχε κάπου σαρανταπέντε εκατομμύρια κατάθεση, από τα οποία πάρθηκαν εν συνεχεία, σαράντα τόσα εκατομμύρια σε δυο δόσεις...

Κάνω την ίδια έρευνα και στο βιβλιάριο του Γκάλη. Ακριβώς τα ί-

δια. Και τα δυο βιβλιάρια είχαν ημερομηνία έκδοσης προ ενός εξαμήνου. Σκέφτομαι «Ο Καταθέτης τις τελευταίες μέρες πάλευε με τον εαυτό του... Έπαιρνε λεφτά από δω και τάβαζε από κει, προσπαθώντας να κάνει κάποιες εξισορροπήσεις. Ταραγμένη ψυχολογία. Ακολουθεί τις διαθέσεις της στιγμής. Ένας άνθρωπος άρρωστος σε μια τέτοια κατάσταση βρίσκεται πάνω σε κυλιόμενη σκάλα αναστάτωσης και εκνευρισμού».

Παρακολουθώ την εξέλιξη των καταθέσεων και στα άλλα βιβλιάρια. Μπερδεύομαι μ' αυτές τις συνεχείς αναλήψεις και αντίστοιχες καταθέσεις στα άλλα βιβλιάρια...

Τα αφήνω στην άκρη, και πιάνω το ζαλισμένο μου κεφάλι, που πάει να σπάσει.

«Θεέ μου! λέω. Δε μου χρειάζεται περισσότερο μπέρδεμα. Αρκεί μέχρις εδώ. Πάνε κι έρχονται τα εκατομμύρια σαν να είναι πετραδάκια, τις τελευταίες μέρες πριν από το θάνατο. Μυστηριώδης ο ρόλος του συνεταίρου Ερμή Παπά αλλά και του Κώστα Ρήγα, που φαίνεται να κληρονομεί, όπως βλέπω από το τέταστο βιβλιάριο εβδομήντα τόσα εκατομμύρια... Εδώ έγινε χαλασμός».

Η φαντασία μου όμως είναι σ' έξαψη.

Νοιώθω άσχημα. Μπλέξιμο. Με κουράζει και η σκέψη. Ο απλός συλλογισμός δηλαδή και η απασχόληση. «Αρκετά!. Τα βιβλιάρια των τραπεζικών καταθέσεων είναι κουβάρι μπερδεμένο. Ποιος θα το ξεμπλέξει. Σκέτο μπουρλότο». Μεταξύ σοβαρού και αστείου αναλογίζομαι τα μπλεξίματα του διαβόλου, που μας έλεγε ο Γιατρός, κι αμέσως το μυαλό μου πάει στο αγαθό βλέμμα του. Χωρίς νάχω κάτι συγκεκριμένο στο κεφάλι μου, βιάζομαι να τον πάρω τηλέφωνο. Πολλά πράγματα δεν πήγαιναν καλά σ' αυτούς τους λογαριασμούς. Ο Γιατρός ίσως βοηθήσει.

Του τηλεφωνώ, από διαίσθηση, σχεδόν μηχανικά, μόνο για να επικοινωνήσω, χωρίς νάχω τίποτα το συγκεκριμένο που θα ήθελα να ρωτήσω.

Θάλεγα, ότι το κάνω από ένστικτο. Κάπου στο βάθος, σαν ένα είδος ερεθισμού χωρίς να πάρει συγκεκριμένη μορφή, βγήκε στη μέση η ανάγκη να ζητήσω βοήθεια σ' αυτή τη σατανική υπόθεση από το Γιατρό, κουράντη του διαθέτη.

Όσπου ν' απαντήσει ο Γιατρός βασάνιζα τον εαυτό μου να βρω τι ακριβώς έψαχνε το υποσυνείδητο μου να μάθει από το Γιατρό. Κι έτσι, σαν αχτίδα, έσκασε μύτη μέσα μου, αυτό που ήθελα να ξεκαθαρίσω. Και μόνον ο Γιατρός θάταν σε θέση να το κάνει κείνη τη στιγμή.

Ύστερα από τις πρώτες τυπικές κουβέντες για να θυμηθεί ο ένας τον άλλον... ρωτάω το Γιατρό να μάθω αν και κατά πόσο ο μακαρίτης τις τε-

λευταίες μέρες πριν το θάνατο του ήταν σε θέση να βγαίνει έξω από το σπίτι του, να πάει στις Τράπεζες, να συναλλάσσεται με τρίτους κλπ.

Ο Γιατρός έβαλε τα γέλια. Ασφαλώς με πέρναγε για αφελή.

- Τι είναι αυτά που λες δικηγόρε μου; Ο μακαρίτης και δυο σχεδόν μήνες πριν το θάνατο του, θάταν αδύνατο να μετακινηθεί. Μόνο να κατεβεί και ν' ανεβεί κείνη τη διαολόσκαλα, θάπρεπε να τον κρατούνε τέσσερα θερία, κι αυτό θάταν μεγάλο πρόβλημα. Τι είναι; τι συμβαίνει;

- Τίποτα του λέω, ένα προβληματισμό είχα κι από αυτά που μου είπατε, τον έλυσα.

- Αν θέλεις τίποτε άλλο, θάμαι στη διάθεση σου, πρόσθεσε ο Γιατρός. Επί τη ευκαιρία όμως, θα 'θελα και γω να σε ρωτήσω αν σε κάλεσαν στο τμήμα για μάρτυρα. Ξέρεις, εμένα οι έξυπνοι οι χωροφύλακες, με παραπέμπουνε σε δίκη, γιατί τάχα διευκόλυνα παράνομες ενέργειες κάποιων αρχαιοκάπηλων, μέσα στη μάντρα. «Άρμεγε λαγούς και κούρευε χελώνες», πού λένε. Τι σχέση μπορεί να χω εγώ με αυτά;

Και γω πρότεινα για μάρτυρες δυο γείτονες, και επί πλέον το Συμβολαιογράφο και σένα.

- Δηλαδή,

- Τί δηλαδή; Έγινε μπούγιο. Γράψανε ακόμα και οι εφημερίδες ότι από τη μάντρα του μακαρίτη Γαληνού, είχαν γεμίσει τα μαγαζιά της οδού Πανδρόσου «αρχαία». (Τι αρχαία δηλαδή, κάτι μπαχαντέλες). Και το Αστυνομικό Τμήμα της γειτονιάς μου, λένε, δεν είχε πάρει είδηση. Αν και ο Διοικητής, ο μοίραρχος που είδαμε κείνο το βράδυ, μπεκρόπινε κάθε τόσο με τον Γαληνό, στο Καλύβι της Μάντρας ή δίπλα στη γειτονιά, σε μια ταβέρνα. Τους κατσάδιασαν φαίνεται οι παραπάνω, ίσως και να τους κατηγόρησαν για συνέργια, κι αυτοί τόρριξαν «στο φταίει ο Γιατρός γιο όλα», που τους υπέβαλε αναφορά «επίτηδες». Τους έριχνε στάχτη στα μάτια. Τους θόλωσε. Τους έκοψε τα ήπατα με την τρομερή αρρώστια... Για να μη κάνουν τη δουλειά τους. Στην ουσία εγώ τους είπα ότι η Μάντρα του Γαληνού είναι κίνδυνος θάνατος για τη γειτονιά και για όλους... Έχει πλημμυρίσει ποντίκια. Κι ότι τα συμπτώματα που εμφανίζει ο ασθενής Γαληνός Μάλλιος είναι συμπτώματα ενός είδους οξείας μορφής αιμορραγικού πυρετού, που πρέπει να ερευνηθούν. Ο άρρωστος ν' απομονωθεί στο Λοιμωδών κλπ. Και τους έκανα μια μικρή έκθεση του τι σημαίνει για μια περιοχή η εμφάνιση μιας τέτοιας επιδημίας. Ιδιαίτερα μάλιστα όταν ο αιμορραγικός πυρετός συνοδεύεται από νεφρικό σύνδρομο. Και αυτοί αντί να κάνουν τη δουλειά τους, καθώς πρέπει, πάτησαν πάνω στη δική μου αναφορά, τόρριξαν στο σορολόπ και, ισχυρίζονται τώρα, ότι «τρομοκρατήθηκαν οι άντρες τους». Τους έπιασε τεταρταίος, δήθεν... Μόλις άκουσαν για μολυσματικό θανατηφό-

ρο πυρετό, δεν ήθελε κανένας να πατήσει μέσα στη μάντρα. Περιφέρονταν μόνον απ' όξω, μ' αποτέλεσμα ο Γαληνός και οι άλλοι να κάνουν τάχα μέσα τη δουλειά τους με τους τάφους. Το ότι όμως ο Γαληνός πέθανε απ' αυτό το νόσημα. Το ότι καθώς έμαθα ακόμα σήμερα, δυο εργάτες του βρίσκονται στα πρόθυρα. Το ότι ο συνεταιίρος του Γαληνού βρίσκεται αυτή τη στιγμή στο Λοιμωδών. Το ότι τα λεγόμενα «αρχαία» της Μάντρας, κυκλοφορούν στην οδό Πανδρόσου εδώ και κάνα δύο χρόνια, ενώ εγώ υπέβαλα την αναφορά μου μόλις προχτές, πέντε μέρες πριν πεθάνει ο Γαληνός, γι'αυτά δεν κάνουν λόγο. Και προσποιούνται το «κουνέλι». Ας τα ξεμπλέξει τώρα το Δικαστήριο.

Άκουγα ξαφνιασμένος και δεν έλεγα κουβέντα. Έπεφτα από τα αυτιά. Διαβεβαίωσα το Γιατρό, ότι θάμαι δίπλα του όποτε με ζητήσει, ότι μ' αυτές τις προϋποθέσεις, έπαινο θα πάρει από το Δικαστήριο και όχι καταδίκη.

Μέσα μου όμως μια τρομερή ανεμοθύελλα είχε ξεσηκωθεί. Ένας κυκλώνας. Μια φουρτούνα που με έκανε να βλέπω τα βιβλιάρια και τάλλα χαρτιά που είχα μπροστά μου, σαν το Μαύρο Άλογο του Λεπρού, από το Μεσαιωνικό Μύθο. Τον προπομπό μιας καταιγίδας από φίδια και σαύρες που έρχονταν να διαλύσουν την αγαθή εικόνα από το έργο που γίνονταν στα Ασπρα Χώματα, κι ίσως από τις μικρές ευεργεσίες της αγαθής προαίρεσης του μακαρίτη Γαληνού.

Το πρώτο που σκέφτηκα ήταν να καλέσω όσο γίνονταν πιο γρήγορα τον Γκάλη και την αδερφή του, για να τους παραδώσω τα βιβλιάρια. Να απαλλαγώ εγώ απ' αυτή τη μπερδεμένη και ύποπτη υπόθεση.

Και σήκωσα το τηλέφωνο για να ειδοποιήσω.

Καλού-καλού όμως, σκέφτηκα, ας κρατήσω ένα αντίγραφο φωτοτυπικό των βιβλιάρων, για το «αρχείο μου».

Φωνάζω τον Θύμιο, το θυρωρό και τον παρακαλώ να με εξυπηρετήσει. Κι ως που να γυρίσει ο Θύμιος, παίρνω στο τηλέφωνο τον Γκάλη, «...Έχω έτοιμα στο γραφείο, τα βιβλιάρια και τη διαθήκη». Απόφυγε κάθε σχόλιο.

Ο Θύμιος γυρίζει χαμογελαστός

- Πωπω, μου λέει! Παράδες να δουν τα μάτια σου. Τι θα τα κάνει όλα αυτά ο πως τον λένε...

- Όποιος έχει γένεια, έχει και τα χτένια, Θύμιο μου, του λέω..

- Κι εγώ έχω γένεια, αλλά τέτοια χτένια... που να τα βρω.

Ο Γκάλης ήρθε ασουλούπωτος όπως πάντα, μόνος του, γιατί η αδελφή του είναι εκτός Αθηνών, θα επέστρεφε, σε καμιά βδομάδα...

Του δωσα να διαβάσει πρώτα τη διαθήκη, για την οποία ο Γενικός

Κληρονόμος, δεν έδειξε κανένα ενδιαφέρον. Όπως είπε, την ήξερε πάνω-κάτω. Του τάχε πει κι ο μακαρίτης, αλλά είχε κουβεντιάσει εν τω μεταξύ και με τον κύριο Ερμή.

Έπιασε όμως το βιβλιάριο που του έδωσα, με χέρια που έτρεμαν. Μάτια αστρείτης. Το άνοιξε βιαστικά. Κι όταν έφτασε στο τέλος που ήταν (το ψητό καθώς είπε) και το εναπομένον γι' αυτόν υπόλοιπο της κατάθεσης, κατακοκκίνισε ολόκληρος και πετάχτηκε σα να τον τσίμπησε σφήκα. Έξαλλος. Κι άρχισε να τρέμει.

- Όχι, μου λέει. Δεν είναι δυνατόν. Θάναι κι άλλο βιβλιάριο. Μου το κρύβεις.

- Δεν ξέρω, του λέω, για άλλο βιβλιάριο. Αυτό μόνον έχω για σένα, κι αυτό το άλλο για την αδερφή σου.

Πήρε και κείνο στα χέρια του, το ξεψάχνισε, κι άρχισε να φωνάζει και να μου κάνει σκηνές. Σαν νάμουνα εγώ ο φταίχτης. Να είχα κάνει εγώ τα «μπερδέματα», όπως έλεγε.

Επαναλάμβανε κάθε τόσο, πως ο μακαρίτης του μίλαγε για εκατομμύρια και μεγάλα σχέδια, κι όχι για πενταροδεκάρες που έχουν τα βιβλιάρια. Μια εποχή μάλιστα προέτρεπε και κείνον, ο Γαληνός, ν' αφήσει το καθηγητλίκι και να πάει δίπλα του να θησαυρίσει.

Όπως ήταν εξαγριωμένος και χειρονομούσε απειλητικά, ανακατεμένα τα μαλλιά του, το βλέμμα του άγριο, τάχασα. Φοβήθηκα ότι θα μου επιτεθεί και θα χειροδικήσει πάνω μου. Έβλεπα το Γκάλη νάναι φευγάτος, μπερδεμένος και παρανοϊκός, μπροστά στον πακτωλό του Γαληνού.

Έκανα πως αποδέχομαι και συζητάω τις διαμαρτυρίες του, βαφτίζοντας τις υποψίες του ως λογικοφανεείς...

Όσο ήμουν καθιστός στο γραφείο μου, κι όρθιος ο Γκάλης, έβλεπα ότι η θέση μου ήταν ευάλωτη. Σηκώθηκα, με κάποια πρόφαση κι αποτραβήχτηκα προς το παράθυρο. Πιο στέργιος και πιο σίγουρος τώρα, άρχισα μαλακά την εξιστόρηση της σκηνής κατά την οποία ο μακαρίτης, μου παράδωσε τα βιβλιάρια. Απόφυγα να προσθέσω αυτό που είχε συμπληρώσει ο μακαρίτης. (Αν δε μπορέσεις να το κάνεις εσύ, δόστα να το κάνει ο Γκάλης). Μούχε κολλήσει η σκέψη ότι ο Γκάλης θα κατακρατούσε τα ξένα βιβλιάρια.

Ο Γκάλης, έκανε έναν κύκλο μες το γραφείο και ξαναενέσκυψε εξαγριωμένος, στριμώχνοντας με στη γωνία.

Κείνη τη στιγμή είδα τη ματαιότητα και το άσκοπο της επιμονής μου. Σκέφτηκα οριστικά, πως θάναι προτιμότερο ν' απαλλαγώ ο ίδιος από τα βιβλιάρια. Να του καταθέσω «τις κουβέντες του διαθέτη». Καθαρά και ξάστερα. Χωρίς περιστροφές. Και να εκτελέσω στο ακέραιο την ε-

ντολή του Γαληνού, παραδίνοντας τα βιβλιάρια στο Γκάλη με απόδειξη.

Κι από κει και πέρα, ας έκαναν οι κληρονόμοι μεταξύ τους, ό,τι νόμιζαν για να βρουν το δίκιο τους. «Ας κατάφευγαν στα Δικαστήρια. Ας έλυναν τη διαφορά τους με ντουφέκια ή με ξύλο... Στην ανάγκη, ας κατάληγαν σε διαιτησία».

Απέξω-απέξω άρχισα με τη νέα προοπτική, να προετοιμάζω και το Γκάλη, προσγειώνοντας τον λίγο και στις δυσκολίες, κάνοντας υπαινιγμό για την περιπέτεια του Γιατρού και την υποψία για αρχαιοκαπηλεία.

Εν τέλει, το πρώτο που κατάλαβε ο Γκάλης, ήταν ότι όλα καταρχήν, εξαρτιώντανε από τους άλλους λογαριασμούς του Μακαρίτη. Και πήρε μια καρέκλα να καθήσει φρόνιμα-φρόνιμα μπροστά στο γραφείο μου.

Απ' τη συζήτηση μας βγήκε ότι στη διαθήκη αναφέρονταν οι τέσσερις λογαριασμοί, σε διαφορετικές Τράπεζες. Αλλά για βιβλιάρια αντίστοιχα και μάλιστα βιβλιάρια που παραδόθηκαν σε μένα, δε γίνονταν πουθενά κουβέντα. Όταν μου τα παράδινε ο μακαρίτης, αυτό έγινε χωρίς να πάρει είδηση κανένας. «Τάβγαλε από το συρτάρι του γραφείου, σε στιγμή που οι άλλοι είχαν απομακρυνθεί, και προτού καθήσει δίπλα μας ο Συμβολαιογράφος. Κι αν ο Συμβολαιογράφος μυρίστηκε κάτι, ασφαλώς δεν ήξερε αν ο μακαρίτης έδωσε τέσσερα βιβλιάρια ή τρία. Και εν πάση περιπτώσει αν άκουσε την εντολή της περαιτέρω παράδοσης τους στο Γκάλη. Βέβαια, όταν μας ξαναφώναξε η κυρ Αγλαία, έχοντας καταγής ξαπλωμένο το μισοπεθαμένο Γαληνο, είδαμε, ότι ο Ερμής έψαχνε με μανία τα συρτάρια. Μάλλον για τα βιβλιάρια έψαχνε κι ήταν τρομερά ανήσυχος και θυμωμένος, που δεν τάβρισκε. Αυτά γίνονταν, με τον άνθρωπο μισοπεθαμένο και πεσμένο καταγής. Αναίσθητο. Κι έδειχναν την ποιότητα των ανθρώπων που περιέβαλαν τον, Γαληνό».

Φυσικά έχει κανένας και τους δισταγμούς του. Χωρίς αυτούς, άρρωστος άνθρωπος τι θα γίνονταν; Ο Γκάλης κι η αδερφή του, τον είχαν εγκαταλείψει στο έλεος του Θεού...

Ξανακάθισα στο γραφείο μου και με όλα τα βιβλιάρια μπροστά μου, άρχισα να εκθέτω στο Γκάλη όλα όσα είχα ο ίδιος, παρατηρήσει στη ροή των λογαριασμών. Μιλούσα με λεπτομέρειες στο Γκάλη, αλλά κείνος ανοιγόκλεινε τα μάτια του κι εξακολουθούσε νάναι μισοϋπνωτισμένος από την αναστάτωση. Μάλλον τίποτα δεν άκουγε. Κι αν άκουγε κάτι, τίποτα δεν καταλάβαινε.

Έπιανε διαδοχικά όλα τα βιβλιάρια, τ' ανακάτευε, δείχνοντας ότι η σκέψη του είχε θολώσει κι ήταν δύσκολο ν' αλφαδιάσει το μυαλό του.

Σε μια στιγμή το μάτι του Γκάλη πήρε κι αγρίευε. Εβγαζε φλόγες.

Στους συντοπίτες μας ήταν γνωστό, πως η οικογένεια τους, κληρονομικά είχαν μια κάποια λόξα... Βαρύνονταν από αιφνίδιες εκκρήξεις

τρέλας. Γι' αυτό προσπάθησα ξανά να τον καλμάρω, λέγοντάς του πως μια και έχει όλα τα στοιχεία στα χέρια του θάναι εύκολο και ν' αποδείξει την απάτη,

Ο Γκάλης με κοίταζε εχθρικά.

- Όχι, ξεφωνίζει σαν αχόρταγο ζώο, που αυτά που έχει μπροστά του δεν του φτάνουν. Εδώ λείπουνε πολλά λεφτά. Πολλά λεφτά. Θα τους σκοτώσω.

- Σάν πόσα; του λέω

- Δεν ξέρω. Ίσως και ένα δισεκατομμύριο.

Το μυαλό μου πήγε να σαλέψει. Άρχισα να σκέφτομαι. «Πάει κι αυτός, τούστριψε»

- Ένα δισεκατομμύριο; Και που βρήκε τόσα χρήματα ο Γαληνός; Μικροεπαγγελματίας άνθρωπος ήταν. Σε καλύβα έμεινε. Μέσα στα ποντίκια. Πάνω από τους τάφους του παλιού νεκροταφείου. Και στο κρύο, σ' ένα κρύο που δεν τό'χουμε ούτε στα Ασπρα Χώματα. Να τον λυπάται η ψυχή σου.

- Δεν ξέρεις εσύ, μου λέει, τι κουγιόνος και «σατανικός» άνθρωπος, ήταν ο Γαληνός και πως τα κονομούσε, δίχως να φαίνεται.

- Είχε πάρει μέρος, του λέω γελώντας, στη ληστεία του Τραίνου;

- Άστα αυτά, με κόβει θυμωμένος, ο Γκάλης. Εσύ με δουλεύεις, θα πάω να βρω άλλο δικηγόρο που να μπορώ να συνεννοηθώ μαζί του.

Κι άρχισε να μαζεύει από το γραφείο, τις απλωμένες διαθήκες και τα βιβλιάρια.

- Αν πάρεις κι όλα αυτά μαζί σου, του λέω, πρέπει πρώτα να υπογράψεις κι αυτή την απόδειξη.

Δεν υπογράφω τίποτα, μου λέει ο Γκάλης οργισμένος, σχεδόν σε παροξυσμό. Έξω φρενών.

- Κοίτα πρώτα να δεις τι γράφει, και θα καταλάβεις ότι προς το συμφέρον σου είναι να υπογράψεις την απόδειξη. Εγώ, αν πάρεις τα χαρτιά χωρίς απόδειξη, θα το καταγγείλω στην Αστυνομία ότι μου τα κλεψες. Και θα 'χουμε παρατράγουδα.

Στην αρχή, ο Γκάλης, δεν ήθελε ούτε και να διαβάσει την απόδειξη. Την κοίταζε λοξά, λες και ήταν φίδι που τον απειλούσε. «Θεριό ανήμερο, ένα φίδι, που θα τον τσιμπούσε»... Περίμενα, κάνοντας υπομονή, με την ελπίδα ότι σιγά σιγά θα κάλμαρε.

- Σε άφησε Γενικό κληρονόμο ο μακαρίτης, προσθέτω, τονίζοντας τις λέξεις. Αυτό έχει μεγάλη σημασία, για σένα. Μήπως ο Γαληνός, σαν επαγγελματίας, σε κάποια από τις Τράπεζες αυτές έχει καταθέσεις όψεως και δεν είχε βιβλιάρια. Δεν ψάχνεις να δεις τι γίνεται, αφού μιλούσατε με τον μακαρίτη για δισεκατομμύρια. Ό, τι βρεθεί σ' αυτές εί-

ναι δικό σου.

- Πως, πως τι είπες; Για ξαναπές το. Άστραψε η ματιά του.

- Είπα ότι εσύ σα γενικός κληρονόμος, έχεις τώρα το δικαίωμα να εισπράξεις κάθε είδους κατάθεση του Γαληνού. Αν λοιπόν ο Γαληνός είχε καταθέσεις όψεως, δε θα είχε βιβλιάρια. Με το να σε ονομάσει γενικό κληρονόμο στη διαθήκη του, σούδινε και το δικαίωμα να πάρεις και τις καταθέσεις αυτές. Δεν ψάχνεις να δεις τι γίνεται;

Αιφνίδια ο Γκάλης, δείχνει να συνέρχεται κι' αλλάζει όψη ολόκληρος. Η ιδέα του λογαριασμού όψεως του Γαληνού, άνοιγε προοπτικές. Τον ξαλάφρωνε, και χαλάρωσε.

Κάνει εκατόν ογδόντα μοίρες στροφή και ζητάει αμέσως να διαβάσει την απόδειξη. Την αρπάζει από το τραπέζι, πάει κοντά στο παράθυρο και διαβάζει φωναχτά...

- Σε έχω μάρτυρα, για όλα, μου λέει. Και χωρίς άλλη εξήγηση, βάζει την απόδειξη πάνω στο τραπέζι και την υπογράφει.

-Και βέβαια, του λέω. Μόνο σε παρακαλώ στείλε αμέσως στ' Ασπρα Χώματα το φάκελο που μ' ενδιαφέρει. Ας μη μπλέκουμε τα πράματα. Είναι το κληροδότημα για το χωριό μας. Γράψε ένα δικό σου γράμμα...

Ο Γκάλης στέκονταν και με κοιτάζε προβληματισμένος. Κατάλαβα από τα μάτια του, ότι έπλεε σε όνειρα εκατομμυρίων.

-Αν δε φτάσουν τα λεφτά, για τα έργα που προτείνει ο Γαληνός στο χωριό μας, λέει δισταχτικά, φεύγοντας, θα σκεφτώ μήπως πρέπει να βάλω και γω κάτι

- Αξίζει τον κόπο, συμπληρώνω εγώ.

Γεροντοπαλληκαρο ο Γκάλης κι η αδερφή του, θεωρούνταν στο χωριό «βλαμμένοι, λοξοί. Άνθρωποι με βίδα». Αλλά πάμπλουτοι...

Κείνο που παρατηρούσα τώρα ήταν, ότι τον τελευταίο καιρό ο Γκάλης πάχαινε, είχε γίνει τετράγωνος. Και τσακώνονταν εύκολα στη γειτονιά, όπως μάθαινα από χωριανούς μας. Δεν απασχολούσε όμως δικηγόρους...

Πέρασαν δεν πέρασαν πέντε μέρες από τότε, και ένας δικηγόρος, άγνωστος μου τηλεφώνησε εκ μέρους του φίλου μου Συμβολαιογράφου...

Δήλωσε ότι ήταν δικηγόρος της οικογένειας Ρήγα, κληρονόμων του μακαρίτη Γαληνού. Είχε την πληροφορία, ότι κατά πάσα πιθανότητα τα Τραπεζιτικά βιβλιάρια των καταθέσεων του μακαρίτη «μάλλον τάχω εγώ».

Αναγκάστηκα να του πω όλη την αλήθεια. Το ρόλο του μεσολαβητή που έπαιξα... Και ότι τώρα παράδωσα τα βιβλιάρια, στο Γκάλη, «κατ εντολήν του μακαρίτη». Του έδωσα και το τηλέφωνο του Γκάλη.

Από τον ίδιο δικηγόρο έμαθα ότι η ΚυρΑγλαΐα είναι καλά στην υ-

γεία της... Έκανε και τα σαράντα του Γαληνού και περιμένει τώρα να πάρει την κληρονομιά που της άφησε ο μακαρίτης.

Συμφωνήσαμε μαζί, ότι αν χρειαστεί να βγει κληρονομητήριο, εγώ θα τους βοηθήσω για τα Άσπρα Χώματα.

Όταν μιλήσαμε με το Συμβολαιογράφο δεν παράλειψα να τον ενημερώσω για όλα και προ παντός τι είχε συμβεί και με τον Γκάλη που ήρθε στο γραφείο μου και κόντεψε να με δείρει.

- Ο Σατανάς, δουλεύει είπε καγχάζοντας εκείνος. Είδες λοιπόν. Αυτά πού 'λεγε ο Γιατρός βγήκαν αληθινά. Α! Ναι ξέχασα και να σου πω ότι προχτές που γίνονταν η δίκη της παρέας των Σατανιστών από τα Μεσόγεια, μπήκα στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δικαστηρίου από περιέργεια. Και ποιον είδα νομίζεις, μέσα;

- Δεν ξέρω... το Σατανά τον ίδιο.

- Όχι, μου λέει. Πρώτον και καλύτερο, φαρδειά-πλατειά στρογγυλοκαθισμένο στο ακροατήριο, προσηλωμένο σ' αυτά που λέγονταν από τους μάρτυρες, το φίλο μας το Γιατρό...

- Από περιέργεια σαν εσένα, μάλλον, κι αυτός. Φαντάζομαι.

Γελάσαμε και οι δυο, χωρίς άλλο σχόλιο. Δε δώσαμε συνέχεια. Σκέφτηκα μόνο ότι παρατράβηξε το πράμα με όλη αυτή την Ιστορία του Γιατρού, της Μάντρας, τα φαντάσματα της γειτονιάς και τη μαύρη μαγεία. Γύρω από το Γαληνό και το θάνατο του.

Από συντοπίτες μου μάθαινα ότι γίνονταν «μύλος» στ' Άσπρα Χώματα, με το κληροδότημα του Γαληνού. Δεν έκανα σχόλια. Αλλά χωρίς να το θέλω γέλαγα μόνος μου για την τύχη της αγαθής πρόθεσης του μακαρίτη.

Κείνη τη χρονιά, το Πάσχα έπεφτε αρχές Μαΐου, και η Άνοιξη θα ήταν όνειρο να πηγαίναμε με τη γυναίκα μου και τα παιδιά μας στο χωριό... Στ' Άσπρα Χώματα...

Είχα μέσα μου συσσωρευμένη περιέργεια και συγκίνηση, να δω τα έργα πούγιναν από το κληροδότημα του Γαληνού. Είχα μάθει για Παιδικό Κήπο. Τα καλντερίμια των δρόμων, της Κεντρικής πλατείας, κτλ. Αλλά λεπτομέρειες δεν ήξερα. Και πήγαμε.

Μόλις βγήκα στο Μεσοχώρι, τη μέρα που φτάσαμε στο χωριό, να δω κανένα φίλο, μ' αρπάζει ο Αριστόβουλος από το μπράτσο. Συμμαθητής μου στο Δημοτικό. Πήγαμε τρία βήματα μαζί, κι έπειτα μου ξεφουρνίζει εμπιστευτικά.

- Ήταν ανάγκη, μου λέει, να μπερδευτείς και συ στο κληροδότημα του Γαληνού, για να σ' έχουν από το πρωί μέχρι το βράδυ στο στόμα τους οι πατριώτες μας, και να σε καταριούνται με τους μπελάδες που τους φόρτωσες;

Μούπεσε κατακέφαλος. Ποτέ δε φανταζόμουν ότι κι αυτό θα καταγράφονταν στο παθητικό μου, εδώ στον τόπο που γεννήθηκα. Προτίμησα να μη σχολιάσω, πικρογέλασα μονάχα.

Στο Παζάρι, έπειτα, πληροφορήθηκα τους τσακωμούς, τις προστριβές και τις φαγωμάρες πούχαν ανακύψει από το ποιοι δρόμοι θάπρεπε να γίνουν με καλντερίμι, ποια θάναη η θέση που θα 'πρεπε να στηθεί ο Παιδικός σταθμός μέσα στο χωριό, ποιος θα 'παιρνε τις εργολαβίες, ποιος θα διοριστεί φύλακας κλπ. Χωρίς να λείπει από τη μέση και η πρόθεση του Πρόεδρου της Κοινότητας να επωφεληθεί «κομματικώς» από την υπόθεση.

Κοντά σ' αυτή την είδηση, από συγγενείς του Γαληνού έμαθα τα μπλεξίματα του Γκάλη και της αδερφής του, με την οικογένεια της κυρΑγλαίας. Είχανε γίνει κατά την έκφραση του Αριστόβουλου, «Ένα μάτσο βίδες», χωρίς να βρούνε λύση, ακόμα.

Η μήνυση του Γκάλη ήταν ένα μυστήριο...

Το περίεργο ήταν ότι κι ο Κώστας Ρήγας, ο άντρας της Αγλαίας, στράφηκε κατά του Ερμή Παπά, διότι φαίνεται πως μία ή δύο μέρες πριν από το θάνατο του Γαληνού, ο κύριος αυτός, χωρίς βιβλιάριο αλλά με τις γνωριμίες πούχε στην Τράπεζα κατάφερε ως συνδικαιούχος ν' αναλάβει από τον κοινό λογαριασμό πολλά λεφτά και να τα μεταφέρει στο δικό του όνομα. Και ισχυρίζονταν ότι αυτά τα λεφτά ήταν της επιχείρησης που είχαν με το Γαληνό (και τα βάζανε, δήθεν από δω κι από κει για να μη τους πιάνει η Εφορία). Τα μισά από το σύνολο τα πήρε ο Γαληνός και τ' άλλα κληροδοτήματα, τ' άλλα μισά, έμειναν στον Ερμή Παπά, που τώρα βρίσκονταν ετοιμοθάνατος στο Λοιμωδών. Δεν έχει σημασία που ο Ρήγας κι η Αγλαία απειλούσαν «να τον θάψουν», κατηγορώντας τον για διάφορα, «που έμειναν εφτασφράγιστα μυστικά».

Νούμερα τεράστια για χρήματα, και περίεργα ανακατέματα, είχαν γίνει «παραμύθιασμα» στο χωριό, που κυκλοφορούσε κάτι ανάμεσα πικρόχολου σχόλιου και καλαμπούρι.

Για κατάθεση όψεως του Γαληνού, δεν ήξερε τίποτα ο Αριστόβουλος. Έβλεπα μ' αυτά κι αυτά στο χωριό μου, με μεγάλη απαγοήτευση, πως και καλό να κάνεις και κακό, σε στραβό δρόμο θα σε βγάλουν. Σε γκρίνιες, σε ανακατώματα, σε φασαρίες, σε καυγάδες. Ευκαιρία να βγούνε στη φόρα κακίες, μίσση και συμπλέγματα.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, ένα πρωινό που κάθησα στο κεντρικό καφενείο του χωριού και ψιλοκουβέντιαζα με χωριανούς μου, (αυτό είναι η μαγεία των μικρών τόπων) νάσου και καταφθάνει ο μεγάλος αδερφός του Γαληνού, ο Τιμολέων Μάλλιος. Γερασμένος τώρα, ετοιμόρροπος, έπεφτε πάνω σένα μπαστούνι, που τον κράταγε τρίζοντας.

Πλησίασε στην παρέα μας, κάθισε σε μια καρέκλα, και μόλις πληροφορήθηκε από το διπλανό του ότι στο ίδιο τραπέζι τους ήμουν και 'γω, χωρίς κανένα «πρόλογο», ή άλλη αφορμή, μου τραβάει μια επίθεση, που δεν ήξερα, από που να φύγω.

Και παλιάνθρωπο με είπε. Και εκμεταλλευτεί με είπε. Κι ότι θησαύρισα αρμέγοντας τον ένα και τον άλλο χωριανό, από δω κι από κει. Μάλλα λόγια, απ' ότι κατάλαβα, ο Τιμολέων Μάλλιος πίστευε ότι «κείνος που είχε παρασύρει τον αδερφό του, τις οίδε με ποιο αντάλλαγμα, να κάνει αυτή τη διαθήκη και προ παντός, να μην αφήσει σ' αυτόν τίποτα, ήμουν εγώ».

Οι άλλοι μένανε με το στόμα ανοιχτό. Υπομονετικά αναστατωμένος, συγχυσμένος, και μ' έντονη στενοχώρια κι ανησυχία, τον άφωνα ίσαμε που να τα ειπεί όλα και να καλμάρει... Κι όταν πέρασε η μεγάλη πόρα και το μεγάλο κακό είχε ξεσπάσει... Του ζήτησα να μου επιτρέψει να ειπώ με δυο λόγια ποιος ήταν ο δικός μου ρόλος σ' αυτή την υπόθεση. Πως έκανα μεγάλη προσπάθεια να πείσω τον αδελφό του να τον βοηθήσει. Και πως εκείνος ήταν ανένδοτος στην απόφαση του.

Όσο για το γιατί φρόντισα να πάει εκεί ο Συμβολαιογράφος, θα μπορούσε να ρωτήσει τον ξάδερφο του Γκάλη. Δικηγόρους θα 'βρισκε όσους ήθελε αντί για μένα, στην Αθήνα. Κι άλλους τόσους Συμβολαιογράφους.

Απ' όσα είπα, είναι ζήτημα να 'πιασε έστω και μια κουβέντα ο Τιμολέων Μάλλιος. Επέμενε στις απόψεις του. Είχε το παράπονο του και κράταγε το δικό του τροπάρι. Και το χειρότερο οι πιο πολλοί της παρέας τον σιγοντάριζαν.

Τελικά όλο αυτό το επεισόδιο κατάληξε, σε βάρος μου... Δεν ήταν ότι δεν πίστευαν σ' αυτά που με κάθε ειλικρίνεια τους έλεγα. Στο βάθος δεν ήθελαν να πιστέψουν. Οι απόψεις του κύρ Τιμολέοντα, ήταν πιο κοντά στις δικές τους σκέψεις, δεοντολογία και προθέσεις.

Μονάχα δυο, απ' την παρέα, σαν έφυγε ο Τιμολέων, τόλμησαν να μου πούνε.

- Ένας δικηγόρος, τι άλλο μπορούσε να κάνει σ' ένα ετοιμοθάνατο, παραπάνω απ' αυτό που έκανες εσύ; Έχει όμως δίκιο και ο Μπαρμπα Τιμολέων στο χάλι που βρίσκεται, να τάχει βάλει μαζί σου. Κάποιος πρέπει να του φταίει. Ο αδερφός του τώρα πέθανε. Τέλειωσε το αλισβερίσι με κείνον. Οι ζωντανοί πληρώνουν τα σπασμένα. Αυτός περίμενε μεγάλη κληρονομιά, που του φυγε απ' τά χέρια.

Δεν είχα λόγους, να δικαιολογήσω το νεκρό. Και τις πράξεις του. Έξω από την αγαθοεργία. Αλλά και δεν έβλεπα γιατί θάπρεπε ναποκαλύψω σε τρίτους τις αιτίες που ο μακαρίτης ήταν δυσारेσθημένος, του

θανατά, με τον αδερφό του και την ανεψιά του.

Γύρισα την κουβέντα στον προβληματισμό που μου δημιούργησαν όλα αυτά τα θέματα, οι εκκρεμότητες, και προ παντός οι προστριβές, τα τσακώματα και οι κατάρες που έπεσαν πάνω μου για τη μικρή συμμετοχή μου στη σύνταξη της διαθήκης.

Δεν ήταν αναπάντεχα όμως όλες αυτές οι απροσδόκητες καταστάσεις γύρω απτήν εξέλιξη της κληρονομιάς, τα μπερδουκλώματα, οι αμφισβητήσεις, το ανακάτεμα περιέργων συμπτώσεων; Γελούσα αλλά και φοβόμουν μαζί. Ένα είδος προκατάληψης επίμονης με βασάνιζε μέσα μου. Και ντρεπόμουν να το εξομολογηθώ σε τρίτους.

Κανενός απ' τούς γνωστούς μου, δεν ίδρωσε τ' αυτί από τη δική μου παραζάλη και στενοχώρια. Όλοι τους είχαν κλειστεί στο καβούκι τους και θεωρούσαν πως για να λέγεται και επαναλαμβάνεται ένα πράμα, κάποιο λάκκο έχει η φάβα.

«Καπνός χωρίς φωτιά».

Σιγά-σιγά άρχισε και σε μένανε τον ίδιο να γίνεται έμμομη ιδέα. Ήταν αδύνατο να ματίσω τις καλές μου προθέσεις με τις αβάσιμες και περιέργες καχυποψίες, υπόνοιες, δυσπιστίες και προθέσεις των συγχωριανών μου.

Και πριν με πάρει η κάτω βόλτα, για καλά και αρρωστήσω στο χωριό μου, σηκώθηκα με την οικογένεια μου και έφυγα. «Πήρα των ομματίων μου άρον-άρον» πριν κλείσουν οι μέρες που είχαμε προγραμματίσει απ' την αρχή να μείνουμε στο πατρικό σπίτι...

Στο γραφείο μου, γυρνώντας, βρήκα να με περιμένει κλήση μάρτυρα σε Ποινικό Δικαστήριο. Κατηγορούμενοι Ερμής Παπάς, Κώστας Βασιλείου (ο Γιατρός) κλπ. Οι κατηγορίες παράπεμπαν σε άρθρα και Νόμους, που όπως κοίταξα, αφορούσαν θέματα Τυμβωρυχίας, αρχαιοκαπηλίας κλπ.

Οι σκοτούρες και τα ανεπάντεχα κλωθογυρίσματα που είχε η συμμετοχή μου στη σύνταξη της διαθήκης του μακαρίτη Γαληνού δεν είχαν τελειωμό. Παρατραβούσαν μακριά. Κι είχαν μπροστά τους κι άλλο δρόμο, καθώς καταλάβαινα. Κι άλλο χασομέρι. Όσπου να βρεθεί η άκρη. Υπομονή νά' χουμε.

Η σκέψη ότι όλη η υπόθεση της διαθήκης του Γαληνού, είχε από την αρχή κακοφορμίσει, μ' έβαζε στον πειρασμό να εξετάσω τι είναι πάλι αυτό το καινούριο φασόλι..

Τηλεφώνησα στο φίλο μου Συμβολαιογράφο και κείνος μου είπε ότι χτες κι αυτός ξαφνιάστηκε από την κλήση. Πήρε από το αρχείο του τη διαθήκη του Γαληνού και διαπίστωσε ότι κατηγορούμενοι είναι εκτός

των άλλων και οι τρεις μάρτυρες της διαθήκης. Το πράμα όσο πήγαινε και χόντραινε...

Και συμφωνήσαμε, να τηλεφωνήσω εγώ στο Γιατρό, για να ιδώ τι γίνεται, ίσως έτσι μαθαίναμε περισσότερες λεπτομέρειες...

Ο Γιατρός, όταν του τηλεφώνησα, με βαριά φωνή, χάρηκε που μ' άκουγε. Δεν είχε λάβει ακόμα κλήση, αλλά ήξερε πως όπου νάσαι θα τον καλέσουν. Ταλαιπωρήθηκε αρκετά πριν από ένα μήνα. Και φαινόταν. Τον κατηγορούνε λέει, ακόμα στην Αστυνομία και για «δυο ψευδή πιστοποιητικά θανάτου» που εξέδωσε, για αυτούς που πέθαναν. Το ένα ήταν του Γαληνού, και το δεύτερο ενός εργάτη της Μάντρας οικοδομικών υλικών. Και οι δυο πέθαναν από το ίδιο νόσημα. Αιμορραγικό πυρετό οξείας μορφής.

Ο Ερμής Παπάς είχε πεθάνει μέσα στο Λοιμωδών Νόσων, και το πιστοποιητικό του θανάτου είχε εκδοθεί από το Νοσοκομείο. Υπήρχε κι ένας τέταρτος για τον οποίο δεν είχε στοιχεία ακόμα ο Γιατρός.

Έτσι όταν παρουσιάστηκαμε, αρχές Οκτωβρίου, στο Δικαστήριο, στο εδάλιο κάθισε μόνος ο Γιατρός. Μάρτυρες επίσης από μένα και τον Συμβολαιογράφο ήταν και τρεις ανώτεροι αξιωματικοί της Αστυνομίας.

Με το κάλεσμα των κατηγορούμενων, εμφανίστηκε ο Γιατρός και κατευθείαν πήγε στον Εισαγγελέα. Παράδωσε τα πιστοποιητικά θανάτου όλων των άλλων κατηγορούμενων, που στη συνέχεια, διαβάστηκαν φωναχτά από τον Πρόεδρο.

Ο εισαγγελέας που ήξερε την υπόθεση, από προσωπική συνάντηση με το Γιατρό, έκανε πίσω. Δέχτηκε ότι ο Γιατρός έκανε το καθήκον του σαν επιστήμονας και σαν άνθρωπος. Οι άλλοι κατηγορούμενοι πέθαναν από το νόσημα που έσειε τον κώδωνα του κινδύνου ο Γιατρός στην αναφορά του. Οι παραλείψεις ήταν των αστυνομικών. Σε συνέχεια ο Εισαγγελέας χτύπησε με σκληρά λόγια τη Γραφειοκρατία και τις καταχρήσεις εξουσίας της Αστυνομίας. Καί ζήτησε την κατάργηση της δίκης.

Το Δικαστήριο αποσύρθηκε κι όταν επέστρεψε συμφώνησε με την πρόταση του Εισαγγελέα.

Επειδή τόσο ο Συμβολαιογράφος όσο και γω είμαστε νομικοί, δεν μας ζητήθηκε κατάθεση αλλά η γνώμη μας για την εισήγηση του Εισαγγελέα.

Και φυσικά, συμφωνήσαμε. Οι ανώτεροι αξιωματικοί της Αστυνομίας με τα «ήξεις αφήξεις», προσπάθησαν να δικαιολογήσουν τους αξιωματικούς του τμήματος. Ο Εισαγγελέας, εκνευρισμένος από όσα είπαν οι αξιωματικοί, δευτερολόγησε διαβάζοντας την κατάθεση της κυρ-Αγλαίας, απ' την οποία έβγαινε ότι ο Μοίραρχος, Διοικητής του Τμή-

ματος πολύ πριν από την ημερομηνία της αναφοράς του Γιατρού, σχεδόν «δυο φορές τη βδομάδα περνούσε από το γραφείο του Γαληνού, έπινε τον καφέ του και σιγοκουβέντιαζε με το Γαληνό. Τι έλεγαν δεν ξέρω». Όλο το ακροατήριο μουρμούριζε και κάποιοι γέλασαν με υπονοούμενα.

Για αρχαιοκαπηλεία - τυμβωρυχεία που δήθεν γίνονταν στη Μάντρα υλικών του Γαληνού, δεν ξανάγινε κουβέντα. Οι αξιωματικοί του Τμήματος, που είχαν μπλέξει το Γιατρό, μετατέθηκαν στην Επαρχία.

Έξω από το Δικαστήριο μας σταμάτησε ο Γιατρός για να μας αποχαιρετήσει. «Ξέρετε μας λέει, οι Αρχαίοι Έλληνες έλεγαν ότι ανάμεσα στο μοναχικό άνθρωπο, που είναι υποταγμένος σε ανίκητες δυνάμεις και στους Θεούς, υπάρχουν οι δαίμονες για να κρατάνε ισορροπία».

Μας κοίταξε με νόημα, κι έπειτα έφυγε χαμογελώντας με σκυμμένο το κεφάλι.

Τώρα, ύστερα από δέκα χρόνια, στ' Ασπρα Χώματα οι μύθοι για τα αμέτρητα εκατομμύρια του Γαληνού έχουν ξεχαστεί και μαζί μ' αυτούς έχει ξεχαστεί και ο ευεργέτης που'κανε τα καλντερίμια και τις βρούσες.

Το κακό είναι ότι ρήμαξε κι ο Παιδικός κήπος, η «Παιδική Χαρά», που έλεγαν τον πρώτο καιρό, κι αυτό γιατί στο χωριό δεν υπάρχουν πια παιδιά να παίξουν.

«Έρημοι είναι οι δρόμοι αυτής της γης».

Οι λίγοι ηλικιωμένοι που ξέμεναν εκεί, όλο το χειμώνα μένουν κλεισμένοι στα σπίτια τους και μόλις σκάει η Άνοιξη εμφανίζονται κούτσα-κούτσα στο Καφενείο του χωριού. Γκιρνιαάζουν μεταξύ τους και περιμένουν πότε θα φανεί ο υπάλληλος των ΕΛΤΑ, κουβαλώντας τις συντάξεις τους. (Που καμιά φορά δεν φτάνουν, γιατί στο δρόμο ο Υπάλληλος πέφτει θύμα ληστείας).

Που και που κανένας χωριανός για να κάνει καλαμπούρι, θυμάται και το παραμύθιασμα που τους γίνονταν τότε με τα λεφτά και το κληροδότημα του Γαληνού. Τα Ασπρα Χώματα χάνονται από το χάρτη.

«Κι όμως, κάτι έπρεπε να μείνει πάνω σ' αυτούς τους βράχους, πάνω σ' αυτά τα χώματα», ψέλλισε με μελαγχολία η μεγάλη φίλη μου, όταν τέλειωσε το διάβασμα των χειρόγραφων αυτής εδώ της νουβέλας.

«Καταξιώθηκαν τα χώματα αυτού του τόπου με την απέραντη σιωπή που σφραγίζει τους ρημαγμένους χώρους. Είναι μια σιωπή που ουρλιάζει της λέω. Βλέπεις, κάθε σιωπή έχει το χαρακτήρα της».

«Το βλέπω», μου λέει «Αλλ' αυτός ο τόπος δεν έχει τίποτα πλέον. Δεν έχει πια παιδιά. Κι αυτό είναι η ανείπωτη τραγικότητα του».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αγωνίες σε χαλάρωση	3
Εφιαλτική απόδραση	28
Ποιανού είναι το πρόβλημα	44
Οι δαίμονες της οδού Βουλιαγμένης	67

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

50845

KON

«Βούνιμα», πόλις Ηπείρου, ουδετέρως, κτίσματα Οδυσσέως, ἣν ἐκτίσε πλησίον
Τραμπύας. Λαβών χρησμόν, ελθών, προς ἄνδρας οἱ οὐκ οἴασι θάλασσαν (XI, 121
Οδύσσεια) βουν ουν θύσας, ἐκτίσε.